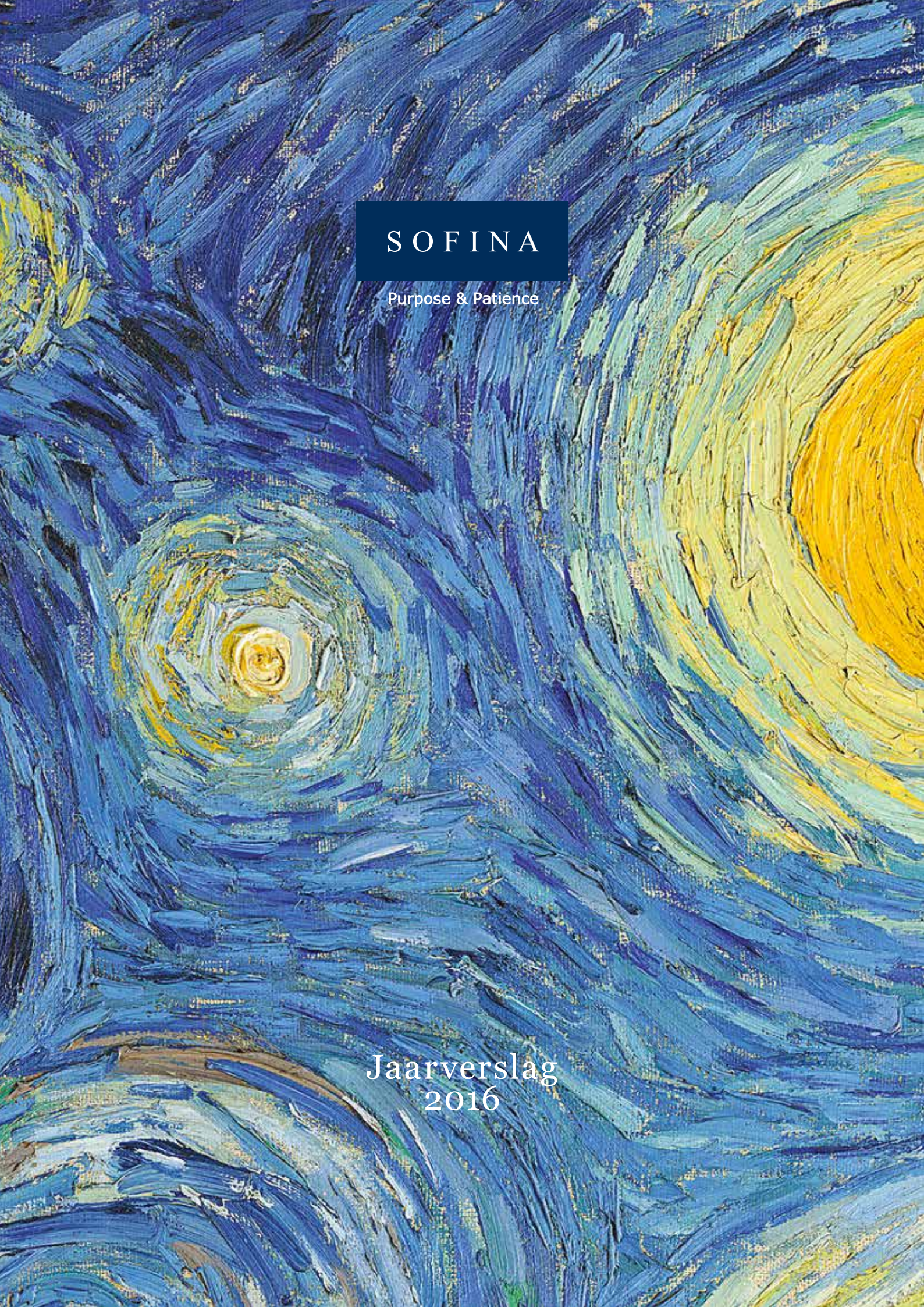

SOFINA

Purpose & Patience

Jaarverslag
2016

Inhoudsopgave

1. ONZE MISSIE EN ONZE VISIE	1
2. WOORD VAN DE VOORZITTER	2
3. KERNCIJFERS	4
4. ONZE GESCHIEDENIS	8
5. RAAD VAN BESTUUR	10
6. MANAGEMENT	14
7. VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR	18
8. OVERZICHT VAN DE BELANGRIJKSTE DEELNEMINGEN	24
9. VERKLARING INZAKE DEUGDELIJK BESTUUR	72
10. REMUNERATIEVERSLAG	80
11. FILANTROPIE	86
12. GECONSOLIDEERDE BALANS EN RESULTATENREKENING	90
13. EVOLUTIE VAN HET EIGEN VERMOGEN	93
14. GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT	94
15. TOELICHTINGEN	95
16. VERSLAG VAN DE COMMISSARIS	118
17. ENKELVOUDIGE JAARREKENING VAN SOFINA SA EN BESTEMMING VAN HET RESULTAAT	120
LIJST VAN ONDERNEMINGEN WAAROVER WORDT BERICHT	123

1

Onze missie en onze visie

“Onze missie is de bevoorrechte partner te zijn van families en ondernemers door de verschaffing van geduldig kapitaal.”

Onze bestaansreden bij Sofina is het creëren van economische waarde met een menselijke toets. We geloven dat de ondernemingsgeest die talrijke familiebedrijven typeert een bron van vooruitgang en innovatie is. Door deze ondernemers en partijen die verandering brengen te ondersteunen, willen we bijdragen tot wereldwijde groei, ontwikkeling en vernieuwing.

Wij geloven dat ondernemers enkel dan kunnen slagen als zij competitief zijn in een wereldwijde markt. Het is dan ook onze missie om deze families en ondernemers te ondersteunen bij het ontwikkelen van hun activiteiten. Dat doen we door ze geduldig kapitaal, knowhow en advies te verschaffen, gekoppeld aan een langetermijnvisie die door weinig anderen wordt geëvenaard.

Het zijn ons erfgoed en onze bedrijfscultuur die ons onderscheiden. We plaatsen de menselijke relaties centraal in wat we doen. Onze investeringen zijn verhalen van gedeelde waarden, vriendschap en ambitieuze projecten met talentvolle ondernemers en hun management. Door elke dag op die manier te werk te gaan, willen we de bevoorrechte partner worden van al wie in de investeringswereld onze overtuiging en onze visie deelt.

SOFINA

Purpose & Patience

2

Woord van de Voorzitter

Harold Boël
Chief Executive Officer

Sir David Verey CBE
Chairman

Geachte Aandeelhouders,

Zoals verwacht was 2016 een ingewikkeld jaar. De toename van het populisme en economisch protectionisme, de vluchtelingencrisis, de oorlog in Syrië, de terroristische aanslagen, de Brexit en de resultaten van de Amerikaanse verkiezingen zijn bepalende factoren die ook in 2017 de aandacht van de investeerders zullen opeisen. Na de parlementsverkiezingen in Nederland staan andere belangrijke Europese politieke gebeurtenissen ons te wachten in de komende maanden, zoals de Franse presidentsverkiezingen, de parlementsverkiezingen in Duitsland en het begin van de onderhandelingen over de Brexit-modaliteiten. Op economisch vlak zal het monetair beleid van de centrale banken aan beide kanten van de Atlantische Oceaan ook een aandachtspunt blijven in de komende maanden.

Deze onzekerheden en historische omwentelingen mogen ons echter niet afleiden van de positieve punten. Europa kent momenteel de langste ononderbroken periode van vrede in haar geschiedenis. De medische vooruitgang blijft versnellen, ze brachten de wereldwijde levensverwachting van 52 jaar in 1960 tot meer dan 71 in 2014 (bron: Wereldbank). De digitale revolutie is in opmars, we mogen verwachten dat ze tot verdere innovaties en grotere productiviteit zal leiden, wat dan weer de levenskwaliteit zal verbeteren. Op economisch vlak zijn er hoopgevende signalen. Zo is in de Europese Unie het werkloosheidscijfer gedaald van 9% in december 2015 tot 8,2% een jaar later, het laagste percentage sinds februari 2009. Over het algemeen steeg het BBP met 1,8% in het laatste kwartaal van 2016 in vergelijking met dezelfde periode in 2015 (bron: Eurostat).

Het zal u dus niet verwonderen dat er op geopolitieke vlak een gevoel van zowel onrust als vertrouwen heerst. Wat de evolutie van Sofina betreft, voert voor mij het vertrouwen de boventoon. 2016 was bijzonder druk: niet minder dan vier grote investeringen met ondernemers of families in groeiende bedrijven. Zoals uiteengezet in dit jaarverslag, bewijzen ze dat het economisch voorstel van onze groep pertinent is en tegemoet komt aan de behoeften van groeiende bedrijven. Ze tonen ook aan dat we ons kunnen positioneren in uiteenlopende sectoren en meerdere regio's.

Dit vermogen om wereldwijd op gevarieerde wijze te investeren komt ook tot uiting in onze Private Equity activiteiten, waar de groep haar portefeuille van investeerders nog verder heeft uitgebreid. Bovendien hebben

de teams van Sofina Growth, gevestigd in Singapore, de eerste twee investeringen in China gerealiseerd, naast die in India en in de Verenigde Staten.

Deze talrijke nieuwe dossiers tonen aan dat de Sofina groep ook meer belang besteedde aan het vernieuwen van haar portefeuille met de volledige exit van verschillende historische participaties. Deze vernieuwing wordt voortgezet in 2017: de stroom van nieuwe opportuniteiten is niet opgedroogd met het verstrijken van het nieuwe jaar.

2016 was eveneens een vruchtbaar jaar voor de Raad van Bestuur, die zoals elke twee jaar samen met het management de strategie van de groep heeft overlopen. De conclusies van die oefening zijn bemoedigend: de strategische keuzes van 2014 blijken verantwoord en voor de uitvoering van de strategie vereist slechts een paar aanpassingen.

Ook de Comités van de Raad zijn duidelijk zeer actief geweest in 2016. Zij ontwikkelden een langetermijnincentive die het management van de onderneming op één lijn brengt met de strategie van de groep en de belangen van de investeerders. Dit zal het huidige systeem van kortetermijnincentives vervangen. Op de Gewone Algemene Vergadering van 4 mei 2017 zal een verandering van commissaris worden voorgesteld, het resultaat van een procedure die aangestuurd werd door het Auditcomité.

In de Raad van Bestuur betreurden wij dit jaar het ontslag van Hanneke Smits, die haar mandaat niet kon verenigen met haar nieuwe professionele verantwoordelijkheden. Michèle Sioen werd gecoöpteerd om het vacante mandaat in te nemen. Bovendien zullen we tijdens onze volgende Gewone Algemene Vergadering voorstellen om Charlotte Strömberg te benoemen, om zo de vernieuwing van onze Raad voort te zetten. Ik heet die nieuwe Bestuurders van Sofina van harte welkom.

Tot slot, wens ik gebruik te maken van deze gelegenheid om alle medewerkers van de groep te bedanken voor hun inzet en professionalisme en met u een afspraak te maken voor onze Gewone Algemene Vergadering op 4 mei eerstkomend.

Sir David Verey CBE
Chairman

Kerncijfers

Samenvatting geconsolideerde jaarrekening

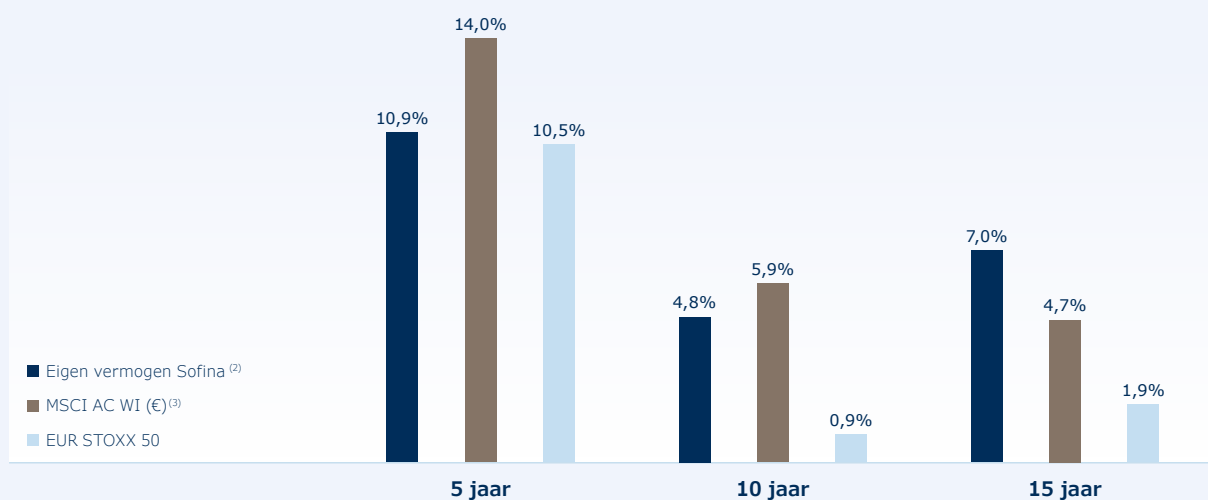
Totaalbedragen (in € miljoen)	2016	2015
Eigen vermogen	5.268	5.208
Nettoresultaat (aandeel van de groep)	267,5	307,2

Bedragen per aandeel (in €)	2016	2015
Eigen vermogen *	156,52	154,89
Nettoresultaat (aandeel van de groep) **	7,96	9,11
Brutodividend	2,56	2,45
Nettodividend	1,79	1,79

* Berekeningen gebaseerd op het aantal aandelen in omloop op het einde van het boekjaar (33.656.891 aandelen in 2016 en 33.624.591 aandelen in 2015).

** Berekeningen gebaseerd op het gemiddelde aantal aandelen in omloop (33.607.886 aandelen in 2016 en 33.715.635 aandelen in 2015).

Gemiddelde jaarlijkse groei ⁽¹⁾

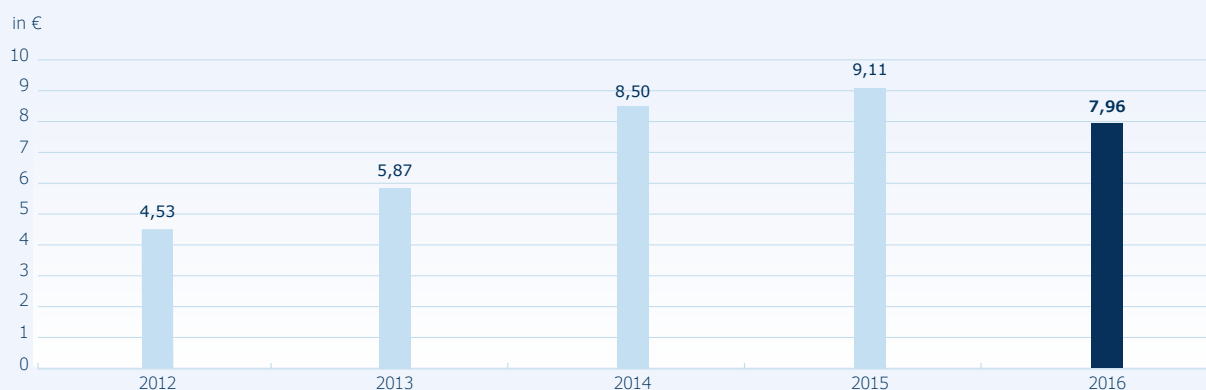

(1) Gemiddelde jaarlijkse groei over de referentieperiode die eindigde op 31 december 2016.

(2) Met herbelegd brutodividend.

(3) MSCI AC World NETR EUR Index - NDEEWN Index.

Geconsolideerde winst per aandeel

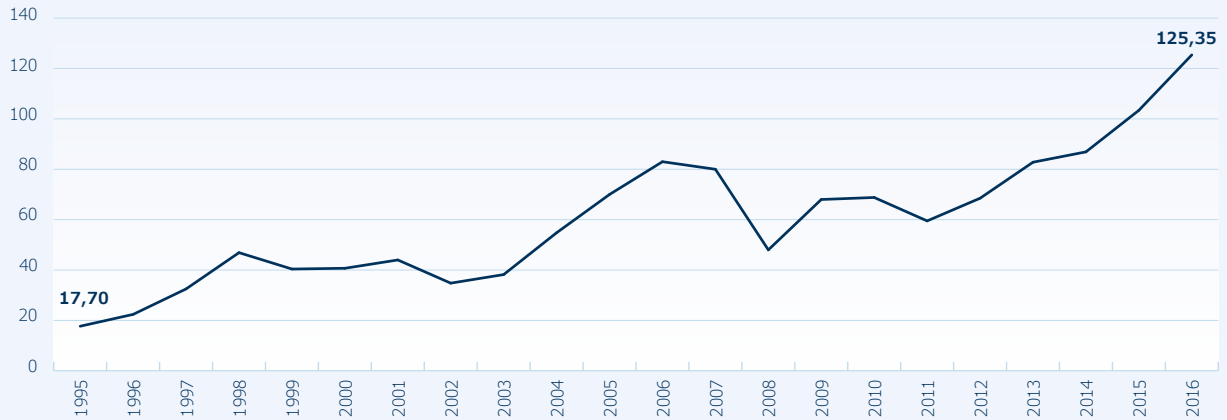
Bruto- en nettodividend per aandeel

“De stijging van het brutodividend sluit aan bij het dividendenbeleid toegepast sinds 1956 – het jaar van oprichting van de huidige investeringsmaatschappij Sofina – om voortdurend een hoger brutodividenduitkering voor te stellen.

Evolutie van de beurskoers

€ / Aandeel

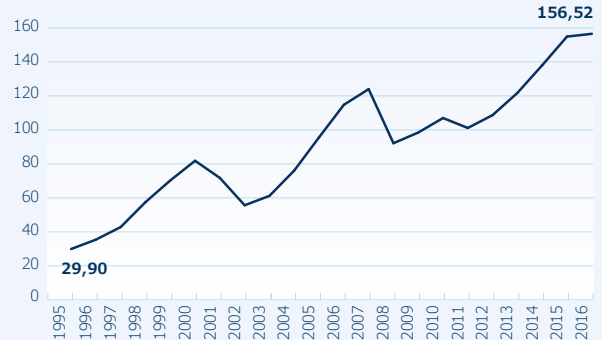
Evolutie van het eigen vermogen

€ miljoen

Evolutie van het eigen vermogen per aandeel

in €

De financiële verslagen zijn opgesteld volgens de IFRS normen sinds het boekjaar eindigend op 31 december 2004. De netto waarde van de inventaris voor de boekjaren voorafgaand aan 2004 komen overeen met de geschatte waarde van het patrimonium.

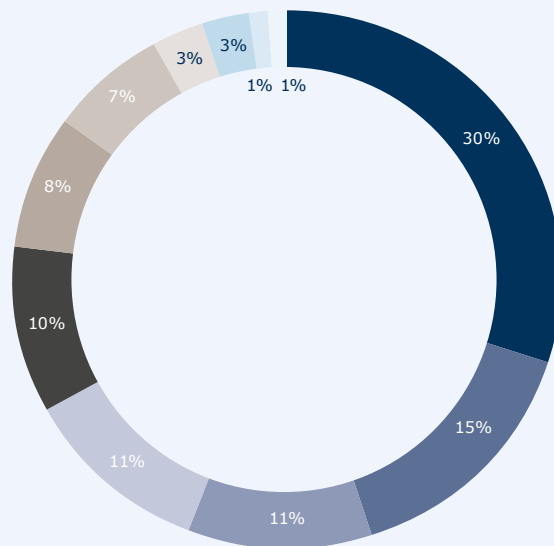
Percentage van het kapitaal aangehouden door Sofina in haar 10 voornaamste deelnemingen*

DANONE	1,08%	FLIPKART	1,93%
COLRUYT	5,19%	VENTE-PRIVEE	6,01%
SES	2,71%	JF HILLEBRAND	20,00%
ORPEA	5,28%	BIOMERIEUX	2,12%
EURAZEO	5,52%	MERIEUX NUTRISCIENCES	15,21%

* Indeling opgesteld op basis van de geschatte waarden eind 2016 en exclusief geassocieerde deelnemingen vermeld op pagina 101.

Opsplitsing van de geconsolideerde portefeuille eind 2016

(op basis van de reële waarde aan het einde van het boekjaar)

- 30% Alternatief beheer
- 15% Distributie*
- 11% Consumptiegoederen
- 11% Gezondheidszorg
- 10% Holdings en vermogensbeheerders
- 8% Telecommunicatie
- 7% Commerciële en professionele diensten
- 3% Transport en logistiek
- 3% Industriële sectoren
- 1% Informatietechnologie
- 1% Onderwijs

* inclusief e-commerce.

4 Onze geschiedenis

2016	2016	2016	2015
Het investeringsteam telt 20 medewerkers	Europa vertegenwoordigt ca. 50% van de portefeuille	Het kantoor in Singapore telt 4 medewerkers	Opening van een kantoor in Singapore
2014	2014	2013	2012
Eerste directe investering in de Verenigde Staten in Mérieux NutriSciences	Sir David Verey benoemd tot Voorzitter van Sofina	Deelneming in Flipkart	Eerste investering in e-commerce Het alternatief beheer vertegenwoordigt 25% van de portefeuille
2011	2009	2008	2007
Graaf Goblet d'Alviella wordt uitvoerend Voorzitter van Sofina	Deelneming in bioMérieux	Het investeringsteam telt 9 medewerkers	Partnerschap met de familie Forestier bij de beursexit van Petit Forestier
2005	1998	1988	1988
Eerste investering in een Indiaas fonds	Deelneming in SES	De heer Yves Boël wordt benoemt tot Voorzitter van Sofina en Graaf Goblet d'Alviella wordt co-Gedelegeerd bestuurder van Sofina	Versterking van het familiaal aandeelhouderschap na de overname van de aandelen van de Generale Maatschappij van België
1987	1978	1975	1965-70
Deelneming in Danone	Eerste investeringen in de Private Equity-sector in de Verenigde Staten	Deelneming in Colruyt	Sofina wordt een investeringsmaatschappij
1956	Jaren 50	1938	1910
Benoeming van de heer Yves Boël tot Bestuurder van Sofina	Eerste investering door de huidige familiale aandeelhouders	Opening van het eerste filiaal in Luxemburg	Beursintrodactie
1898			
Oprichting van Sofina als industrieel en financieringsbedrijf, actief in de energie- en transportsector			

5 *Raad van Bestuur*

RAAD VAN BESTUUR

Voorzitter	Sir David Verey CBE (2020)	
Vice-voorzitter	Dominique Lancksweert (2018)	
Chief Executive Officer	Harold Boël (2019)	
Leden	Nicolas Boël (2018) Laurent de Meeûs d'Argenteuil (2018) Jacques Emsens (2017) Robert Peugeot* (2019) Hélène Ploix* (2018)	Analjit Singh* (2018) Michèle Sioen* (2018) ⁽¹⁾ Hanneke Smits* (2018) ⁽²⁾ Michel Tilmant* (2017) Guy Verhofstadt* (2019)
Erevoorzitter	Graaf Goblet d'Alviella (2020)	
Ere-Bestuurder	Burgraaf Etienne Davignon (2018)	

(1) Gecoöpteerd op 1 december 2016. (2) Tot op 2 november 2016.

COMITÉS VAN DE RAAD

AUDITCOMITÉ

Voorzitter	Hélène Ploix *	
Leden	Jacques Emsens Michèle Sioen* ⁽¹⁾	Hanneke Smits* ⁽²⁾ Guy Verhofstadt *

(1) Gecoöpteerd op 1 december 2016. (2) Tot 2 november 2016.

BENOEMINGSCOMITÉ

Voorzitter	Robert Peugeot *	
Leden	Nicolas Boël Dominique Lancksweert	Michel Tilmant * Sir David Verey CBE

REMUNERATIECOMITÉ

Voorzitter	Robert Peugeot *	
Leden	Nicolas Boël	Michel Tilmant *

COMMISSARIS

Mazars Bedrijfsrevisoren CVBA, met als vertegenwoordiger de heer Xavier Doyen (2017)

() Jaar waarin het mandaat afloopt - * Onafhankelijke Bestuurders

HAROLD BOËL

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2004, CEO sinds 2008
- Lid van de Raad van Bestuur bij bioMérieux, Mérieux NutriSciences, Caledonia en Eurazeo
- Voorheen uitgeoefende functies bij Usines Gustave Boël en Corus
- Afgestudeerd aan Brown University en École Polytechnique de Lausanne

NICOLAS BOËL

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2007
- Voorzitter bij Solvay en Samic, zetelt in de Raad van Bestuur van Guberna, Fondation Francqui, the Solvay Institute en de Cercle royal des Amis de Mariemont
- Voorheen uitgeoefende managementfuncties bij Corus, Hoogovens en Usines Gustave Boël
- Afgestudeerd aan de Université catholique de Louvain en het College of William and Mary, Virginia (MBA)

JACQUES ESENS

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2011 • Lid van de Raad van Bestuur en het Auditcomité van Sibelco, Bestuurder bij Le Pain Quotidien Brazilië, Stone, Union Financière Boël, Consortium Maritime Trading Ltd, Stalusa Holding, Maria Ziekenhuis Lommel, VOKA Antwerpen, Executive Chairman bij JPSeven • Afgestudeerd aan de Université libre de Bruxelles en de European University van Antwerpen (Business Administration), Certificaat van de Chamber of Commerce and Industry in Londen (Financial Economics)

DOMINIQUE LANCKSWEERT

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 1997
- Managing Director bij Morgan Stanley – Senior Banker Country Head Benelux en Zwitserland
- Voorheen uitgeoefende functies bij First Chicago (1986-1988) en Schroders (1980-1985)
- Afgestudeerd aan de University of Dallas, Texas (MBA Finance en Management)

LAURENT DE MEEÛS D'ARGENTEUIL

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2015
- Senior Partner bij Egon Zehnder International, Non-Executive Director bij Union Financière Boël
- Voorheen uitgeoefende functies bij Booz-Allen & Hamilton, McKinsey & Company, Coopers & Lybrand en de Generale Maatschappij van België
- Afgestudeerd aan de Université catholique de Louvain en aan de University of Chicago (MBA)

ROBERT PEUGEOT

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2008
- Voorzitter en CEO van de FFP, zetelt in de Raden van Bestuur van Peugeot, Hermès International, Faurecia, Sanef, Ets. Peugeot Frères, DKSH, FFP Invest, SC Rodom, Sarl CHP Gestion en Tikehau Capital Advisors
- Afgestudeerd aan de Ecole Centrale en INSEAD (MBA)

HÉLÈNE PLOIX

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2011 • Voorzitter van Pechel Industries Partenaires SAS (Pechel Industries SAS en FSH Conseil SAS) • Voorzitter van Gemf, Sogama Crédit Associatif
- Lid van de Raden van Bestuur van Ferring, Lafarge, Store Electronic Systems (Afgevaardigde van Pechel Industries Partenaires) • Voorheen uitgeoefende functies bij AFIC, CDC, Adviseur van de Eerste Minister, Executive Director bij het IMF en de Wereldbank, Voorzitter bij BIMP, Directrice bij CEP, Management Consultant bij McKinsey & Co • Afgestudeerd aan het Institut d'Études Politiques - Parijs, Berkeley (MAPA) en INSEAD (MBA)

ANALJIT SINGH

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2011 • Stichter en Emeritus Voorzitter van Max India Group, Voorzitter bij Vodafone India; ontvanger van de Padma Bhushan uit handen van de President van India voor zijn uitmuntendheid op het gebied van handel en industrie, benoemd tot Ridder-Commandeur van Koningin Isabella • Lid van de Executive Board van de Indian School of Business (ISB), Lid van de Raad van Bestuur van Tata Global Beverages, Lid van het UK-India CEO Forum van de Eerste Minister • Alumnus van Doon School en Shri Ram College of Commerce (Universiteit van Delhi); afgestudeerd aan de School of Management Boston University (MBA). Eredoctoraat behaald aan de Amity University in India

MICHÈLE SIOEN

- Werd lid van de Raad van Bestuur in december 2016
- CEO van Sioen Industries sinds 2005
- Bestuurder bij Guberna en D'Ieteren
- Voorzitster van de FEB van mei 2014 tot maart 2017
- Afgestudeerd in Politieke Wetenschappen aan de Universiteit Antwerpen

HANNEKE SMITS

- Lid van de Raad van Bestuur van mei 2015 tot november 2016
- Bestuurder bij Impetus-PEF, Voorzitster bij Level 20
- Voormalig Chief Investment Officer bij Adams Street Partners, Investment Manager bij Pantheon Ventures
- BBA, Nijenrode Business Universiteit (Nederland), London Business School (MBA)

MICHEL TILMANT

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2010 • Bestuurder bij BNP Paribas Group, Group Lhoist, Foyer Insurance Group, Capital at Work, Université catholique de Louvain en de Royal Automobile Club of Belgium • Senior Advisor van Cinven • Voorheen uitgeoefende functies: Unilever NV, Morgan Guaranty Trust Company, Vice-voorzitter van de Banque Internationale de Luxembourg, Voorzitter van de Bank Bruxelles Lambert, Voorzitter van de Executive Board van ING Group • Afgestudeerd aan de Université catholique de Louvain (Master in Business Administration IAG et Master in European Affairs), Laureaat van het Belgische Agentschap voor Buitenlandse Handel

SIR DAVID VEREY CBE

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2004
- Senior Advisor bij Lazard & Co, zetelt in de Raad van Bestuur van Bank Gutmann, Voorzitter van The Government Art Collection Advisory Committee, Bestuurder bij The British Council
- Voorheen uitgeoefende functies bij Lazard Brothers & Co Ltd, Cazenove Group plc, The Blackstone Group UK
- Afgestudeerd aan Eton College, Trinity College en de Harvard School (Business Administration)

GUY VERHOFSTADT

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2012
- Voorzitter van de Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa (ALDE) en EIPA
- Voormalig Eerste Minister van België, oefende verschillende functies uit binnen de Partij van de Vlaamse Liberalen en Democraten, voormalig advocaat aan de Balie in Gent, voormalig gemeenteraadslid van de stad Gent
- Afgestudeerd in de Rechten aan de Universiteit Gent

6 *Management*

Chief Executive Officer

Harold Boël > 1

Executive Committee

Wauthier de Bassompierre > 2

Victor Casier > 3

Xavier Coirbay > 4

François Gillet > 5

Edward Koopman > 6

Head of Operations

Jean-François Lambert > 7

Head of Human Resources

Carine Leroy > 8

Senior Investment Managers

Laurent Jouret > 9

Sophie Servaty > 10

Giulia Van Waeyenberge > 11

17 14 23 9 3 8 21

Head of Luxembourg Office

Stéphanie Delperdange > 12

Head of Asia

Maxence Tombeur > 13

Investment Managers

Jean-François Burguet > 14

Xiao-Tian Loi > 15

Mathieu Poma > 16

João Vale de Almeida > 17

Tax and Legal Counsel

Amélie Lagache > 18

Legal Counsel

Emilie van de Walle de Ghelcke > 19

Group Business Controller

Frédéric Docquier > 20

Group Reporting Manager

Thierry Lousse > 21

IT Manager

Luc De Pourcq > 22

Market Transactions Manager

Olivier Vervloessem > 23

13 11 6 18 16 4 20

EXECUTIVE COMMITTEE

Het Executive Committee, opgericht in 2008, stelt de visie en de strategie van de vennootschap voor aan de Raad van Bestuur en houdt toezicht op de dagelijkse uitvoering ervan.

Sinds 1 juli 2016 bestaat het comité uit zes leden, die de Chief Executive Officer ondersteunen in de uitoefening van zijn functies. Het komt wekelijks samen en bespreekt nieuwe beleggingsopportuniteiten, follow-up van de deelnames en mogelijke desinvesteringen,

stippelt de algemene leiding van de vennootschap uit en buigt zich over een reeks onderwerpen die beschreven staan in haar Corporate Governance Charter.

De leden worden beschouwd als “Andere Leiders” volgens het Wetboek van Vennootschappen en als “Personen met Leidinggevende Verantwoordelijkheid” volgens artikel 3 van de Europese Verordening Marktmisbruik. Ze worden benoemd door de Raad van Bestuur op voorstel van de Chief Executive Officer.

HAROLD BOËL

Chief Executive Officer

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2004, CEO sinds 2008
- Voorheen uitgeoefende functies bij Usines Gustave Boël en Corus
- Diploma van Brown University en Ecole Polytechnique de Lausanne
- Lid van de Raad van Bestuur bij bioMérieux, Mérieux NutriSciences, Caledonia en Eurazeo

VICTOR CASIER

Executive Committee

- Actief bij Sofina sinds 2006
- Voorheen Strategy Consultant bij Roland Berger, Transwide Ltd en Banco Urquijo
- Diploma University of Chicago (MBA) en Louvain School of Management
- Lid van de Raad van Bestuur van SES, vente-privee en Arcomet

XAVIER COIRBAY

Executive Committee

- Actief bij Sofina sinds 1992
- Voorheen bij de Generale Bank
- Diploma Solvay Brussels School of Economics and Management (BS, MSc en Tax)
- Lid van de Raad van Bestuur van Ipsos

WAUTHIER DE BASSOMPIERRE

Executive Committee

- Actief bij Sofina sinds 1999
- Voorheen advocaat bij CMS DeBacker
- Diploma Université catholique de Louvain (Rechten), ICHEC (Fiscaliteit) en Vlekho (Bedrijfscommunicatie)

FRANÇOIS GILLET

Executive Committee

- Actief bij Sofina sinds 1988
- Voorheen bij Union Minière
- Diploma Louvain School of Management (BS & MSc)
- Lid van de Raad van Bestuur van Colruyt, Deceuninck, Petit Forestier, JF Hillebrand en Luxempart

EDWARD KOOPMAN

Executive Committee

- Actief bij Sofina sinds 2015
- Voorheen oprichtend partner van Electra Partners Europe/Cognetas, strategy consultant bij Bain & Co en investment banker bij BNPP en Barings
- Diploma EM Lyon Business School
- Lid van de Raad van Bestuur van Mersen, The Hut Group en Polygone (GL events)

Marc Speeckaert was lid van het Executive Committee tot zijn pensioen op 30 juni 2016.

Verslag van de Raad van Bestuur

In de marge van het laatste verslag over de Vooruitzichten wereldeconomie dat het IMF in oktober 2016 heeft gepubliceerd stipt zijn auteur aan dat *“over het geheel genomen de wereldeconomie stagneert”*, ondanks een schuchtere heropleving in de mondiale prognoses van 3,1% voor 2016 naar 3,4% voor 2017 (bron: IMF, World Economic Outlook, oktober 2016). De OESO is het daarmee eens. Een maand later constateert ze dat *“de wereldeconomie al vijf jaar klem zit in een trage groei, met een zwakke stijging die schommelt rond een ontgoochelende 3%”* (bron: OECD Economic Outlook, Volume 2016 Issue 2). Als diagnose van deze weinig dynamische economie vermelden beide instellingen dezelfde kwalen, namelijk structureel krimpjende handel en investeringen, die de productiviteitsgroei belemmeren en bijgevolg ook de loonstijgingen die een voorwaarde zijn voor een duurzame toename van de consumptie.

Tussen de grootste wereldeconomieën is het blijkbaar Azië dat positief afsteekt tegen de algemene treurnis met een groei die, volgens het OESO, in 2017 7,6% zou kunnen bereiken in India en 6,4% in China, tegenover 1,6% in de Europese zone en 2,3% in de Verenigde Staten. De twee internationale instellingen zien trouwens de opkomende landen als de drijvende kracht achter de verwachte *“lichte heropleving”* in 2017 en daarna.

Op de financiële markten presteerde 2016 een lichte vooruitgang tegenover het voorgaande jaar. Zo ging de MSCI All Country WorldIndex in (€) (*“MSCI AC WI”*) van 8,76% winst in 2015 naar 11,09% in 2016. Op dit gebied blijft er dus een zeker verschil met de matte toestand van de wereldeconomie. De prestaties van de markten zijn ook geografisch gebonden, wat blijkt uit de duidelijke verbetering van de MSCI-Emerging-Markets-index, die gaat van 5,23% verlies in 2015 naar een winst van 14,51% in 2016.

Ondanks de economische somberte en de politieke onzekerheid die op de wereld wegen, heeft Sofina in 2016 blijk gegeven van slagvaardigheid. Ze deed een belangrijk aantal nieuwe investeringen in verscheidene regio's volgens haar verschillende beleggingsstijlen. Ze

bleef bovendien haar deelnemingen uitbouwen en was een vertrouwenspartner in de projecten en investeringen die ze ondersteunt, zowel financieel als dankzij haar ervaring, knowhow en relatienetwerk. Ze heeft zich ten slotte volledig of gedeeltelijk teruggetrokken uit sommige deelnemingen waarin haar partnerschap niet langer geboden was. Het geheel van haar activiteiten staat hieronder beschreven.

Evolutie van het eigen vermogen en financieel overzicht

In het voorbije jaar evolueerde het eigen vermogen van Sofina van €5.208 miljoen op 31 december 2015 naar €5.268 miljoen op 31 december 2016, met name een stijging van €154,89 naar €156,52 per aandeel. Deze cijfers komen overeen met een toename van +1,05% in vergelijking met het vorige boekjaar, of +2,21% als het in 2016 uitgekeerde nettodividend in aanmerking wordt genomen. Deze stijging is globaal genomen vergelijkbaar met de Europese markten en vergelijkbare spelers, maar toch lager dan de bovenvermelde MSCI AC WI die nu beschouwd wordt als de voornaamste indicator van de prestaties van de vennootschap.

De vennootschap realiseerde een geconsolideerde winst van €267,5 miljoen, een vermindering ten opzichte van €307,2 miljoen in 2015. Een winst van €144 miljoen is aan het einde van 2016 in de jaarrekeningen van Sofina SA geregistreerd, ten opzichte van €115 miljoen in 2015.

Evenals in voorgaande jaren werkte Sofina in 2016 aan het beheren van haar liquiditeiten en kosten alsook aan haar wisselkoersindekkingsbeleid. Zo heeft ze met name 5 kredietlijnen en kredietfaciliteiten vernieuwd of afgesloten voor een totaal bedrag van €420 miljoen.

Sofina bleef haar deelnemingen uitbouwen en was een vertrouwenspartner in de projecten en investeringen die ze ondersteunt, zowel financieel als dankzij haar ervaring, knowhow en relatienetwerk.

Dividend

De Raad zal aan de Gewone Algemene Vergadering op 4 mei 2017 voorstellen om een brutodividend van € 2,56 per aandeel uit te keren, tegenover een bedrag van € 2,45 per aandeel in 2016. Deze stijging van het brutodividend sluit aan bij het dividendbeleid toegepast sinds 1956 – het jaar van oprichting van de huidige investeringsmaatschappij Sofina – om voortdurend een hoger brutodividenduitkering voor te stellen. De toename van de roerende voorheffing besloten door de Belgische overheid leidt echter tot een nettodividend van € 1,79 per aandeel onveranderd ten opzichte van vorig jaar. Mits de Algemene Vergadering haar goedkeuring geeft, wordt het dividend uitgekeerd op donderdag 11 mei 2017.

Eigen aandelen en evolutie van het Sofina-aandeel

Op 31 december 2016 bezat Sofina 593.109 eigen aandelen, ofwel 1,73% van het maatschappelijk kapitaal. Overeenkomstig haar beleid ter zake en op basis van de toestemmingen die de Algemene Vergadering heeft verleend, is de vennootschap doorgegaan met opportunistische aankopen op de markt en kocht in 2016 bij twee gelegenheden een totaal van 100.000 eigen aandelen. In 2015 had zij er 242.928 verworven.

Ter informatie: in 2016 bedroegen de hoogste en laagste slotkoersen van het Sofina-aandeel op Euronext Brussel respectievelijk € 90 en € 128,45, terwijl de koers over het jaar is gestegen met 21,23% exclusief uitgekeerd dividend.

Filosofie, investeringsthema's en relatie met de vennootschappen in portefeuille

In 2016 spitste Sofina zich toe op haar missie om als *"bevoorrechte partner families en ondernemers te ondersteunen, dankzij de verschaffing van geduldig kapitaal, knowhow en advies, gekoppeld aan perspectieven op lange termijn"*. Daartoe bleef zij de strategie uitrollen die in 2014 werd uitgestippeld en in 2016 na een evaluatie door de Raad van Bestuur werd bekrachtigd. Deze strategie steunt op diverse investeringsstijlen die elkaar aanvullen en worden gehanteerd door een investeringsteam dat zich sinds 2015 schaaft achter eenzelfde motto: *"Purpose and Patience"*.

De vennootschap heeft haar investeringsstrategie consequent doorgezet rond groeithema's die zij in 2014

heeft bepaald, zoals de vergrijzing van de bevolking, de gezondheidszorg, het onderwijs en e-commerce. Daarnaast heeft zij eind 2016 ook de digitale revolutie (robotica, artificiële intelligentie ...), wellness en gezonde levensstijl toegevoegd.

Sofina is de vennootschappen in de portefeuille blijven ondersteunen door haar aanwezigheid in hun bestuursorganen, door regelmatige contacten en eventueel door kapitaal. Als professionele investeerder voor de lange termijn stelt Sofina alles in het werk om haar profiel van vertrouwenspartner voor groeibedrijven uit te bouwen. Ze wil zich daarbij beschikbaar stellen voor die bedrijven, strategisch met hen meedenken en ze op de hoogte houden van tendensen die ze bespeurt in de talrijke raden en forums waar ze actief is.

In oktober 2016 organiseerde ze ook een event dat de Voorzitters en CEO's van die bedrijven samenbracht voor een kennismaking en een discussie rond globalisering en de opkomst van nieuwe wereldleiders in diverse sectoren. Het gaf elke genodigde een duidelijk beeld van wat Sofina als aandeelhouder kan betekenen en hoezeer de waarden van de partners van onze groep overeenstemmen.

Voornaamste investeringsactiviteiten in 2016

Wat rechtstreekse langetermijninvesteringen via minderheidsbelangen in al dan niet beursgenoteerde bedrijven betreft, werd het voorbije boekjaar gekenmerkt door belangrijke deelnemingen in drie Europese en één Amerikaanse onderneming, respectievelijk actief in de consumentensector, de logistiek en het vermogensbeheer:

- **The Hut Group**, een Britse onderneming die zich vooral toelegt op de e-verkoop van eiwithoudende voedingssupplementen (www.myprotein.com) en schoonheidsmiddelen (www.lookfantastic.com);
- **vente-privee**, een Franse vennootschap die de meest bezochte site van flash sales in Europa beheert en dat Privalia, een Spaanse deelneming in de portefeuille van Sofina, heeft overgenomen;
- **JF Hillebrand**, een Duits bedrijf dat wereldleider is in de transportsector en het vervoer van wijnen en sterke dranken en de Belgische familiale investeerder Cobepa als meerderheidsaandeelhouder heeft;
- **First Eagle**, een Amerikaanse vermogensbeheerder, waar Sofina zich in het gezelschap van

Corsair, Blackstone en de stichtende families van het bedrijf bevindt.

Sofina heeft eveneens haar aandeel in het kapitaal van SES versterkt, toen deze laatste een kapitaalverhoging doorvoerde bij de overname van O3b, en in GL events, bij een in aandelen uitgekeerd dividend. De waarde van het geheel van deze rechtstreekse investeringen is gestegen van €2.863 miljoen op 31 december 2015 naar €2.984 miljoen op 31 december 2016 in de geconsolideerde balans van Sofina.

De portefeuille van alternatief beheer bevat inschrijvingen op Private Equity, Venture Capital en groeikapitaalfondsen, vooral in de Verenigde Staten en Azië, en heeft opnieuw positief bijgedragen tot het rendement van Sofina in 2016. Dit resultaat is te danken aan het bemoedigend aantal uitkeringen, de stijging van de waarderingen en de gunstige evolutie van de Amerikaanse dollar. De groep heeft tijdens het jaar ingetekend op 32 fondsen voor een totaalbedrag van €241 miljoen, tegenover 34 fondsen en €329 miljoen in 2015. Daaronder kunnen we de eerste samenwerkingen met Europese beheerders van durfkapitaalfondsen aanstippen, een sector die al enkele jaren zowel inzake rendement als transactievolume gunstig presteert. Eind 2016 bedroeg het totaal van niet-volgestorte verplichtingen €736 miljoen, tegenover €698 miljoen in het voorgaande jaar. De waarde van die investeringen in de geconsolideerde balans is gestegen van €1.393 miljoen op 31 december 2015 naar €1.476 miljoen op 31 december 2016.

Ook niet achtergebleven in 2016 is het iets meer dan drie jaar geleden opgerichte Sofina Growth. Samen met vertrouwenspartners (fondsen en patrimoniumvennootschappen) neemt het minderheidsbelangen in Azië (vooral in India en in China), de Verenigde Staten en in geringere mate Europa in niet-beursgenoteerde vennootschappen, actief in economieën of sectoren met een groot groeipotentieel. Sofina deed in 2016 niet alleen verschillende aankopen, maar versterkte in de regio's waarop ze zich toespitst ook haar deelneming in bedrijven die vooral actief zijn in de sectoren van de e-commerce, de vergrijzing van de bevolking en het online-onderwijs.

De belangrijkste nieuwe investeringen zijn:

- **ACT**, een Indiaas bedrijf dat snelle internetverbindingen en kabeltelevisie aanbiedt;
- **Byju's**, een bedrijf dat actief is in de Indiase onderwijssector;

- **DIH**, tweede speler is op de Duitse markt van extramurale intensive care;
- **Postmates**, een Amerikaans bedrijf in de sector van de bezorgservice van maaltijden en goederen;
- **Carebridge** ontwikkelingsproject van een ziekenhuis (Jiahui International Hospital) en van een kliniekenetwerk in Shanghai;
- **TCNS**, een confectie- en distributiebedrijf van dameskleding en -accessoires in India; en
- **SC China Co-Investment**, een beleggingsvehikel geïnvesteerd in een Chinese vennootschap dat actief is op het gebied van informatie en online amusement.

Sofina heeft ook haar deelneming in Practo en F&B Asia versterkt en de groei van IHS ondersteund. Het risicoprofiel van de deelnemingen van Sofina Growth, maar ook het rendement, zijn hoger dan die in de rechtstreekse investeringen. De aandelen in het kapitaal vallen tussen 1,93% (Flipkart) tot 26,78% (DIH) en in het algemeen wordt er per dossier initieel niet meer dan €25 miljoen geïnvesteerd. De waarde van die investeringen op de geconsolideerde balans is gestegen van €508 miljoen op 31 december 2015 naar €554 miljoen op 31 december 2016 rekening houdend met de desinvesteringen hierbeneden genoemd.

Omloop van de portefeuille

De talrijke deelnemingen in de verschillende beleggingsstijlen brachten een grotere omloopsnelheid van de portefeuille van Sofina met zich mee. Zo zijn in 2016 niet alleen verschillende deelnemingen in beursgenoteerde bedrijven (Colruyt, Total, Eurazeo, ...) maar ook volledige exits doorgevoerd uit Engie, B&W Group en Touax (afgesloten begin 2017), Financière Verdi (Ethypharm) et Metalor afgebouwd, voor wat de rechtstreekse investeringen betreft en O3b (overgenomen door SES), Privalia (overgenomen door vente-privee) en Imagine Holdings (Innocean) voor wat Sofina Growth betreft.

Sofina verkocht in 2016 op de secundaire markt ook een deel van haar portefeuille van beleggingen in Europese Leveraged Buy-Out ("LBO") fondsen. Mede door die overdracht heeft deze pool een kasstroom van €43,2 miljoen gegenereerd, tegenover €42,9 miljoen in 2015. Ze is ook doorgegaan met de liquidatie van haar portefeuille van hedge funds, die eind december 2016 nog slechts ongeveer €6,5 miljoen vertegenwoordigde.

Activiteiten sinds de afsluiting van het boekjaar

Sinds de afsluiting van het boekjaar heeft Sofina blijvend nieuwe investeringsopportuniteiten gezocht en de vennootschappen en fondsen in portefeuille ondersteund. In het alternatief beheerportfolio kan men de beursintroductie van Snap, vennootschap waarin Lightspeed Venture Partners, een van onze fund managers, een deelneming houdt. Een aantal deelnemingen werd selectief afgebouwd, in overeenstemming met wat de jongste jaren gebruikelijk was.

Er is een overname door Sofina gepland van Rebelco SA en Sidro SA, twee van haar dochterondernemingen die voor 100% in handen van Sofina zijn. De fusies zullen goedgekeurd worden door de Raden van Bestuur van de betrokken vennootschappen, die gehouden zullen worden voor een notaris op 4 mei 2017, volgens de vereenvoudigde procedure overeenkomstig artikelen 719 en volgende van het Wetboek van Vennootschappen. De fusievoorstellen werden gepubliceerd in de Bijlagen van het Belgisch Staatsblad op 15 maart 2017. Na de fusies zullen de vennootschappen Rebelco SA en Sidro SA hun gehele vermogen overdragen als gevolg van ontbinding zonder vereffening aan Sofina. Bovendien worden, overeenkomstig de fusievoorstellen beschikbaar op de website van Sofina, de verrichtingen gesteld door Rebelco SA en Sidro SA boekhoudkundig (en vanuit het oogpunt van directe belastingen) geacht te zijn uitgevoerd voor rekening van Sofina met terugwerkend kracht vanaf 1 januari 2017.

De vennootschappen die lid zijn van het meerderheidsaandeelhouder consortium van Sofina hebben per 10 januari 2017 een nieuwe transparantieverklaring gemeld naar aanleiding van interne overdracht van effecten. Noch het totale percentage van de effecten, noch de identiteit van de leden van het consortium zijn gewijzigd.

Op 7 maart 2017 meldde Euronext Brussels de opname op 20 maart 2017 van het Sofina-aandeel in de Bel20-index, die, op basis van een aantal voorwaarden, de 20 vennootschappen met de grootste vrije marktkapitalisatie telt. Deze opname vond plaats na de jaarlijkse evaluatie door het Indexcomité van Euronext Brussel van de vennootschappen die automatisch deel uit kunnen maken van deze index.

Ten slotte, sinds het einde van de vorige verslagperiode deden zich geen gebeurtenis voor die van aard

was om de liquiditeit, de solvabiliteit en de rendabiliteit van de vennootschap aanzienlijk te beïnvloeden.

Interne ontwikkelingen

De projecten rond de communicatie, sourcing en opvolging van beleggingsdossiers en het opzetten van een collaboratieve organisatie namen verdere vorm dankzij de lancering en implementatie van een reeks initiatieven. Daaronder behoren de realisatie van een bedrijfspresentatie op de website van de vennootschap, nauwere contacten met de bedrijven in portefeuille via events en gerichte communicatie, en grotere sourcing-inspanningen in geografieën zoals Duitsland, Italië en Spanje. Er werd eveneens gelet op de kwaliteit van de werkomgeving, vooral wat de preventie van psychosociale risico's betreft. Verschillende initiatieven moeten ervoor zorgen dat, ondanks de hoge werkdruk, Sofina een plaats blijft voor professionele zelfontplooiing: een klemtoon op opleiding (ongeveer 170 dagen in 2016), een aangename en interactieve inrichting van de bureaus, gezamenlijke vermindering van de ecologische voetafdruk, gemeenschappelijke tafels, coaching op maat, gezamenlijke deelname aan sportactiviteiten enz.

Naast die projecten gaat de vennootschap ook door met de hervorming van haar juridische structuur, om die te vereenvoudigen en af te stemmen op haar beleggingsstijlen. Ten slotte heeft Sofina de drie vestigingen –in België, Luxemburg en Singapore– versterkt met verschillende nieuwe medewerkers in de investerings-, Tax & Legal en Corporate teams. De groep is in Singapore bovendien naar andere kantoren verhuisd, om de voortaan vier medewerkers een optimale werkomgeving te bieden.

De vennootschap heeft geen filiaal en oefent geen activiteiten uit in verband met onderzoek en ontwikkeling.

Certificatie van de jaarrekeningen 2016

Harold Boël, Chief Executive Officer, bevestigt in naam en voor rekening van de Raad van Bestuur dat, voor zover hem bekend:

- *de financiële overzichten die zijn opgesteld overeenkomstig de toepasselijke standaarden voor jaarrekeningen een getrouw beeld geven van het vermogen, de financiële positie en de resultaten van de vennootschap en de gezamenlijk in consolidatie opgenomen ondernemingen;*

- *het jaarverslag een getrouw overzicht geeft van de ontwikkeling, de resultaten en de positie van de vennootschap en de gezamenlijk in de consolidatie opgenomen ondernemingen, alsmede een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee zij worden geconfronteerd.*

Benoeming en herbenoeming van Bestuurders en Commissaris

Tijdens de Gewone Algemene Vergadering op 4 mei 2017 zullen de bestuursmandaten van de heren Jacques Emsens en Michel Tilmant aflopen. Aan de aandeelhouders zal worden voorgesteld om die mandaten te vernieuwen en de benoeming van mevrouw Michèle Sioen tot de functie van onafhankelijk bestuurder te bekrachtigen. Zij werd op 24 november 2016 door de Raad van Bestuur gecoöpteerd, met ingang vanaf 1 december 2016, ter vervanging van mevrouw Hanneke Smits. Zij is eveneens lid van het Auditcomité sinds die datum. Ten slotte zal de Raad in de Gewone Algemene Vergadering de benoeming van mevrouw Charlotte Strömberg tot de functie van onafhankelijk bestuurder ter stemming brengen. De CV's van Mevrouw Michèle Sioen en Mevrouw Charlotte Strömberg kunnen geraadpleegd worden op de website van de vennootschap.

Op de agenda van de Gewone Algemene Vergadering staat ook het voorstel tot benoeming van de Deloitte Bedrijfsrevisoren CVBA, vertegenwoordigd door de heer Eric Nys, tot Commissaris van de vennootschap, ter vervanging van Mazars Bedrijfsrevisoren CVBA, waarvan het mandaat op dezelfde datum afloopt. Dit voorstel van de Raad van Bestuur, op aanbeveling van het Auditcomité, is het gevolg van een selectieproces dat in 2016 werd uitgevoerd.

Verdere informatie, vereist door het Wetboek van Vennootschappen en de Belgische Corporate Governance Code, is hieronder te vinden in de Verklaring inzake Deugdelijk Bestuur en het Remuneratieverslag, die beide deel uitmaken van het huidig verslag.

De Raad van Bestuur wenst te benadrukken dat alle medewerkers van de vennootschap uitzonderlijke prestaties hebben geleverd bij de uitvoering van de uitgestippelde strategie, bij de projecten rond de verbetering van procedures en business en bij de analyse en behandeling van de talrijke investerings- en desinvesteringsdossiers. De Raad is zich bewust van hun inspanningen, ervaring, competentie en enthousiasme, en bedankt daarom, in naam van de aandeelhouders, alle teams voor hun ononderbroken inzet.

Samenwerken met Sofina als partner en aandeelhouder betekent passie voor uitmuntendheid, focus op leidinggevend talent, lange termijn visie gebaseerd op innovatie, producten en markten, financieel expertise op hoog niveau, doeltreffende bijstand in moeilijke tijden en ondersteuning voor constructieve ontplooiing. Dit komt tot uitdrukking bij hen als actieve en effectieve partners in de Raad van Bestuur, het Remuneratiecomité en het Auditcomité. Als Voorzitter van de Raad van Bestuur, wanneer je geconfronteerd wordt met een echte uitdaging, weet je dat je altijd op hen kan rekenen. Kortom een echte betrouwbare partner, zonder compromis.

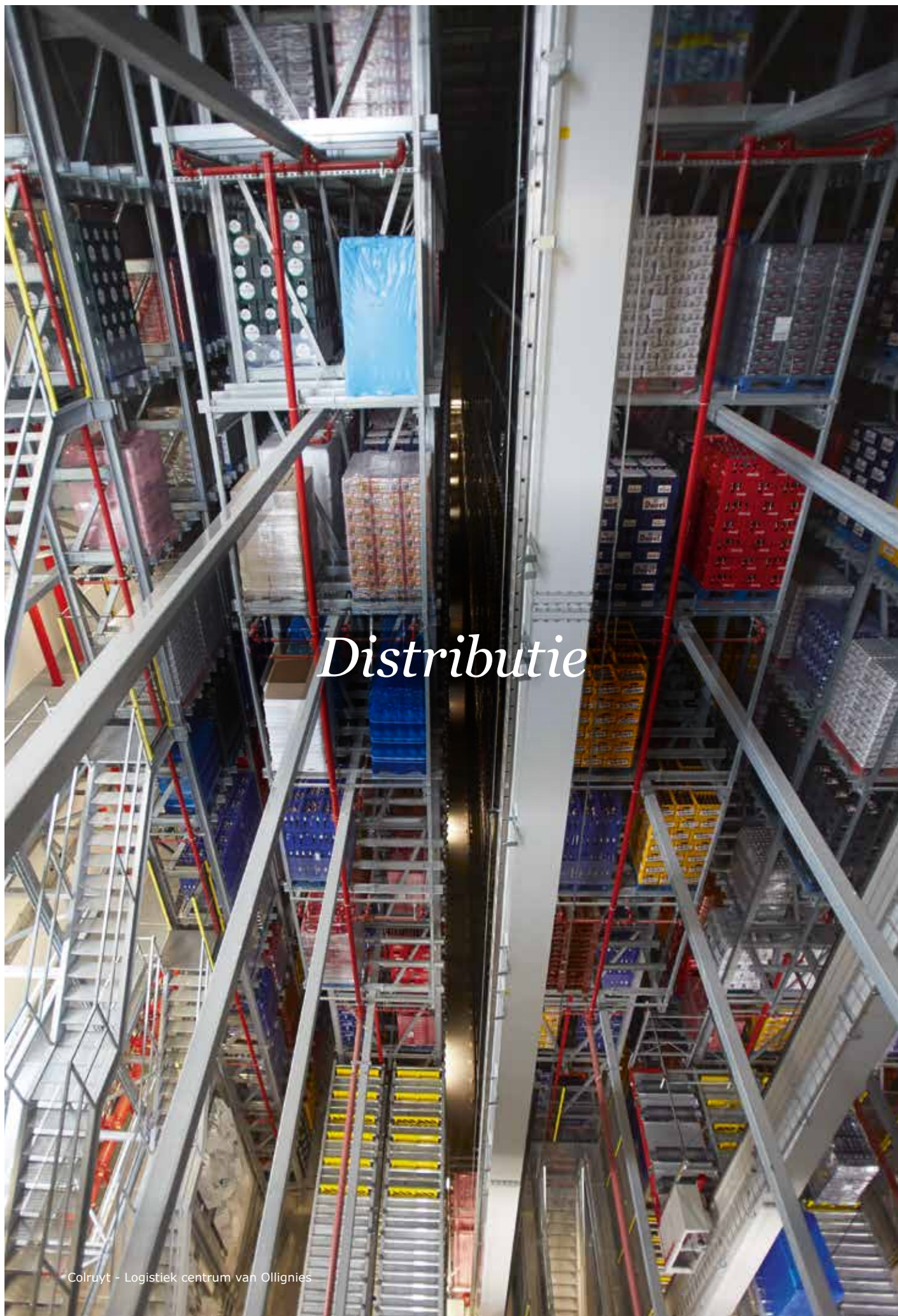
Pierre Alain De Smedt, toen Voorzitter van de Raad van Bestuur van Deceuninck, 2015

Overzicht van de belangrijkste deelnemingen^{(1)()}*

(1) In principe worden de vennootschappen toegelicht waarin Sofina rechtstreeks of onrechtstreeks een belang bezit met een permanent karakter of die representatief zijn voor een sector waarin de vennootschap actief is. De toelichtingen in elke rubriek volgen in dalende volgorde de reële waarde van de deelnemingen in de besproken ondernemingen eind december 2016. De inhoudstabel van deze vennootschappen staat op pagina 123.

* De vennootschappen waarin Sofina op 31 december 2016 over een vertegenwoordigingsmandaat beschikt in de beleidsgevendeorganen zijn aangegeven met een ster naast hun naam.

Distributie

Colruyt - Logistiek centrum van Ollignies

Colruyt Group*

www.colruytgroup.be

€ 9.177 Mln

Omzet 2015/16

3 Landen

Geographische aanwezigheid

29.683

Medewerkers

516

Winkels in eigen beheer

679

Zelfstandige en geaffilieerde winkels in België en Frankrijk

GECONSOLIDEERDE CIJFERS OP 31 MAART	2015/2016	2014/2015
Eigen vermogen (€ Mln)	2.047,7	1.832,3
Omzet (€ Mln)	9.177,5	8.916,8
Bedrijfsresultaat (€ Mln)	507,2	495,4
Nettowinst (aandeel van de groep) (€ Mln)	365,5	362,0
Winst (€/aandeel)	2,49	2,42
Dividend (€/aandeel)	1,12	1,00
Beurskapitalisatie (€ Mln) ¹	6.844,9	6.991,0
Datum van de 1 ^{ste} investering	1975	

Noot: zonder impact van de transactie met het Auditoraat van de Belgische Mededingingsautoriteit met betrekking tot de periode 2002-2007 (€31,6 miljoen).

(1) Beurskapitalisatie op 31 december.

Colruyt is een Belgisch familiebedrijf dat hoofdzakelijk actief is in de levensmiddelen distributie in België, Luxemburg en Frankrijk. Dit gebeurt in eigen beheer onder de merknamen Colruyt, OKay, Bio-Planet en Cru, en via een netwerk van zelfstandige handelaars onder de gemeenschappelijke licentie Spar of door de organisatie Alvo. De groep ontwikkelt ook distributieactiviteiten in de non-food (DreamLand, Dreambaby, ZEB en DATS 24), foodservice (Solucious in België), en van windenergie productie (Parkwind).

Actualiteit 2015/16

Tijdens het voorbije boekjaar heeft de groep haar netwerk verder uitgebreid met de opening van 21 winkels in België en Frankrijk, vooral onder de vlag van OKay, Bio-Planet en Cru. Die openingen maakten deel uit van een aanzienlijke modernisering van het netwerk. Tijdens het boekjaar werd de Colruyt Groep lid van Alidis, dat na de intrede van de Colruyt Groep, Coop en Conad, is uitgegroeid tot de grootste Europese retail-alliantie

(met leden zoals het Duitse Edeka, het Spaanse Eroski en het Franse Groupement des Mousquetaires). Tijdens het voorbije boekjaar nam de definitieve hergroepering van de eigen merken onder het thuismerk Boni Selection plaats, om zo het productaanbod te stroomlijnen.

Voorstelling van de resultaten 2015/16

De omzet van de groep is tijdens het boekjaar met 2,9% gestegen tot een bedrag van €9,2 miljard. Ondanks een stijging van de brutomarge is de EBIT-marge stabiel gebleven ten opzichte van vorig jaar (5,5%). De EBIT is opgeklimmen tot €11,8 miljoen. De geconsolideerde winst na belastingen tijdens het boekjaar bedraagt €365,5 miljoen, tegenover €362 miljoen in het vorige boekjaar (exclusief het effect van het transactiebedrag met het Auditoraat van de Belgische Mededingingsautoriteit met betrekking tot de periode 2002-2007 ten belope van €31,6 miljoen). De winst per aandeel is €2,49 tegenover €2,42 in het vorige jaar (exclusief het effect van de bovenvermelde transactie), dus een verhoging van 3%. Tijdens het boekjaar heeft de groep een dividend van €1,12 per aandeel uitgekeerd, wat een verhoging van 12% ten opzichte van het vorige jaar betekent.

Overzicht van de deelneming

De investering van Sofina in Colruyt dateert van 1975, toen de groep nog maar een kleine speler was op de Belgische markt van de levensmiddelenverdeling. Sindsdien heeft Sofina bij herhaling opnieuw geïnvesteerd in de vennootschap en deze tijdens haar moeilijker momenten in de jaren 80 gesteund. De intussen 40 jaar durende band tussen Colruyt en Sofina werd in september 2015 gevierd.

“ Al meer dan 40 jaar ervaren wij als ondernemersfamilie en als bedrijf dat de mission statement van Sofina in de realiteit klopt. Het akkoord dat mijn vader en M. Boël in de jaren 70 maakten bestaat uit één A4-tje en is vandaag nog steeds geldig. Een akkoord in vertrouwen tussen 'like-minded stakeholders' heeft weinig woorden nodig, in de succesvolle en de moeilijke tijden die een onderneming doormaakt. We hebben samen beide situaties gekend en het is vooral de blijvende steun in de moeilijke tijden die de cement heeft gevormd voor de toekomst. Zo creëer je uiteindelijk samen duurzame meerwaarde.

Jef Colruyt, CEO van Colruyt, 2016

14 Landen

Internationale
aanwezigheid

+ 50 Mln

Leden

+ 6.000

Grote merken

6%

Aandeel
in het kapitaal

vente-privee is de Europese marktleider op het gebied van flash sales. Het bedrijf, in 2001 opgericht door Jacques-Antoine Granjon en 7 vennoten, is toonaangevend inzake onlineprivé-verkoop van grote merken. Momenteel telt het wereldwijd ongeveer 50 miljoen leden. De "flash"-verkopen van bepaalde artikelen zijn gedurende een korte periode open (3 tot 5 dagen) en worden georganiseerd in nauwe samenwerking met meer dan 6.000 grote internationale merken uit productcategorieën zoals kledij, modeaccessoires, huishoudapparaten, speelgoed, sportartikelen, high-tech en reizen. Een partnerschap met de merken laat toe grote kortingen (-50% tot -70%) op de adviesprijs te geven.

De groep is actief in 14 landen: Frankrijk, Italië, Spanje, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Oostenrijk, Benelux, Zwitserland, Denemarken, Polen, Brazilië en Mexico.

Actualiteit 2016

In 2016 zette vente-privee haar Europese groei voort door de overname van het Spaanse bedrijf Privalia, dat flash sales van grote merken organiseert en aanwezig is in 4 landen (Spanje, Italië, Brazilië en Mexico). De groep heeft ook een meerderheidsbelang genomen in het Zwitserse eboutic.ch en breidt snel uit in Oost-Europa dankzij een meerderheidsbelang in zlotewyprzedaze.pl, dé referentie voor flash sales in Polen. Deze laatste ontwikkeling is van strategisch belang, gezien de omvang en de sterke interesse in merkkledij van deze markt.

Deze nieuwe overnames passen in de Europese groei-strategie van vente-privee waarin het meerderheidsbelang dat de groep in 2015 heeft genomen in de Belgische onderneming Vente-Exclusive.com eveneens past. De investeringen tonen ook de bereidheid van de groep om

de merken waarmee ze samenwerkt een unieke dienst te bieden en om de krachten te bundelen in de strijd tegen een steeds groter wordende concurrentie.

Voorstelling van de resultaten 2016

In 2016 realiseerde vente-privee een geconsolideerde omzet van €1,9 miljard, een stijging van 14,4% ten opzichte van 2015. De verkopen zijn gestegen in alle dochterondernemingen van de groep. Tijdens het boekjaar bleef de concurrentie sterk, maar het management vertrouwt erop dat de groep zich positief blijft profileren en haar leiderspositie zal bewaren.

Overzicht van de deelneming

De overname van Privalia in april 2016 door vente-privee, heeft geleid tot de uitstap van Sofina uit de deelneming die ze, samen met investeringsfondsen, in 2013 in Privalia had genomen. Dankzij die overname heeft Sofina de groep vente-privee, vandaag Europees marktleider in haar sector, beter leren kennen en is er vervolgens minderheidsaandeelhouder van geworden.

Headquarters van vente-privee

The Hut Group*

www.thehutgroup.com

THEHUTGROUP*

+ 60%

Internationale
verkopen

+ 2.000

Medewerkers

+ 30 Mln

Bezoeken
per maand

120

Websites beschikbaar
via het exclusieve
THG-platform

“*Myself and the team at THG have had the pleasure of working with the Sofina team over the past year, and they have proved to be the right partners for us at a time of rapid growth at THG. We value Sofina's long term approach and are pleased to count on their continued support as we set about delivering on our ambitious global expansion.*”

Matthew Moulding, CEO van The Hut Group, 2017

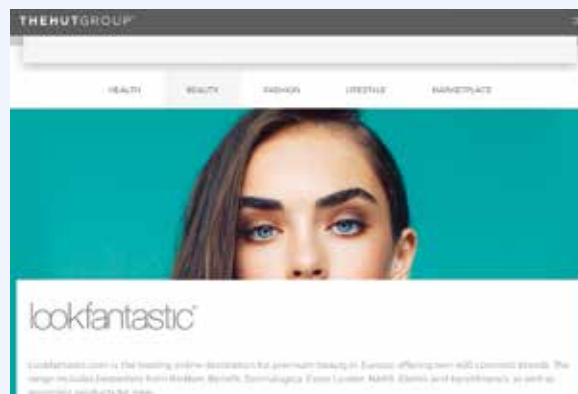
The Hut Group (THG) is een toonaangevende Britse multi-website retailer met snelgroeiende internationale activiteiten. Via de websites die hij bezit en exploiteert, verkoopt THG een grote verscheidenheid aan producten, waaronder sportvoeding en vitamines, maar ook gezondheids- en schoonheidsproducten, kleding en accessoires.

Actualiteit 2016

THG voegde in 2016 60 nieuwe e-commerce websites aan haar platform toe en bracht zo het aantal beschikbare websites via haar platform tot 120. Op die manier breidt de groep haar internationale bereik uit. Via 21 talen, 19 verschillende valuta en 16 betaalmogelijkheden stemt ze haar commerciële activiteiten af op de lokale behoeften. Dankzij de overname van bedrijven waaronder bijvoorbeeld IdealShape en Grown Gorgeous zet de onderneming haar groei voort. Die overnames diversifiëren het aanbod van de groep, die bovendien haar eigen label verder ontwikkelt.

Voorstelling van de resultaten 2016

Op Black Friday heeft THG haar verkooprecord gebroken, met dubbel zoveel omzet als vorig jaar. Om die groei op te vangen, heeft THG zwaar geïnvesteerd op technologisch en logistiek vlak, door productie- en

distributiecentra te openen in het Verenigd Koninkrijk en in de Verenigde Staten. De groep heeft 1.000 nieuwe medewerkers aangeworven, onder wie 400 gediplomeerden, zodat het personeelsbestand tot 2.000 is gestegen. Ook internationaal blijven de verkoopcijfers snel toenemen, dankzij de lancering van 60 nieuwe websites over de hele wereld en een toenemende internationale vraag. Op Black Friday vertegenwoordigden de internationale klanten trouwens meer dan 66% van de omzet, tegenover 48% vorig jaar.

Overzicht van de deelneming

Sofina trad in mei 2016 toe tot het kapitaal van de vennootschap om haar groei te financieren.

Consumptiegoederen

Vibrax Spinner, manufactured lure (© Rapala VMC Corp.)

€ 21.944 Mln

Omzet

+ 100.000

Werknemers

- 46%

vermindering van de CO₂
uitstoot sinds 2007

1,1%

Aandeel
in het kapitaal

GECONSOLIDEERDE CIJFERS OP 31 DECEMBER	2016	2015
Eigen vermogen (€ Mln)	13.194	12.669
Omzet (€ Mln)	21.944	22.412
Bedrijfsresultaat (€ Mln)	3.022	2.892
Nettowinst (aandeel van de groep) (€ Mln)	1.911	1.791
Winst (€/aandeel)	3,10	2,93
Dividend (€/aandeel)	1,70 ⁽¹⁾	1,60
Beurskapitalisatie (€ Mln)	39.510	39.991
Datum van de 1 ^{ste} investering	1987	

(1) Onder voorbehoud van goedkeuring door de Algemene Vergadering.

Danone is welbekend voor zijn zuivelproducten (yoghurt, ...), die goed zijn voor 50% van de verkopen en waarvoor de onderneming wereldleider is. De groep is tevens één van de grootste producenten van mineraal water, met de merken Evian en Aqua. Babyvoeding, goed voor ongeveer 23% van de verkopen, en medische voeding zijn recentere divisies, maar vormen evenzeer de kern van deze groep, die het als haar opdracht ziet om de best mogelijke voeding aan haar klanten te leveren in alle stadia van hun leven.

Danone is een groep met een grote internationale spreiding: zo maken de twee grootste afzetmarkten, Frankrijk en Rusland, slechts 10% uit van de verkopen, en wordt 40% van de omzet geboekt in de opkomende landen en 21% in de zone GOS/Noord-Amerika.

Actualiteit 2016

Het groeiplan dat eind 2015 werd voorgesteld, met de klemtoon op de herpositionering van sommige zuivelproducten en een focus op de acht belangrijkste ervan, is in belang toegenomen. Terwijl de groep de vruchten begint te plukken van de herlancering van Danio en Actimel, werd het topmerk Activia aan het eind van het jaar op verschillende markten geherpositioneerd.

Het «Manifesto» dat in 2015 werd uitgegeven en de rol die de groep ten opzichte van haar verschillende stakeholders op lange termijn wil spelen beschrijft, blijft een rode draad doorheen het beheer van de onderneming.

Tenslotte werd 2016 gekenmerkt door de vriendschappelijke overname van WhiteWave. Deze Amerikaanse leider in bioproducten biedt Danone een belangrijke uitbreiding van haar productengamma (waaronder het merk Alpro, welbekend in België). Het zal ook de distributienetwerken van Danone versterken op de Noord-Amerikaanse markt, waar de zuivelproducten een sterke groei kennen. Die markt zal 22% van de verkoop van de groep uitmaken, tegenover de actuele 12%. De overname van WhiteWave zou in de loop van het eerste kwartaal 2017 rond moeten zijn.

Voorstelling van de resultaten 2016

Dankzij een organische groei van 2,9% was het voor Danone een goed jaar, dat jammer genoeg werd beïnvloed door een negatief wisselkoerseffect. De afdeling Zuivelproducten zet een groei van 2,0% neer bij vergelijkbare gegevens, vooral dankzij Noord-Amerika en Rusland. In Europa heeft de herlancering van Activia nog niet de verwachte resultaten opgeleverd, maar er werd reeds bijgestuurd. Deze pool zal in 2017 bovendien voordeel halen uit de uitbreiding van het gamma met de WhiteWave-merken.

De omzet van de afdeling Water neemt met 2,9% toe. De Europese innovaties en de uitstekende prestaties van enkele grote opkomende landen compenseren in ruime mate de opeenvolgende voorraadwijzigingen in China. De afdeling Medische Voeding zet een groei neer van 7,4% bij constante perimeter, de afdeling Babyvoeding een groei van 3,5%.

De courante bedrijfsmarge van Danone komt uit op 13,8%, een stijging met 70 basispunten dankzij de

voordelige grondstofprijzen en de gunstige positie ten opzichte van vergelijkbare producten, vooral in Babyvoeding. Bovendien heeft het management besloten zich te focussen op het behoud van de marge in een omgeving waar groei moeilijk is.

De recurrente vrije cashflow komt zo uit op € 1.786 miljoen (8,1% van de omzet), een stijging met 16,8% tegenover 2015. Die vooruitgang is vooral te danken aan de betere bedrijfsmarge, maar ook aan de inspanningen geleverd op het vlak van investeringen en de behoefte aan liquide middelen. Daardoor vermindert de nettoschuld met zowat € 327 miljoen, wat de overname van WhiteWave helpt te financieren.

Dankzij dit prima jaar is Danone in staat haar dividend met 6,3% te verhogen. In 2017 zal de inflatie meer dan waarschijnlijk opnieuw haar intrede maken wat betreft de grondstofprijzen.

Overzicht van de deelneming

Onze eerste investering in Danone dateert van april 1987. Sindsdien heeft Sofina deelgenomen aan allerlei operaties, zoals de aan- en verkoop van aandelen, inschrijvingen, kapitaalsverhogingen en conversies van dividenden. Onze meest recente transacties zijn de uitbetaling van het dividend in aandelen in mei 2015, en onze deelname – als historische aandeelhouder – aan de kapitaalsverhoging van juni 2009 ten belope van € 32 miljoen.

Naast onze participatie in Danone zelf hebben wij de groei van de groep in Azië ondersteund door in 1994 rechtstreeks te investeren in Danone Asia. De aandelen Danone Asia in het bezit van Sofina werden tussen 2003 en 2006 geleidelijk door de groep overgekocht.

€ + 50 Mln
Omzet

+ 50%
Verkopen
buiten Frankrijk

300
Medewerkers

≈ 9 Mln
Jaarproductie
van flessen

27%
Aandeel
in het kapitaal
(in transparentie)

Chapoutier, opgericht in 1808 in Tain, is één van de belangrijkste wijnproducenten in de Rhône-vallei en van Roussillon. De groep, zowel producent als verdeler, exploiteert meer dan 500 hectare wijngaarden, waarvan meer dan de helft in volle eigendom, en bezit nog uitgestrekte onbebouwde gronden. Michel Chapoutier leidt het domein al een kwarteeuw en heeft er een internationale dimensie aan gegeven. Chapoutier was bovendien één van de voorlopers van de biodynamische teelt, die nu aanwezig is in een groot deel van zijn wijngaarden.

Actualiteit 2016

2016 was een vruchtbaar wijnjaar voor de Chapoutier-groep, hoewel het klimaat niet altijd heeft meegezeten in de wijngaarden, met een lagere opbrengst in de noordelijke Rhône-streek tot gevolg. De groep heeft de Trenel-groep overgenomen, een marktleider op het gebied van Beaujolais-wijn, wat als uitgangsbasis zal dienen voor de ontwikkeling van een nieuw merk en nieuwe wijngebieden. De quotering in de Parker-gids en van andere wijn recensies blijven bij de beste van de wereld, en nu de aankoop van het Pavillon-hotel is afgesloten, krijgen de projecten rond wijntoerisme een ruimere dimensie. Ten slotte, wijzen we ook nog op het feit dat "jars céramique" uit de perimeter gehaald werd.

Voorstelling van de resultaten 2016

Dit jaar zag Chapoutier zijn verkopen opnieuw stijgen, zowel in volume als in omzet. De Franse markt is zeer dynamisch gebleken, en dat geldt ook voor de uitvoer, met onder meer fraaie marktaandelen die binnengehaald werden in Noord-Amerika en Engeland. De markten in het Midden-Oosten, de kampioen in 2015, zijn daarentegen verzwakt. Chapoutier is er ook in geslaagd zijn rentabiliteit op peil te houden voor zijn handelsactiviteit, tegen een achtergrond van sterk duurder geworden Côtes-du-Rhône-wijnen, dit vanwege het wereldwijde succes bij de consumptie en de schaarste van sommige appellation-wijnen.

Overzicht van de deelneming

Sofina is in 2007 toegetreden tot het kapitaal van de vennootschap. Sindsdien heeft Sofina drie keer deelgenomen aan de uitbreiding van de groep Chapoutier door in te tekenen op drie kapitaalsverhogingen, bedoeld om de uitbreiding van de productiecapaciteit en de aankoop van wijngaarden te financieren.

“ De wereld van de wijn is een unieke wereld, waar uit de landbouw zowel dromen als luxe worden gedistilleerd... Maar de werktuigen van die creatie zijn zwaar, duur en langzaam, oneindig trager dan de ritmes van de industrie. Precies daarom zijn de grote wijnen nooit beursgenoteerd en bestaan er weinig of geen beleggingsfondsen die ook kenner zijn. Het is ook daarom dat de zeldzame wijnen een familiezaak en -kwestie blijven. Sofina begrijpt het ritme van de wijn, de eisen van de luxe en is dus de gedroomde en onverhoopte partner voor onze toekomstige uitdagingen.

Michel Chapoutier, PDG van Chapoutier, 2015

€ 260,6 Mln +100 Landen 2.800 ≈ 50.000 19,2%

Omzet Internationale aanwezigheid Werknemers Verkooppunten wereldwijd Aandeel in het kapitaal

GECONSOLIDEERDE CIJFERS OP 31 DECEMBER	2016	2015
Eigen vermogen (€ Mln)	136,1	140,0
Omzet (€ Mln)	260,6	278,2
EBITDA (€ Mln)	14,1	28,1
Nettowinst (aandeel van de groep) (€ Mln)	-3,0	6,7
Winst (€/aandeel)	-0,08	0,17
Dividend (€/aandeel)	0,10 ⁽¹⁾	0,15
Beurskapitalisatie (€ Mln)	161,1	181,8
Datum van de 1 ^{ste} investering	2005	

(1) Onder voorbehoud van de goedkeuring door de Algemene Vergadering.

Rapala is een in 1930 opgerichte Finse groep die zich van bij haar ontstaan heeft toegelegd op de fabricatie van lokaas en kunstaas voor de sportvisserij. De groep heeft een knowhow ontwikkeld waardoor zij is uitgegroeid tot de wereldwijde marktleider voor visserijproducten. Dankzij een gecombineerde strategie van organische groei en overnames heeft de groep een wereldwijde aanwezigheid uitgebouwd met een gedifferentieerde profilering als fabrikant-verdeler.

Actualiteit 2016

Op strategisch en operationeel vlak werd het jaar 2016 gekenmerkt door de verdere reorganisatie van de managementstructuur van de onderneming, bedoeld om de financiële situatie van de groep te verbeteren. Het management herzielt ook de strategie van Rapala en het algemene actieplan. Ten slotte werden ook de strategische discussies met potentiële partners voortgezet, wat de bereidheid van de groep bevestigt om niet-organische groeipijlers te willen verkennen.

Samen met de resultaten voor 2016 heeft de groep een nieuwe driejaarsstrategie aangekondigd. Die moet de daling van de omzet en marges van de groep, die al enkele jaren merkbaar is, inperken. Het plan heeft drie pijlers: (i) de organische groeikansen aangrijpen in de

sector van de visserijproducten; (ii) de rentabiliteit van het aangewend kapitaal verhogen door een verbetering van de marges en een gezonde balans; en (iii) een beter bedrijfsresultaat van de groep.

Daarnaast start Rapala gesprekken over een herstructurering van de activiteiten in Finland, met als doel het personeelsbestand van de groep met ongeveer een kwart te verminderen, wat jaarlijks een besparing van ongeveer € 1,5 miljoen oplevert.

Voorstelling van de resultaten 2016

Op financieel vlak boekte de groep een omzet van € 260,6 miljoen (-6,0%), waarbij de wisselkoerseffecten ditmaal een beperkte invloed hadden op de resultaten van de groep (omzetdaling van 5% bij constante wisselkoersen). Het jaar was moeilijk op de meeste sleutelmarkten (Verenigde Staten, Canada, Frankrijk, Rusland), ondanks een heropleving in Rusland en de Noordse landen tijdens het vierde kwartaal. Het bedrijfsresultaat van de groep (€ 7,2 miljoen) is in 2016 met bijna 2/3 gedaald. Niet-recurrente factoren, vooral verbonden aan de herwaardering van de voorraad van de groep, bleven de bedrijfsmarge (2,8%) beïnvloeden. De nettowinst per aandeel bedraagt € -0,08 voor het boekjaar 2016 (€ 0,17 in 2015). De operationele cashflow (€ 26,7 miljoen) vertoont een sterke stijging met 71% in 2016, in hoofdzaak door een rationalisering van de behoeften aan bedrijfskapitaal van de groep. De voorraad is dit jaar effectief sterk gedaald tot € 102,2 miljoen (€ 116,2 miljoen in 2015). Bijgevolg daalt de nettoschuld van de groep met 11% tot € 96,1 miljoen.

Overzicht van de deelneming

Sofina ondersteunt Rapala en zijn aandeelhouders sinds 2005, het jaar waarin ze een deelneming in het bedrijf heeft genomen.

A low-angle, upward-looking photograph of several modern skyscrapers against a clear, bright blue sky. The buildings feature various architectural styles, including glass facades and metallic cladding. The perspective creates a sense of height and scale.

Holdings en vermogens- beheerders

€ 5 Mld

Geraamde waarde
van het vermogen
eind 2016

Frankrijk

Investeringsmaatschappij gevestigd
in Parijs, met deelnemingen in Europa,
Azië en de Verenigde Staten

8%

Percentage van de
stemrechten

5,5%

Aandeel
in het kapitaal

GECONSOLIDEERDE CIJFERS OP 31 DECEMBER	2016	2015
Geherwaardeerd netto actief (€/aandeel)	72,31 ⁽¹⁾	72,3
Omzet (€ Mln)	4.334	4.183
Netto contributie van de vennootschappen (€ Mln)	242	195
Nettowinst (deel van de groep) (€ Mln)	520	1.290
Dividend (€/aandeel)	1,2 ⁽²⁾	2,4
Beurskapitalisatie (€ Mln)	3.770	4.430
Datum van de 1 ^{ste} investering	1990	

(1) Pro-forma van de toewijzing van bonusaandelen in 2016 en het uitzonderlijk dividend.
(2) Onder voorbehoud van de goedkeuring door de Algemene Vergadering.

Eurazeo volgt een investeringsstrategie met hefboomeffect, hoofdzakelijk in niet-beursgenoteerde vennootschappen, waarin het als referentieaandeelhouder een wezenlijke invloed kan uitoefenen. Eurazeo is de hoofdaandeelhouder van bedrijven zoals AccorHotels, Fintrax, Novacap, Asmodee en Europcar, en heeft ongeveer € 5 miljard activa onder beheer. Deze zijn verdeeld over vier kernactiviteiten: Eurazeo Capital (onderneming met een waardering van meer dan € 150/200 miljoen; 52% van het Geherwaardeerd Netto Actief – “GNA”), Eurazeo PME (bedrijfswaarde lager dan € 150/200 miljoen; 8% van het GNA), Eurazeo Croissance (sterk groeiende onderneming met een behoefte aan financieel en menselijk kapitaal voor haar verdere ontwikkeling; 5% van het GNA) en Eurazeo Patrimoine (beheer van en investering in vastgoed; 9% van het GNA)⁽³⁾. De beurskapitalisatie bedraagt € 3,8 miljard.

Actualiteit 2016

2016 was een bijzonder actief jaar voor Eurazeo, dat niet alleen een bureau in New York opende, maar ook een verkoopopbrengst van € 1.424 miljoen realiseerde, voornamelijk dankzij de gedeeltelijke verkoop van haar belang in Moncler (veelvoud van 4,1x) en Elis, de verkoop van Foncia (2,4x), de verkoop van een deel van haar belang in Grape Hospitality en de fondsenwerving voor Eurazeo Capital II. Negen nieuwe investeringen werden doorgevoerd in de vier kernactiviteiten, hetgeen een bedrag

vertegenwoordigd van € 833 miljoen. Tot de investeringen behoren onder meer Les Petits Chaperons Rouges (kinderdagverblijven), Glion-Les Roches (een Zwitserse groep van hotelscholen), Novacap (farmaceutische en chemische industrie), Farfetch/Orolia (digitale technologie) en Françoise Saget Linvosges (consumptiegoederen), etc. Met het oog op zijn geografische expansie heeft Eurazeo in september 2016 een kantoor in New York geopend, om zo rechtstreeks op de Amerikaanse markt te kunnen investeren. Op termijn zal het bureau 6 tot 7 investeerders tellen. Ook de lancering van Eurazeo Capital II, een fonds ten bedrage van € 500 miljoen, dient te worden vermeld. Dit fonds zal een minderheidsaandeel van 25% nemen in de zeven niet-genoteerde deelnemingen van Eurazeo Capital, voor een totaalbedrag van € 340 miljoen, evenals een participatie in het toekomstig bedrijf CPK (Carambar, Poulain en Crema).

Voorstelling van de resultaten 2016

Het GNA is in 2016 gestegen met € 243 miljoen tot een totaalbedrag van € 5.026 miljoen. Het GNA per aandeel komt uit op € 72,3, een verhoging van 6,7% in vergelijking met 2015. De voornaamste positieve schommelingen betreffen de herwaardering van Asmodee (+€ 159 miljoen), Foncia (+€ 136 miljoen) en de integratie van het beheer voor derden (+€ 93 miljoen). Deze positieve resultaten werden negatief beïnvloed door de gedaalde aandelenkoers van Europcar, die onder meer te wijten was aan de verlaging van de vooropgestelde doelstellingen voor 2016.

Overzicht van de deelneming

Sinds 1990 is Sofina een partner van Eurafiance en van Gaz et Eaux. Beide ondernemingen fuseerden in 2001 tot Eurazeo. In 2007 overschreed Sofina de drempel van 5% van het kapitaal. Sindsdien hebben wij meerdere malen de gelegenheid gehad om op verschillende dossiers samen te werken, en blijven wij de vruchten plukken van onze gedeelde ervaring.

(3) Het resterende gedeelte van het GNA (3%) betreft het beheer voor rekening van derden.

€ 1,81 Mld

Geraamde waarde
van het vermogen
eind 2016

+ 90

Investerings-
(ondernemingen en
beleggingsfondsen)

4 Continenten

Ondernemingen
en fondsen in
portefeuille actief

19

Leden in het
investeringssteam

5,1%

Aandeel
in het kapitaal

GECONSOLIDEERDE CIJFERS OP 31 MAART	2016	2015
Eigen vermogen (£ Mln)	1.644	1.627
Beurskapitalisatie (£ Mln)	1.269	1.276
Geraamde waarde van het vermogen per aandeel (pence)	2.890	2.906
Koers van het aandeel (pence)	2.258	2.277
Dividend per aandeel (pence)	52,6	50,6
Datum van de 1 ^{ste} investering	2004	

Caledonia Investments is een Britse «investment trust» genoteerd op de beurs van Londen. De beleggingsmaatschappij beheert een geconcentreerde portefeuille van internationale vennootschappen en fondsen, verspreid over 4 «capital pools» met verschillende doelstellingen en strategieën. Voor zijn niet-beursgenoteerde beleggingen neemt de trust een meerderheidsbelang en zetelt in de Raad van Bestuur van de vennootschap. Bij beursgenoteerde beleggingen is de aanpak passiever en hanteert de investeringsmaatschappij een portefeuillenadering.

Caledonia hanteert al 49 jaar lang een beleid van jaarlijks hogere dividenduitkeringen.

Actualiteit 2016

In vergelijking met eind december 2015 weerspiegelt de geografische spreiding van de portefeuille van Caledonia eind december 2016 het streven naar een blijvende diversificatie, met 51% van de deelnemingen in het Verenigd Koninkrijk (53% in 2015), 25% in Noord-Amerika (21% in 2015), 12% in Azië (voorheen 14%), 11% in Europa (11% in 2015), en 1% in de rest van de wereld.

De belangrijkste deelnemingen gemeten naar waarde van de activa zijn de Belgische familiale investeringsholding Cobepa (6,7%), de Britse beheerder van bingozalen Gala Bingo (5,1%), de Britse vermogensbeheerder Seven IM (4,2%) en de Britse exploitant van pubs en restaurants The Liberation Group (4,0%).

Caledonia heeft in december 2016 een akkoord aangekondigd over de verkoop van Park Holidays aan een beleggingsfonds.

Voorstelling van de resultaten 2016

Het boekjaar, afgesloten eind maart 2016, wordt gekenmerkt door een lichte terugval van de waarde van de portefeuille per aandeel met 0,6% over de voorbije twaalf maanden als gevolg van de slecht presterende beursmarkten tijdens het eerste kwartaal van vorig jaar. De tussentijdse resultaten per eind december 2016 vertonen een duidelijke stijging van de waarde van de portefeuille Caledonia per aandeel tot 3,235 pence (+12,5% tegenover eind maart 2016), dankzij een opleving van de aandelenmarkt, de zwakke Britse pond (ten gevolge van de Brexit) en de verwachte verkoop van Park Holidays die voor Caledonia een boekwinst genereerde van bijna £ 63 miljoen.

Overzicht van de deelneming

Sinds 2004 begeleidt Sofina de familie Cayzer bij zijn investering in Caledonia.

First Eagle Investment Management

www.feim.com

US\$ 97 mld

Activa
onder beheer

Klanten

Particuliere en
institutionele beleggers

188

Medewerkers, actief in
vermogensbeheer, distributie en
verrichtingen (februari 2016)

≈ 3%

Aandeel
in het kapitaal

First Eagle Investment Management ("First Eagle") is een toonaangevende vermogensbeheerder, gevestigd in New York, voor zowel particuliere als institutionele beleggers investeerders. De producten omvatten beleggingsfondsen, rekeningen die afzonderlijk beheert worden en privéfondsen. Op 31 december 2016 bedroegen de activa onder beheer USD 97 miljard.

De investeringsstijl van de onderneming is multi-asset en long-only, en draait om waarde, absolute return en de bescherming van de klant tegen koersdalingen. De sterke concurrentiepositie van First Eagle steunt op (i) een indrukwekkend historisch track-record, (ii) een succesvolle beleggingsstrategie en (iii) een sterke naamsbekendheid.

De onderneming heeft haar reputatie opgebouwd dankzij trouwe klanten die belang hechten aan kapitaalbescherming, absoluut rendement met geringe volatiliteit en een internationale spreiding van de beleggingen.

Actualiteit 2016

In januari 2016 werd Bridget Macaskill benoemd tot Voorzitter van de Raad van Bestuur van First Eagle Holdings. In maart werd haar functie van CEO overgenomen door Mehdi Mahmud. Het mandaat van Mehdi Mahmud sluit aan bij de huidige strategische doelstellingen.

Wat de resultaten betreft, heeft Global Value, het sterfonds van First Eagle, opnieuw beter gepresteerd dan gelijkaardige fondsen. Op 30 september 2016 bevond het fonds zich in het eerste percentiel in de categorie over 1 en 20 jaar, en in het derde percentiel in de categorie over tien jaar. Morningstar heeft een 5-sterrenrating voor het fonds herbevestigd.

Overzicht van de deelneming

Sofina steunde de toekomstige groei van First Eagle, door in augustus 2016 in de onderneming te beleggen in een secundaire transactie naast de financiële partners en stichtende families.

€ 140 Mln

Omvang
van het fonds

6

Investerings

Spanje

Voornaamste investeringen
op het Iberische
Schiereiland

39,82%

Aandeel
in het kapitaal

QMC II is een Spaans investeringsvehikel beheerd door N+1. QMC II investeert, op basis van een model dat het midden houdt tussen beheer van activa en Private Equity-fondsen, als minderheids-aandeelhouder in beursgenoteerde bedrijven in Spanje en Portugal. Daarbij wil de onderneming dicht bij de aandeelhouders en het management staan om zo een positieve impact te hebben op de ontwikkelingen van haar investeringen.

Actualiteit 2016

Met betrekking tot het beleggingsfonds, kan 2016 als volgt worden samengevat:

- Cie Automotive: de omzet steeg met 9,4% ten opzichte van 2015, terwijl de winstgevendheid wist te verhogen met een EBITDA-marge die steeg van 13,9% naar 14,4%.
- Laboratorios Rovi: de omzet groeide met 7,8% tot € 265 miljoen, voornamelijk gedreven door de activiteit van de voorgeschreven geneesmiddelen activiteit. De EBITDA-marge is ook gestegen van 12,9% naar 14,8%, voornamelijk dankzij de impact van de uitzonderlijke opbrengsten. Zonder dit effect zou de marge 13,3% bedragen.
- Fluidra: voor het tweede achtereenvolgende jaar boekte het bedrijf een omzetstijging van 10,2% ten opzichte van 2015, tot € 713 miljoen als gevolg van het economisch herstel in Europa. De EBITDA-marge steeg met 900 basispunten, tot 12,1%, te verklaren door kostenbeheersing.

- Adveo: Naar aanleiding van de verkoop van een deel van haar activa aan Westcoast, boekte het bedrijf een omzetsdaling van 19% tot € 731 miljoen. De verkoop van deze activa liet het bedrijf toe om zijn schuld te verminderen met € 80 miljoen. De daling van de schuldgraad was een van de kernpunten van het in 2015 opgestelde strategisch plan. Zonder dit effect zouden de verkopen van 2016 in lijn geweest zijn met die van vorig jaar. De EBITDA-marge is gestegen van 2,4% in 2015 tot 3,1% in 2016.
- Tubos Reunidos: de zwakke olieprijs bleven invloed hebben op de groep met een netto omzet die daalde met 30% in 2016 tot € 278 miljoen. De EBITDA bedroeg € -15,5 miljoen (tegen € 6,7 miljoen in 2015).

Voorstelling van de resultaten 2016

Over het jaar 2016 bedroeg de prestatie van het fonds +14,3%. Deze prestatie is ruim boven de Spaanse mid-cap index (IBEX Medium Cap met -5,2%) en zelfs boven dat van de small caps (+10,8%). Over de gehele investeringsperiode bedraagt het rendement +51,7% wat hoger is dan het geheel aan benchmarks.

Overzicht van de deelneming

Sinds 2013 nam Sofina een relatief grote deelneming in het fonds QMC II, met het idee dat er op de Iberische markt internationale bedrijven bestaan met een sterk management waarvan de waarderingen sterk gedaald waren tijdens de crisis, wat interessante opportuniteiten biedt.

“We are delighted with our long-term partnership with Sofina, both as a key investor of our QMC II investment vehicle and as a preferred partner in co-investment initiatives. We both share a commitment towards long-term constructive capital support to top quality companies led by strong teams. And we feel very comfortable and aligned dealing with their very professional and high quality investment team, which will flourish consistent returns for both of us over time.”

Jacobo Llanza, Partner en CEO van Alantra, 2016

€ + 1,25 Md

Geraamde waarde
van het vermogen

4 Landen

Geographische
aanwezigheid

39

Investerings

5,26%

Aandeel
in het kapitaal

GECONSOLIDEERDE CIJFERS OP 31 DECEMBER	2016	2015
Eigen vermogen (€ Mln)	1.254,1	1.091,8
Nettoresultaat (€ Mln)	136,2	63,0
Globaal nettoresultaat (€ Mln)	185,7	94,0
Brutodividend (€/aandeel)	1,220 ⁽¹⁾	1,100
Beurskapitalisatie (€ Mln)	797,5	678,8
Datum van de 1 ^{ste} investering	1992	

(1) Onder voorbehoud van goedkeuring door de Algemene Vergadering.

Luxempart is een investeringsmaatschappij genoteerd op de beurs van Luxemburg. Zij beheert een portefeuille van zowel beursgenoteerde als niet-beursgenoteerde deelnemingen, voornamelijk in Luxemburg, België, Frankrijk en Duitsland. Luxempart baseert zijn activiteit als professionele aandeelhouder op drie pijlers: begeleidende deelnemingen op lange termijn, Private Equity-activiteiten en "Private Investment in Public Equity" (PIPE).

Actualiteit 2016

Gedurende het boekjaar 2016 heeft Luxempart een globaal bedrag van € 254 miljoen in deelnemingen geïnvesteerd, terwijl het een globaal bedrag van € 161 miljoen aan participaties verkocht.

Het boekjaar 2016 werd door volgende feiten gekenmerkt:

- Begeleidingen op lange termijn:

Luxempart nam een deelneming van € 15 miljoen in de openbare plaatsing van Kaufman & Broad, een Frans bedrijf in de immobiëlesector. Het verwierf eveneens een deelname van € 15 miljoen in Zooplus, Europees leider in de online verkoop van producten voor dieren. Op het vlak van de desinvesteringen heeft Luxempart voor ongeveer € 35 miljoen aan aandelen van RTL Group verkocht, evenals voor ongeveer € 30 miljoen aan aandelen van SES. Dit laatste bedrijf blijft een belangrijke participatie in de portefeuille van Luxempart.

- Private Equity:

Luxempart nam een deelname in de volgende bedrijven: Eurochiller, Marlink, Deutsche Fachpflege, Vivalto, Rimed, Inseec, arwe Holding, NMC en Metalbuttons. Luxempart heeft zijn deelname in O3b afgestaan aan SES, waarbij het een meerwaarde realiseerde.

- Private Investment in Public Equity (PIPE):

Eind 2016 heeft Luxempart een portefeuille van ongeveer € 75 miljoen aan beursgenoteerde waarden in Duitsland en Zwitserland opgebouwd. Deze portefeuille bestaande uit 7 lijnen omvat bedrijven die hoog technologische goederen of machines voornamelijk bestemd voor de automobiëleindustrie en de gezondheids- en bouwsector, evenals industriële halfgeleiders produceren.

Gedurende het boekjaar 2016 heeft Luxempart in PIPE voor € 41 miljoen geïnvesteerd, terwijl het voor € 28 miljoen desinvesteerde.

Daarenboven werden bij het begin van 2017 voor een globaal bedrag van € 19 miljoen aan nieuwe investeringen (deelnames of stortingsverzoeken) gerealiseerd, terwijl voor een globaal bedrag van € 33 miljoen aan PIPE participaties afgestaan werden.

Voorstelling van de resultaten 2016

Luxempart heeft in 2016 een netto geconsolideerd resultaat gerealiseerd van € 136,2 miljoen, tegenover € 63,0 miljoen in 2015. Het globaal geconsolideerd nettoresultaat, met inbegrip van de waardeschommelingen in de portefeuille, bedraagt € 185,7 miljoen op 31 december 2016, tegenover € 94,0 miljoen op 31 december 2015.

Overzicht van de deelneming

Sofina is aandeelhouder van Luxempart sinds 1992, jaar van de overname van BIL Participations door de huidige referentieaandeelhouders van Luxempart.

Gezondheidszorg

Les Terrasses de Mozart – Rusthuis – Paris XVIème

€ 2.841 Mln Omzet
10 Landen Internationale aanwezigheid
+ 45.000 Werknemers
77.094 Bedden op 751 sites
5,28% Aandeel in het kapitaal

GECONSOLIDEERDE CIJFERS OP 31 DECEMBER	2016	2015
Eigen vermogen (€ Mln)	2.076	1.810
Omzet (€ Mln)	2.842	2.392
Bedrijfsresultaat (€ Mln)	371	325
Nettowinst (aandeel van de groep) (€ Mln)	256	127
Winst (€/aandeel)	4,25	2,12
Dividend (€/aandeel)	1,00 ⁽¹⁾	0,90
Beurskapitalisatie (€ Mln)	4.620	4.430
Datum van de 1 ^{ste} investering	2013	

(1) Onder voorbehoud van goedkeuring door de Algemene Vergadering

Orpea, een Franse vennootschap genoteerd op de beurs van Parijs, werd in 1989 opgericht door Dokter Marian. Als Europees marktleider inzake de opvang van zorgbehoevenden hanteert Orpea een strategie gebaseerd op een kwalitatief aanbod voor zowel de zorg als het verblijf. Deze strategie is onderbouwd door de vergrijzing van de wereldbevolking, de toename van het aantal zorgbehoevenden waarvoor gemedicaliseerde instellingen vereist zijn, als ook door een zeer versnipperde Europese markt.

Orpea beheert een netwerk met 77.094 bedden in rust- en verzorgingshuizen, rehabilitatie- en revalidatiecentra en psychiatrische ziekenhuizen. De groep is internationaal blijven groeien en is vandaag actief in 10 landen. Frankrijk vertegenwoordigt 44% van het netwerk en de resterende 56% is internationaal verspreid (België, Spanje, Italië, Zwitserland, Duitsland, Oostenrijk, Tsjechische Republiek, Polen, China). Dit is 6% meer sinds eind 2015. In 2016 creëerde de groep meer dan 2.700 bedden. De opening van het eerste rusthuis in China vond plaats in de eerste semester van 2016. De groep stelt meer dan 45.000 mensen tewerk en sinds de beursintroductie in 2002 kende haar beurskoers een groei van 1.184%.

Actualiteit 2016

2016 was voor Orpea weer een jaar vol nieuwe ontwikkelingen. In januari 2016 nam de groep MEDI-system over de marktleider in Polen op het gebied van de opvang van zorgbehoevenden met 6 vestigingen en een totaal van

704 bedden. In juli 2016 nam de groep Sanyres over en verdubbelde op die manier haar omvang op de Spaanse markt tot 43 vestigingen. Als de overname in 2015 van Vitalis, dat in 2016 in de groep werd geïntegreerd, wordt meegerekend, heeft het geheel van de acquisities het bestaande netwerk met 6.500 bedden vermeerderd. De organische groei tijdens het jaar en de acquisities brengen het volledige netwerk op 31 december 2016 op een totaal van 77.094 bedden, verspreid over 751 vestigingen. In februari 2017 heeft Orpea de overname van Spitex Ville et Campagne aangekondigd, het privébedrijf dat Zwitserse marktleider is inzake thuiszorg. Spitex maakt integraal deel uit van de groep sinds januari 2017 en realiseerde in 2016 een omzet van € 40 miljoen.

Voorstelling van de resultaten 2016

In 2016 zette de groep haar groei voort met een omzet van € 2.841 miljoen, tegenover € 2.392 miljoen in 2015 – een stijging met 18,8%. De organische groei bedroeg 6,0%, onder meer dankzij de opening van 2.700 bedden, waarvan 70% buiten Frankrijk. Het aandeel van de internationale activiteiten is dan ook met 44% gestegen tot een bedrag van € 1.145 miljoen, of 40% van de totale omzet. Op vijf jaar tijd is de omzet van de internationale activiteiten dankzij diverse strategische overnames meer dan vervijfvoudigd. Verder beschikt de groep over een pipeline van bedden in aanbouw of herstructurering, wat de organische groei voor de 3 tot 4 komende jaren veiligstelt.

Het bedrijfsresultaat voor 2016 bedraagt € 371 miljoen, een stijging met 14,9% ten opzichte van 2015. De integratie van sommige acquisities die in het boekjaar werden geconsolideerd (Celenus, Vitalis en Residenz Gruppe in Duitsland) doet de huurkosten met 17% stijgen, aanzien bijna alle gebouwen begrepen in deze acquisities gehuurd worden. De groep realiseert een nettoresultaat

van € 256 miljoen (inclusief de wijziging in de reële waarde van het recht van de uitgifte van de aandelen ORNANE voor een bruto bedrag van € 1,8 miljoen alsook de positieve impact van de verdiscontering van de latente belastingen voor een bedrag van € 80 miljoen), tegenover € 127 miljoen in 2015 (inclusief de wijziging in de reële waarde van het recht van de uitgifte van de aandelen ORNANE voor een bruto bedrag van € 43,0 miljoen) wat een stijging van 101,6% betekent. Wegens de verschillende strategische overnames is de nettoschuld met 18,9% gestegen tot € 3.820 miljoen. Deze schuld financiert 84% van het vastgoed (tegenover 78% in 2015), waarvan de waarde op eind 2016 op € 4,1 miljard werd geraamd.

De Raad van Bestuur zal aan de Algemene Vergadering voorstellen om een dividend van € 1,00 per aandeel uit te keren, tegenover € 0,90 in 2015.

In 2017 voorziet de groep zeker een omzetgroei van 10,0%.

Overzicht van de deelneming

In september 2013 heeft Sofina in Orpea geïnvesteerd via de overname van 3.180.000 aandelen. In december 2013 is CPPIB (Canada Pension Plan) in het kapitaal gestapt door 15% in het kapitaal over te nemen van de stichter, tegelijk met een kapitaalverhoging ten belope van € 100 miljoen. Na de vervroegde terugbetaling van obligaties OCEANE in februari 2015, die geleid heeft tot de uitgifte van 4.546.578 aandelen, is de deelneming van Sofina licht verwaterd van 5,72% naar 5,28%. Als gevolg van de toekenning van dubbele stemrechten, houdt Sofina nu 6.360.000 stemrechten aan, zijnde 7,86%.

Sofina heeft zitting in de Raad van Bestuur van Orpea en is ook vertegenwoordigd in het Benoemings- en Remuneratiecomité.

Les Terrasses de Mozart – Rusthuis – Paris XVIème

Les Terrasses de Mozart – Rusthuis – Paris XVIème

€ 2.103 Mln

Omzet

42 Landen

Internationale aanwezigheid

+ 9.800

Werknemers

87.000

Systemen geïnstalleerd wereldwijd

2,1%

Aandeel in het kapitaal

GECONSOLIDEERDE CIJFERS OP 31 DECEMBER	2016	2015
Eigen vermogen (€ Mln) ⁽¹⁾	1.621	1.503
Omzet (€ Mln)	2.103	1.961
Bedrijfsresultaat (€ Mln)	298	260
Nettowinst (aandeel van de groep) (€ Mln)	179	110
Winst (€/aandeel)	4,54	2,80
Dividend (€/aandeel)	1,00 ⁽²⁾	1,00
Beurskapitalisatie (€ Mln)	5.598	4.336
Datum van de 1 ^{ste} investering	2009	

(1) Geconsolideerd eigen vermogen, inclusief minderheidsbelangen.

(2) Onder voorbehoud van de goedkeuring door de Algemene Vergadering.

bioMérieux is een onderneming die gespecialiseerd is in het ontwerp, de productie en de commercialisering van systemen voor in-vitro diagnostiek, bestemd voor klinische toepassingen (ongeveer 80% van de omzet) en industriële toepassingen (ongeveer 20% van de omzet).

Meer bepaald ontwikkelt de groep gesloten diagnosesystemen, bestaande uit zowel automatische instrumenten als reagentia die de identificatie

mogelijk maken van ziekteverwekkers, antilichamen of DNA-sequenties, en software voor de verwerking en interpretatie van de resultaten.

De onderneming is wereldleider op het gebied van microbiologische detectie voor de klinische en industriële sector.

Sinds haar oprichting in 1963 wordt de onderneming gecontroleerd door het Institut Mérieux, dat sinds 1890 actief is in de sector van de industriële biologie. Op dit ogenblik is de leiding van de vennootschap in handen van de vierde generatie van de familie Mérieux.

Actualiteit 2016

De begin 2014 verworven FilmArray®-technologie maakt een syndromale diagnose van infectieziekten mogelijk door middel van verschillende panelen (luchtweg- en gastro-intestinale infecties, sepsis, meningitis/encefalitis ...).

De panelen, die een FDA-certificaat en een CE-markering kregen, hebben in 2016 fors bijgedragen tot de groei van de groep en openen op middellange termijn ruime perspectieven in de Verenigde Staten en in de rest van de wereld.

bioMérieux heeft de overname aangekondigd van Hyglos, die gespecialiseerd is in de opsporing van endotoxines. en breidt zo het gamma van oplossingen voor microbiologische controle uit, gericht op producenten in de sector van farmaceutica en medische hulpmiddelen.

Bovendien heeft bioMérieux een FDA-certificaat bekomen voor het bredere gebruik van de VIDAS® B•R•A•H•M•S PCT™-test, die door herhaalde dosissen procalcitonine de behandeling van sepsispatiënten helpt bij te sturen. Een recente studie heeft aangetoond dat een toediening van de PCT gedurende 4 dagen (96 uur) helpt om patiënten met een hoog overlijdensrisico te identificeren en op die manier snel de behandeling aan te passen. Ook dit zal toekomstige groei bevorderen. Begin 2017 heeft bioMérieux eveneens een uitbreiding van de indicatie bekomen voor patiënten met longontsteking en andere infecties van de lagere luchtwegen.

Voorstelling van de resultaten 2016

bioMérieux heeft in 2016 haar verkoopcijfers aanzienlijk zien stijgen, met een toename van +9,6% bij constante wisselkoers en perimeter. De geografische diversificatie garandeert de veerkracht van het businessmodel van de groep. De organische groei (bij constante wisselkoers en perimeter) werd gedreven door alle geografische activiteiten van de groep, en in het bijzonder door de dynamiek van Noord-Amerika (+20,6%) en Latijns-Amerika (+12,2%). Een drijvende kracht achter de resultaten was vooral het FilmArray®-gamma in de moleculaire biologie, dat een omzet van bijna € 250 miljoen realiseert.

Het operationeel bedrijfsresultaat bedraagt € 298 miljoen, tegenover € 260 miljoen op 31 december 2015, wat een flinke stijging van 14,5% betekent. De marge is lichtjes toegenomen, van 13,2% in 2015 naar 14,2% in 2016, vooral te danken aan een hogere brutomarge door de verbetering van de productmix en van de kostendaling in de Verenigde Staten. De R&D-uitgaven zijn tijdens

FilmArray® Torch, systeem van biologische moleculaire techniek met multiplex

de periode gestegen van 12,2% van de omzet in 2015 naar 12,9% van de omzet in 2016, onder meer door de intense activiteit rond het FilmArray®-gamma.

Het nettoresultaat is in 2016 opgeklommen tot € 179 miljoen, een zeer aanzienlijke toename van 62% ten opzichte van de € 110 miljoen in 2015.

Overzicht van de deelneming

De teams van Sofina en van Institut Mérieux kennen elkaar sinds 2003, dus 6 jaar vóór de investering. Op die manier is een sterke vertrouwensrelatie ontstaan stroomopwaarts van de investering van 2009. Sinds 2009 is relatie verdiept door de deelneming aan vergaderingen van de Raad van Bestuur en het Auditcomité, voorgezeten door de bestuurder die door Sofina is voorgedragen.

21 Landen

Internationale aanwezigheid

+ 6.500

Werknemers

100

Laboratoria

15,2%

Aandeel in het kapitaal

Mérieux NutriSciences is gespecialiseerd in analyses en certificering en leidt een wereldwijd netwerk van laboratoria. Het doel van de analyses bestaat erin bacteriën, smetstoffen of onzuiverheden op te sporen, alsook de analyse van chemische stoffen. Hoewel de groep aanvankelijk gespecialiseerd was in de landbouw- en voedingsmiddelenindustrie, die nog altijd centraal staat in de activiteiten, werd de knowhow uitgebreid naar andere sectoren waaronder water en milieu.

Actualiteit 2016

Mérieux NutriSciences kende in het jaar 2016 een positieve ontwikkeling dankzij zowel organische als externe groei. Zo heeft de onderneming zijn overnamestrategie verder gezet, niet alleen om zijn positie te versterken in de landen waar het al aanwezig is (Verenigde Staten, Italië en Brazilië), maar ook om een leiderspositie te verwerven in nieuwe landen met een groot potentieel (Chili, Zuid-Afrika). Vooral dankzij de overname van Theolab in Italië heeft de onderneming zijn positie sterk versterkt in

de sector van de milieuanalyse. De inspanningen om de klantervaring te verbeteren hebben geleid tot een aanzienlijke verhoging van de "Net Promotor Score" van de vennootschap.

Voorstelling van de resultaten 2016

In 2016 is de omzet van Mérieux NutriSciences, bij constante wisselkoers, gestegen met 6,2% in vergelijking met 2015. Die resultaten zijn gerealiseerd dankzij een groei in alle geografische regio's van de groep.

Overzicht van de deelneming

In maart 2014 is Sofina aandeelhouder geworden van Mérieux NutriSciences Corporation, dit naar aanleiding van een kapitaalverhoging om de groei van de groep te ondersteunen, die actief is op een markt in volle consolidatie. Het Institut Mérieux is sinds de overname van de Amerikaanse groep Silliker in 1997 meerderheidsaandeelhouder van de onderneming.

“ Wij zijn heel blij Sofina als aandeelhouder te hebben verwelkomd. We delen dezelfde sterke familiale ondernemerswaarden, maar waarderen ook de luisterbaarheid, de openheid en het pragmatisme van hun teams. Tussen ons is zeer snel een evenwichtige vertrouwensrelatie gegroeid. Door de aard van die relatie kunnen wij in alle transparantie de meest uiteenlopende onderwerpen aansnijden in onze Raad en voordeel halen uit de ervaring van Sofina. Wij vertrouwen erop dat die relatie zich in de komende jaren nog zal verdiepen.

Philippe Sans, CEO van Mérieux NutriSciences, 2016

Commerciële en professionele diensten

Petit Forestier*

www.petitforestier.com

€ 614,4 Mln

Omzet

14 Landen

Internationale aanwezigheid

3.500

Medewerkers

+ 15.000

Klanten in industrie en handel

43,27%

Aandeel in het kapitaal

Het in 1907 door de familie Forestier opgerichte Petit Forestier is voornamelijk actief in het verhuur van koelvoertuigen en -meubelen met bijbehorende diensten. Onder de naam Lecapitaine is Petit Forestier ook actief in carrosserie, met een dienstverlening voor het volledige wagenpark dat door de groep wordt verhuurd. Petit Forestier is momenteel Europees marktleider inzake verhuur van koelwagens, met een portefeuille van meer dan 15.000 klanten in uiteenlopende sectoren en een vloot van meer dan 45.000 voertuigen. De 3.500 medewerkers van Petit Forestier werken verspreid over 237 vestigingen in Frankrijk en in het buitenland. De hoofdzetel bevindt zich in Villepinte (Frankrijk). De groeiplannen van de groep steunen op de ambitie om het dichte netwerk in Frankrijk te behouden en het internationale dienstenaanbod uit te breiden.

Actualiteit 2016

Voor de activiteiten van de groep inzake verhuur van koelwagens, koelmeubelen en containers was Frankrijk in 2016 goed voor 68,6% van de verkopen. De bijdrage van de verkopen in het buitenland inclusief Benelux, Verenigd Koninkrijk, Ierland, Spanje, Portugal, Polen, Zwitserland, Italië, Marokko en Duitsland blijft groeien.

Voorstelling van de resultaten 2016

In 2016 boekte de groep Petit Forestier een omzet van € 614,4 miljoen (met de huidige wisselkoers en op basis van voorlopige cijfers). Dit is een stijging met 6,5% tegenover vorig boekjaar (€ 577,2 miljoen). Deze stijging is te danken aan de groei van de activiteiten in Frankrijk, maar ook internationaal. Zo werden mooie resultaten gerealiseerd in onder meer Spanje, Portugal, Polen, Duitsland en Marokko.

Overzicht van de deelneming

In augustus 2007 nam Sofina een deelneming van 19,9% in het kapitaal van Sylve Invest (eind 2013 omgedoopt tot Groupe Petit Forestier), de holding die zeggenschap heeft over de Franse onderneming Petit Forestier. In september 2007 bracht Sylve Invest een openbaar overnamebod uit, gevolgd door een squeeze-out van alle aandelen op de beurs van Parijs, waarna Petit Forestier van de beurs werd geschrapt.

Vandaag bezit de groep Petit Forestier 100% van het kapitaal van Petit Forestier. Sofina bezat ook obligaties terugbetaalbaar in aandelen van Sylve Invest, waarvan het eind 2012 de terugbetaling heeft gevraagd, waardoor haar deelneming steeg naar ruim 43%.

“ Het sterk familiale karakter van het kapitaal en management van Petit Forestier leek moeilijk te verenigen met een deelneming door een Private Equity groep. Vandaag zijn wij verheugd vast te stellen dat de toetreding van Sofina tot het kapitaal van onze groep een buitengewone hulp is geweest en dat de ervaring en het analytisch inzicht van onze partner hebben bijgedragen tot de ontwikkeling van onze activiteiten. Hierbij huldigen wij dan ook graag de uitzonderlijke vakkennis van Sofina en de kwaliteit van haar medewerkers.

Yves Forestier, Voorzitter van groep Petit Forestier, 2015

€ 1.783 Mln

Omzet

88 Landen

Internationale aanwezigheid

+ 16.000

Medewerkers

+ 5.000

Klanten uit industrie en handel

7,16%

Aandeel in het kapitaal

GECONSOLIDEERDE CIJFERS OP 31 DECEMBER	2016	2015
Eigen vermogen (€ Mln)	939,4	945,3
Omzet (€ Mln)	1.782,7	1.785,3
Bedrijfsresultaat (€ Mln)	180,1	178,2
Nettowinst (aandeel van de groep) (€ Mln)	106,9	93,0
Winst (€/aandeel)	2,40	2,05
Dividend (€/aandeel)	0,85 ⁽¹⁾	0,80
Beurskapitalisatie (€ Mln)	1.326,2	962,0
Datum van de 1 ^{ste} investering	2011	

(1) Onder voorbehoud van goedkeuring door de Algemene Vergadering

Ipsos, genoteerd op de beurs van Parijs, is actief op het vlak van marktonderzoek. Het bureau is gespecialiseerd in het produceren, interpreteren en verspreiden van informatie verzameld bij het publiek. De activiteiten van de groep concentreren zich rond 4 specialiteiten: marketingonderzoek (54% van de omzet 2016), mediastudies en brand expression (22%), studies voor het beheer van de klantenrelatie (14%), sociaal en opinieonderzoek (10%).

Door de overname in 2011 van Synovate, de studieafdeling van de Groep Aegis, werd Ipsos het derde grootste onderzoeksbureau ter wereld. De opkomende landen dragen voor 35% bij tot de activiteit van de groep.

Actualiteit 2016

Het algemene activiteitsniveau is in 2016 stabiel gebleven, met een goed evenwicht tussen de realisaties van de verschillende regio's en activiteiten. In 2016 zijn alle regio's vooruitgegaan behalve Brazilië en het Midden Oosten. Ondanks dit, hebben de opkomende markten, die in 2015 negatief hebben gewogen op de resultaten van Ipsos, dit jaar een sterke groei gerealiseerd

van 3,5% in vergelijking met de groei van de ontwikkelde landen (+2,7%). De activiteiten die in 2015 goed presteerden, zijn ook in 2016 verder gestegen. Dit is het geval voor de studies van marketing (+5%), opinieonderzoek (+3,5%) en de programma's die verband houden met het beheer van de relatie met de klanten (+1%). De vierde activiteit, Ipsos Connect, die sinds 2015 inhoudelijke marketingstudies en studies met betrekking tot digitale en traditionele media omvat, hebben na een moeilijke start in 2015, een vlakke groei gerealiseerd (-0,5%) in 2016.

Voorstelling van de resultaten 2016

In vergelijking met het boekjaar 2015 is de omzet van € 1.782,7 miljoen in 2016 stabiel gebleven met een organische groei van 3%, positieve consolidatiekringeffecten (+0,3%) gecompenseerd door negatieve wisselkoerseffecten (-3,4%).

Het operationeel resultaat van € 180,1 miljoen is iets lager dan het operationeel resultaat van € 178,2 miljoen van vorig jaar. Deze ontwikkeling is langs de ene kant een weerspiegeling van de stijging van de brutomarge als gevolg de voortzetting van de digitalisering van het verzamelen van gegevens en de groei van nieuwe diensten met hogere marges. Langs de andere kant is de operationele marge negatief beïnvloed door de verhoging van de personeelskosten door de bonussen uitbetaald voor de goede resultaten en de extra investering van € 10 miljoen in het kader van het strategisch plan New Way.

Het nettoresultaat van de groep stijgt van € 93 miljoen in 2015 naar € 106,9 miljoen in 2016. Langs de ene kant heeft de groep in 2016 nog steeds bijkomende kosten gemaakt gerelateerd aan de lopende

herstructureringsplannen, maar langs de andere kant heeft de groep begin 2016 € 16 miljoen ontvangen in het kader van de volledige afwikkeling van de geschillen in verband met de overname van Synovate in 2011. De netto interestkosten daalden ook tot €20,8 miljoen in 2016 tegenover €23,8 miljoen vorig jaar, dankzij gunstige operationele cash flows en een daling van de kredietvoorwaarden.

Ipsos investeerde in totaal €85 miljoen in haar programma van terugkoop van eigen aandelen om de gevolgen te beperken van de verwatering ten gevolge van de toekenning van gratis aandelen en bestaande aandelenopties, waarvan €65 miljoen voor het inkopen van aandelen van Ipsos aan LT Participations in november 2016 in het kader van de fusie tussen de twee hieronder beschreven bedrijven.

De netto financiële schuld bedroeg €544 miljoen eind december 2016 tegenover €552 miljoen eind december 2015.

Ipsos is van plan aan de Algemene Vergadering van 28 april 2017 de uitkering van een dividend van €0,85 per aandeel, een stijging van 6,25% ten opzichte van 2015 voor te stellen.

Overzicht van de deelneming

In 2011 heeft Sofina de aandelen overgenomen van een minderheidsaandeelhouder die uit de holding LT Participations, de controle holding van de oprichters, stapte en heeft zij ingeschreven op de uitgifte van nieuwe aandelen van LT Participations in het kader van de kapitaalverhoging bij Ipsos met het oog op de overname van het Angelsaksische bedrijf Synovate.

Op 29 december 2016, hebben de Buitengewone Algemene Vergadering van Ipsos en van LT Participations ingestemd met de fusie tussen de twee ondernemingen. De voormalige aandeelhouders van LT Participations, waarvan Sofina deel uitmaakte, zijn nu rechtstreekse aandeelhouder van Ipsos.

20 Landen + **4.200** + **300** **4.000** **11 Mln** **13,26%**
 Internationale Medewerkers Beurzen voor Evenementen Bezoekers en Aandeel
 aanwezigheid eigen rekening exposanten in het kapitaal

GECONSOLIDEERDE CIJFERS OP 31 DECEMBER	2016	2015
Eigen vermogen (€ Mln)	397,1	336,9
Omzet (€ Mln)	953,0	942,4
Bedrijfsresultaat (€ Mln)	77,1	69,1
Nettowinst (aandeel van de groep) (€ Mln)	31,9	30,8
Winst (€/aandeel)	1,36	1,32
Dividend (€/aandeel)	0,65 ⁽¹⁾	0,60
Beurskapitalisatie (€ Mln)	397,8	377,2
Datum van de 1 ^{ste} investering	2012	

(1) Een dividend in de vorm van aandelen zal aan de Algemene Vergadering van 28 april 2017 voorgesteld worden.

GL events, de toonaangevende, volledig geïntegreerde en internationale aanbieder van evenementoplossingen, werd opgericht in 1978 en staat sinds 1998 genoteerd op Euronext Parijs. De core business van GL events bestaat uit het leveren van diensten zoals de installaties van tijdelijke structuren, verlichting, meubilair, decoratie, bewegwijzing, audiovisuele ondersteuning enz. voor grote institutionele, culturele en sportevenementen overal ter wereld. Daarnaast is GL events ook actief in het organiseren van beurzen voor professionals en het grote publiek en organiseert het meer dan 300 beurzen voor eigen rekening. GL events baat ook 40 evenementlocaties (expositieruimtes, congrescentra, ontvangstruimtes enz.) uit in 10 landen.

Actualiteit 2016

Tijdens het jaar 2016 is de omzet van de groep licht gestegen in een minder gunstige omgeving voor activiteiten gerelateerd aan de evenementensector. Het boekjaar 2016 werd bepaald door grote evenementen zoals de Olympische- en de Paralympische Spelen van Rio 2016, Euro 2016 of nog de COP 22 in Marrakesh in november. Gedurende dit boekjaar heeft de groep bepaalde grote investeringen in Brazilië gerealiseerd door het beëindigen van de werken in São Paulo en Rio de Janeiro. GL events heeft eveneens de verwerving van het Chileense bedrijf Tarpulin aangekondigd (onder voorbehoud van het voltooien van de audit).

Voorstelling van de resultaten 2016

De omzet 2016 bedraagt € 953 miljoen wat een stijging van 1,1% betekent ten opzichte van 2015, met een sterk verbeterd bedrijfsresultaat (+11,6%) rekening houdend met het 2-jaarlijks karakter van de evenementen. In 2016 is de groep overgegaan tot de stopzetting van de minder rendabele activiteiten en heeft zich geconcentreerd op het optimaliseren van het inzetten van externe en interne krachten voor zijn activiteiten. Het financiële resultaat heeft een impact gehad op het netto resultaat door het aangaan van bijkomende investeringen en de stijging van de rentevoeten in Brazilië. De groep is vervolgens overgegaan tot de herschikking van zijn schulden teneinde de voorwaarden ervan te verbeteren. Ondanks belangrijke investeringen in 2016, is de netto schuldgraad 3,0x de EBITDA ten opzichte van 3,3x in 2015, wat een beter beheer van de cash flow weerspiegelt. De groep bevestigt zijn wil om zijn netto schuldgraad in 2017 te beperken, buiten grote transacties van externe groei.

Overzicht van de deelneming

Sofina is in 2012 in het kapitaal van GL events gestapt via een kapitaalsverhoging en via een secundaire operatie in de holding Polygone. In 2013 en 2015 heeft Sofina zijn deelneming versterkt via secundaire operaties in GL events en Polygone.

Sluitingsceremonie van de Afrikaanse Spelen - Brazzaville - Congo

Telecommunicatie

SES*

www.ses.com

SES^

1.315

Medewerkers

+ 7.538

Uitgezonden
kanalen

+ 50

Satellieten

99%

Bereiking van de
wereldbevolking

2,71%

Aandeel
in het kapitaal

SES is één van de belangrijkste operatoren van satellieten ter wereld. De groep zet een beveiligd en betrouwbaar communicatiesysteem in de markt ten behoeve van teledistributiebedrijven, telecomoperatoren, bedrijven en overheden. SES heeft een vloot van 52 geostationaire satellieten op 37 posities in een omloopbaan rond de aarde alsook een netwerk van 12 satellieten op een medumbaan om de aarde. Door deze unieke infrastructuur kan SES 99% van de bevolking bedienen, waardoor het bedrijf een centrale plaats inneemt in de wereldwijde communicatie.

Om zijn wereldwijde dekking te vervolledigen, bezit SES diverse belangen en deelnemingen in

regionale spelers die onder meer bepaalde delen van Azië, Latijns-Amerika en het Midden-Oosten bestrijken, zoals Ciel in Canada, Quetzsat in Mexico en YahLive in Abu Dhabi.

SES heeft ook zijn positie in O3b versterkt door de overname van 100% van het bedrijf. O3b beheert een vloot van 12 satellieten. Haar activiteiten vormen een aanvulling op de belangrijkste activiteiten van de groep, met name in de vorm van supersnelle verbindingen die zorgen voor een veel kortere responstijd dan bij een klassieke satelliet.

SES^

GECONSOLIDEERDE CIJFERS OP 31 DECEMBER	2016	2015
Eigen vermogen (€ Mln)	6.945	4.061
Omzet (€ Mln)	2.069	2.015
Bedrijfsresultaat (€ Mln)	1.316	895
Nettowinst (aandeel van de groep) (€ Mln)	963	547
Winst (€/aandeel)	2,18	1,34
Dividend (€/aandeel)	1,34 ⁽¹⁾	1,30
Beurskapitalisatie (€ Mln)	9.49	10.606
Datum van de 1 ^{ste} investering	1998	

(1) Onder voorbehoud van de goedkeuring door de Algemene Vergadering.

Actualiteit 2016

In 2016 heeft SES twee strategische overnames gedaan: RR Media en O3b, waarin de onderneming al een deelneming van 49% had. Uit de fusie tussen SES Platform en RR Media, een provider van digitale mediadiensten, is de nieuwe entiteit MX1 ontstaan. Die zal de technologie en netwerken van beide ondernemingen bundelen en zo het videopotentieel van SES optimaliseren en ontwikkelen. De verwerving van 100% van O3b, waarvoor SES € 909 miljoen heeft opgehaald, is van fundamenteel strategisch belang, omdat ze SES in staat stelt een gevarieerd en uniek gamma van producten aan te bieden (geostationaire en middelhoge omloopbanen).

De groep heeft ook haar positie in de luchtvaartsector versterkt door een belangrijk contract met Thales Avionics, Europese marktleider in elektronica voor de luchtvaart, af te sluiten. Het doel van de samenwerking is om connectiviteitsdiensten voor de commerciële luchtvaart boven het Amerikaanse continent aan te bieden. De opbouw van SES-17, een krachtige breedband die in 2020 wordt gelanceerd, maakt deel uit van het project. Ten gevolg van deze sterke commerciële activiteit, is de orderboek van de groep aanzienlijk toegenomen, van € 7,4 miljard tot € 8,1 miljard in de loop van het jaar, met inbegrip van € 0,3 miljard gegenereerd door O3b en € 0,1 miljard door RR Media.

Voorstelling van de resultaten 2016

SES toont een licht gestegen omzet voornamelijk als gevolg van de consolidatie van RR Media en O3b. Aan constante wisselkoersen en op constante perimeter, daalde de omzet met 2,7%, als gevolg van de bijdrage van de (voorgaande) "legacy" elementen in de verkoop, voornamelijk in 2015.

De EBITDA gepubliceerd voor 2016 bedraagt € 1.452 miljoen, een daling van 2,9% ten opzichte van 2015. De EBITDA-marge daalde onder invloed van transactiekosten in verband met de overname van RR Media en O3b tot 70,2% (tegenover 74,2% in 2015). Bij constante perimeter, zou het neerkomen op 73,6%. Het bedrijfsresultaat daalde met 830 basispunten door toegenomen afschrijving na de consolidatie van RR Media en O3b.

De toewijzingen aan de afschrijvingen stegen met 5,3% als gevolg van de consolidatie van RR Media en O3b. Als gevolg hiervan bedraagt het operationeel resultaat voor meerwaarde op veronderstelde verkopen van deelnemingen, € 820 miljoen, hetgeen een daling van 8,3% is ten opzichte van vorig jaar (-8,6% bij constante wisselkoersen).

De cashflow vóór financieringsactiviteiten is veel lager dan het voorgaande jaar (€ -108 miljoen vs. € 890 miljoen in 2015), als gevolg van de impact van ongunstige timing op het werkkapitaal en de significante investeringen (aankoop van O3b, RR Media en nieuwe programma's).

De netto schuld steeg licht met 1,3% tot € 3.840 miljoen (2,65x EBITDA vs. 2,54x in 2015 (IFRS)) naar aanleiding van de consolidatie van O3b wiens schuld deels geherfinancierd werd in december 2016, hetgeen toeliet € 60 miljoen in kostenbesparingen te realiseren. De groep zet haar dividendbeleid voort. Het dividend stijgt met 3% ten opzichte van vorig jaar.

Overzicht van de deelneming

De eerste investering van Sofina in SES dateert van 1998. Sindsdien heeft Sofina haar positie geleidelijk aan opgebouwd om uiteindelijk referentieaandeelhouder van de vennootschap te worden naast de Luxemburgse staat. Sofina heeft daardoor een sterke vertegenwoordiging in de Raad van Bestuur en in de Comités. Eind 2014 werd een grondige doorlichting van de sector en de vennootschap doorgevoerd om de vooruitzichten van de activiteit en de correcte positionering van de groep af te toetsen. Tot slot heeft Sofina besloten om na de verkoop van haar belang in O3b haar positie in SES te versterken. Ze deed dit door in mei 2016 deel te nemen aan de kapitaalverhoging van de vennootschap voor een bedrag van 1.625.000 aandelen.

Industriële sectoren

Vervaardiging van zekeringen - Mersen St Bonnet fabriek (©Nicolas Robin)

€ 670,9 Mln

Omzet

91 Landen

Internationale aanwezigheid

3.700

Medewerkers

+ 4.000

Klanten en een productie van 1.000.000 ramen per jaar

17,3%

Aandeel in het kapitaal

GECONSOLIDEERDE CIJFERS OP 31 DECEMBER	2016	2015
Eigen vermogen (€ Mln)	275,0	269,3
Omzet (€ Mln)	670,9	644,5
REBITDA (€ Mln)	65,1	56,5
Nettowinst (aandeel van de groep) (€ Mln)	21,0	13,3
Winst (€/aandeel)	0,15	0,10
Dividend (€/aandeel)	0,030 ⁽¹⁾	0,025
Beurskapitalisatie (€ Mln)	311	325
Datum van de 1 ^{ste} investering	2006	

(1) Onder voorbehoud van de goedkeuring door de Algemene Vergadering.

Deceuninck is een van de wereldleiders inzake hoogwaardige PVC-raamsystemen voor de bouwsector. De basistechnologie berust op PVC-extrusie en composietmateriaal. De groep is voornamelijk actief in Europa, de Verenigde Staten, Rusland en vooral ook Turkije, waar het over verschillende sterke merken beschikt.

Actualiteit 2016

In 2016 heeft Deceuninck verder werk gemaakt van zijn internationale ontwikkeling. Turkije doet het algemeen genomen zeer goed en dient als uitvalsbasis voor de uitvoer naar andere regio's zoals India en Zuid-Amerika. Daartoe werd een nieuwe productie-eenheid geopend. Er is flink geïnvesteerd in de Verenigde Staten door de opening van een fabriek die de Westkust zal bedienen. Het aansturing van de groep is geëvolueerd, met de benoeming van Francis Van Eeckhout tot CEO, ter vervanging van Tom Debusschere, en van Paul Thiers tot Voorzitter van de Raad van Bestuur.

Presentatie van de resultaten 2016

De omzet steeg met 4,1% tot €670,9 miljoen, ondersteund door een sterke businessontwikkeling, vooral in Turkije en de Verenigde Staten, die gecompenseerd werd door de beslissing om sommige producten met een lage

marge geleidelijk aan uit het gamma te verwijderen. De negatieve impact van de wisselkoersen werd grotendeels gecompenseerd door prijsverhogingen. De REBITDA steeg tot €65,1 miljoen dankzij een hogere omzet, winsten op grondstoffen en efficiencyverbeteringen, die de eenmalige uitgaven en de impact van de Brexit ruimschoots compenseerden.

Overzicht van de deelneming

Sofina is in 2006 via een secundaire operatie in het kapitaal van Deceuninck gestapt. In 2009 heeft zij de deelneming in moeilijk vaarwater ondersteund door deel te nemen aan een kapitaalverhoging in verhouding tot haar pro rata. In 2014 heeft ze deelgenomen aan de kapitaalverhoging die onder andere de overname van de Turkse concurrent Pimapen en de organische groei heeft ondersteund.

€ 764 Mln

Omzet

66%

Verkoop in landen
buiten Europa

+ 6.110

Medewerkers

8,21%

Aandeel
in het kapitaal

GECONSOLIDEERDE CIJFERS OP 31 DECEMBER	2016	2015
Eigen vermogen (€ Mln)	470,9	477,4
Omzet (€ Mln)	763,6	767,6
EBITDA (€ Mln)	96,7	100,5
Nettowinst (aandeel van de groep) (€ Mln)	3,2	2,6
Winst (€/aandeel)	0,16	0,13
Dividend (€/aandeel)	0,50 ⁽¹⁾	0,50
Beurskapitalisatie (€ Mln)	416	350
Datum van de 1 ^{ste} investering	2005	

(1) Onder voorbehoud van de goedkeuring door de Algemene Vergadering.

Mersen, wereldwijd expert inzake speciale elektrische toepassingen en grafietmaterialen, ontwerpt innovatieve oplossingen om klanten te helpen hun industriële prestaties te optimaliseren in beloftevolle sectoren zoals energie, transport, elektronica, chemie/farmaceutica en de procesindustrie.

De groep is momenteel wereldleider inzake anti-corrosieapparatuur in grafiet, borstelhouders voor industriële elektromotoren en zekeringen voor halfgeleiders, en wereldwijd de nummer twee in hogetemperatuuroepassingen van isostatisch grafiet en industriële zekeringen.

Actualiteit 2016

De algemene vergadering van aandeelhouders heeft op 11 mei 2016 de nieuwe beheerstructuur van de onderneming goedgekeurd. De Groep wordt voortaan geleid door een raad van bestuur. Voordien werd Mersen geleid door een Raad van Commissarissen en een Directie.

In september heeft Mersen aangekondigd dat het zijn "Operational Excellence" programma, dat in 2016 werd opgestart, zal opdrijven. Het project beoogt de optimalisatie van de industriële processen en een structurele kostenbesparing. De groep zal daartoe haar industriële basis herorganiseren om enerzijds deze beter af te stemmen op het activiteitsniveau van de chemische

markt en om anderzijds de productlijnen van Electrical Power waarvan de rendabiliteit en de concurrentiekracht te wensen overlaten te verbeteren. Dat zal resulteren in een industriële reorganisatie met productietransfers en een personeelsaanpassingsplan.

Presentatie van de resultaten 2016

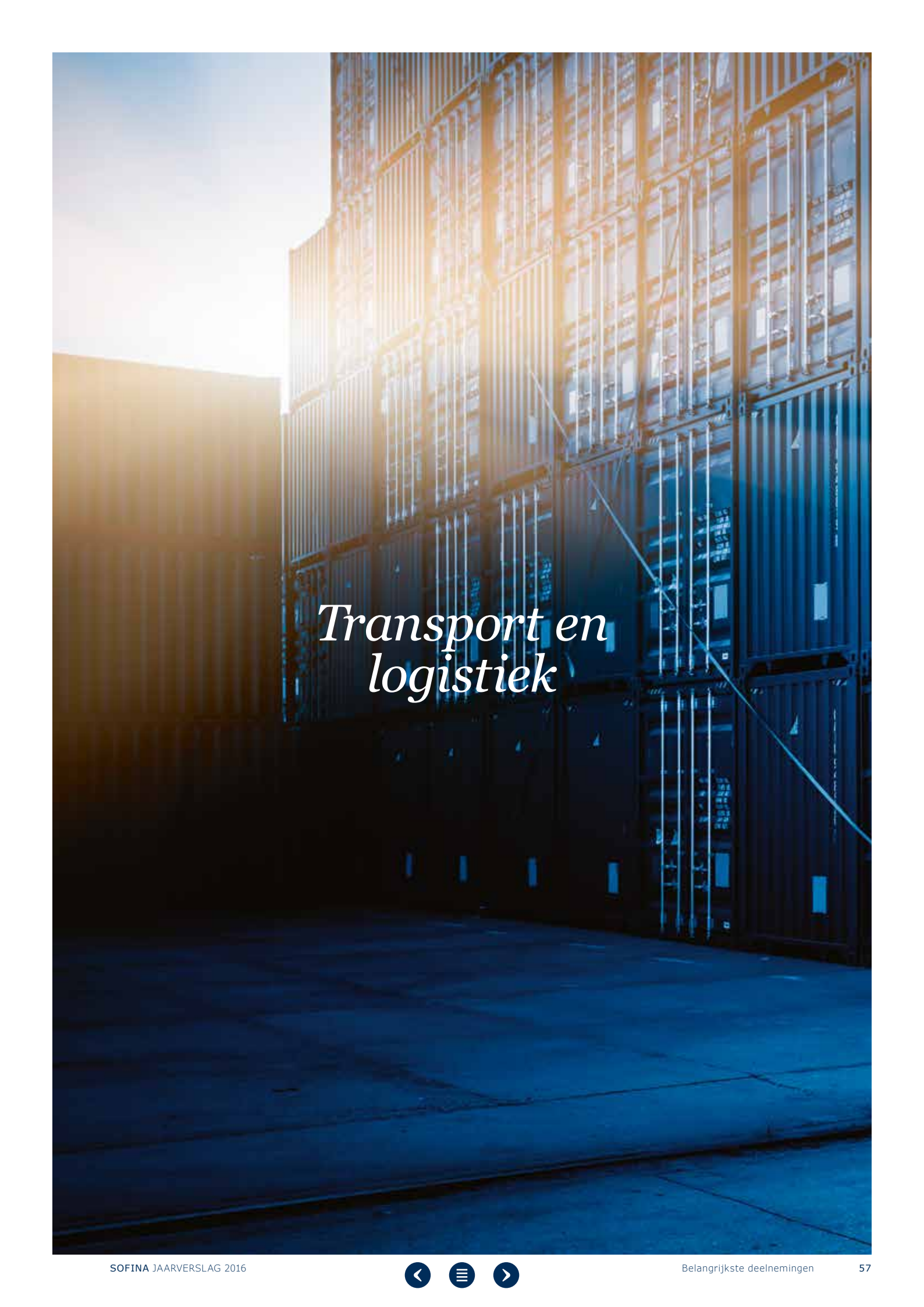
In 2016 behaalde Mersen een geconsolideerde omzet van € 764 miljoen, wat dicht aanleunt bij het resultaat van 2015 maar met een consolidatiekringeffect van € 6 miljoen die te danken is aan de overname van ASP (China) in het begin van het jaar. De devaluatie van het pond sterling, de Chinese yuan en de Canadese dollar veroorzaakten een negatief wisselkoerseffect van € 8 miljoen.

De pool Advanced Materials boekte een verkoop ten bedrage van € 412 miljoen, een daling met 1,8% tegenover 2015, maar op hetzelfde niveau als de cijfers van 2015 bij constante perimeter en wisselkoersen (-0,1%). Deze resultaten weerspiegelen een terugval in de chemie, gedeeltelijk gecompenseerd door de goede prestaties op de markt van de hernieuwbare energie, van de luchtvaart en van de elektronica.

De pool Electrical Power noteerde dit jaar verkopen van € 352 miljoen, een stijging met 1,1%, maar licht dalend bij constante perimeter en wisselkoersen (-0,6%). De markt van de hernieuwbare energie en van de elektrische voertuigen getuigen van dynamiek, terwijl de procesindustrie minder goed presteerde.

Historiek van de deelneming

Vanaf augustus 2005 is Sofina geleidelijk aan in de vennootschap Mersen beginnen investeren. Op moment dat de participatie de 5%-drempel overschreed, heeft Mersen Sofina een plaats aangeboden in haar Raad van Bestuur.

Transport en logistiek

€ 1.200 Mln

Omzet

88 Landen

Internationale aanwezigheid

2.000

Werknemers

11.600

Klanten

20%

Aandeel in het kapitaal

“Tussen Sofina en de Hillebrand-groep is snel een vertrouwensband ontstaan, want we delen dezelfde waarden en plaatsen in onze projecten altijd menselijke relaties centraal. Vanaf het begin van onze samenwerking heeft Sofina met ons meegedacht over een langetermijnstrategie en vooral over de cruciale impact van de nieuwste technologieën op ons beroep. Het professionalisme en de kwaliteit van haar inbreng werden bijzonder sterk gewaardeerd door het management van onze groep. Het idee van “geduldig kapitaal” dat Sofina vooropstelt, past trouwens perfect bij onze groepsfilosofie, in een wereld waar de korte termijn jammer genoeg al te vaak de overhand haalt.

Christophe Bernard, CEO van JF Hillebrand, 2017

JF Hillebrand is een expediteur van wereldniveau die zich vooral toelegt op het langeafstands-transport van wijn en andere sterke alcoholische dranken. Sinds de oprichting biedt de onderneming haar klanten doeltreffende logistieke diensten tegen concurrerende prijzen. Zij biedt een volledige waaier van transportoplossingen, van de levering van volle containers (full container load) tot geconsolideerde zendingen, voor zowel grote volumes bulkwijn als kleinere stalen.

JF Hillebrand stelt 2000 mensen tewerk en bedient bijna 11.600 klanten in 88 landen. De hoofdzetel bevindt zich in Mainz (Duitsland).

Bovendien voert JF Hillebrand twee andere activiteiten uit op het gebied van gespecialiseerde logistiek: Satellite Logistics Group spitst zich toe op de supply chain van bier en Trans Ocean is wereldwijd de grootste exploitant van flexitanks, een soort wegwerpzak die contact tussen de getransporteerde bulkvloei stof en de container belet.

Actualiteit 2016

Op 30 augustus 2016 hebben Cobepa en Sofina een deelneming van 31,56% in het kapitaal van JF Hillebrand

overgenomen van MOL Logistics, een Japanse vennootschap gespecialiseerd in vrachtautovaart en een historische partner van JF Hillebrand. Cobepa is een Belgische private en familiale investeringsmaatschappij.

Naar aanleiding van deze transactie is Cobepa, die reeds aandeelhouder was van JF Hillebrand, nu hoofdaandeelhouder van de groep. De rest wordt aangehouden door de familie Hillebrand en het management van JF Hillebrand.

Alternatief beheer

PRIVATE EQUITY

Sofina is een pionier inzake investeringen in private investeringsfondsen die in niet-beursgenoteerde ondernemingen investeren ("Private Equity"). De eerste intekeningen van de vennootschap in dat segment dateren van het einde van de jaren 70 op de Amerikaanse markt. In de meeste gevallen bestaan de investeringen in Private Equity-fondsen uit samenwerkingen voor een bepaalde duur, gaande van 8 tot 12 jaar ("limited partnerships"), die beheerd worden door gespecialiseerde teams ("general partners"). Deze laatste halen kapitaal op bij professionele investeerders zoals Sofina (de «limited partners»), die zich verbinden tot een bepaald bedrag aan kapitaalfinanciering (de «commitment»). De beheerders beschikken doorgaans over een beperkte periode van 5 of 6 jaar om investeringen te vinden voor de gekozen strategie en de hen ter beschikking gestelde bedragen op te vragen. Telkens als een van die investeringen afloopt, wordt de opbrengst van de verkoop onmiddellijk uitgekeerd aan de investeerders en ontvangen de beheerders een aandeel in de gerealiseerde meerwaarde.

In de loop van de verschillende decennia heeft Sofina een aanzienlijke Private Equity-portefeuille opgebouwd die eind 2016 goed was voor 28% van het nettoactief van de groep. De stabiele Sofina-teams beschikken over langdurige ervaring in dit segment, een uitgebreid netwerk en een geloofwaardige track record, wat hen een geprivilegieerde toegang geeft tot de beste beheerders. Deze toegang is een doorslaggevende factor, die zich op lange termijn manifesteert in betere gemiddelde resultaten dan die van de internationale beursmarkten.

Dat is in het bijzonder het geval bij fondsen die specialiseren in het nemen van een minderheidsbelang in start-ups ("Venture Capital") en in de uitbouw van groeibedrijven ("Growth Equity"), waartoe de toegang vaak beperkter is. In feite lenen deze strategieën zich niet goed tot de "industrialisering" van de beleggingsmechanismen, wat een limiet zet op de omvang van de beheerde vermogens. Bovendien blijft het aantal

beheerders dat voortdurend uitstekende prestaties neerzet meestal beperkt tot dezelfde professionals. Beleggers willen dus steeds samenwerken met een kleine groep die niet echt uitbreidt, en die zich in de keuze van partners ook de luxe kan permitteren om kieskeurig te zijn. Wat dat betreft, bevindt Sofina zich in een gunstige positie.

Beheerders daarentegen die specialiseren in de overname met schulden van reeds gevestigde ondernemingen (Leveraged Buy-Out "LBO") en die in aantal het internationale segment van investeringen in niet-beursgenoteerde bedrijven domineren, zijn makkelijker toegankelijk. Met uitzondering van degene die zich onderscheiden door een niche-benadering met gelimiteerde investeringscapaciteit, hebben beheerders die zich specialiseren in meerderheidstransacties minder last om de activa onder hun beheer te laten aangroeien en de beheerskosten op te drijven door zich toe te spitsen op steeds grotere bedrijven en/of een bredere geografische spreiding. De beste spelers beheren zo tientallen miljarden US dollars en kunnen terugvallen op aanzienlijke middelen om hun transacties te verrichten. Over het algemeen levert hun aanpak zwakkere maar minder volatiele resultaten op dan diegene die worden behaald door de beste spelers van de *Venture Capital* en *Growth Equity*, en past deze strategie beter bij grote pensioenfondsen en/of sovereign funds, die trouwens hun belangrijkste klanten zijn.

Sofina heeft beslist om meer gewicht te geven aan minderheidsstrategieën en nichespelers die moeilijker toegankelijk zijn, om op die manier haar aandeelhouders een grotere meerwaarde te bieden. Deze aanpak sluit goed aan bij de visie van onze groep, die zich profileert als de partner bij uitstek voor getalenteerde ondernemers, die hen bijstaat bij de uitbouw van hun projecten op lange termijn. Deze aanpak wordt sinds lang met succes in de Verenigde Staten toegepast. Sinds enkele jaren wordt deze op dezelfde manier en met dezelfde ambitie uitgerold in Azië, hierbij sinds begin 2015 steunend op een lokaal kantoor in Singapore.

In Europa heeft dezelfde redenering in 2016 geleid tot een proactieve herschikking van de portefeuille ten gunste van een beperkt aantal Europese beheerders van Venture Capital en Growth Equity met internationale toekomstperspectieven. Het relatienetwerk dat zo wordt opgebouwd en de informatie die zo wordt verkregen zijn troeven wanneer het erop aankomt opportuniteiten inzake rechtstreekse investeringen in te schatten. De fondsenportefeuille is ook een soort observatiepost die toelaat de *best practices* van investeringsprofessionals te bestuderen.

In het kader van de huidige strategie, die mikt op een grotere blootstelling van het vermogen buiten Europa en in sectoren die sterker groeien, kan Sofina terugvallen op een stevige onderbouw, de Private Equityportefeuille, om zijn activiteiten in de Verenigde Staten en in Azië verder te ontplooiën. Op die markten probeert de onderneming bij voorkeur de meest gegeerde teams te identificeren, die in staat zijn hun investeerders uit

Voor ons is Sofina niet alleen een behulpzame investeerder op lange termijn, maar ook een solide partner en begeleider van onze ondernemingsprojecten.

Sameer Sain, Co-founder en Managing Partner
Everstone Capital Partners, 2016

te kiezen en om langdurige relaties aan te knopen met de meest aantrekkelijke ervan, om zodoende een steeds bredere toegang te krijgen tot hun fondsen in een competitieve omgeving en om de ontwikkeling ervan cyclusgewijs op te volgen.

In West-Europa, dat Sofina als haar thuismarkt ziet, krijgen de rechtstreekse investeringen de voorrang en werden de investeringen in fondsen geleidelijk afgebouwd om zo ruimte te scheppen voor Aziatische fondsen. Zoals hierboven aangestipt behoudt Sofina toch nog een interesse voor Venture Capital en Growth

Equity in Europa. Ze bieden de laatste jaren niet alleen betere rendementsvooruitzichten, maar ze geven onze teams ook een kijk op de sectoren van morgen en contacten met de Europese ondernemers. Die informatie kan stof tot nadenken geven aan de managers van de ondernemingen in portefeuille en op termijn moeten ze de stroom van rechtstreekse investeringen in rendabele groeibedrijven voeden.

Tijdens het boekjaar 2016 is de macro-economische context in de ontwikkelde landen gunstig gebleven voor Private Equity-activiteiten, vooral dankzij de nog altijd historisch lage rentevoet. De appetijt van de belegger in niet-beursgenoteerde aandelen blijft maar toenemen. De waardering van kwalitatieve aandelen en van groeibedrijven berust nogal vaak op rooskleurige, maar hypothetische vooruitzichten en op het soort onwankelbaar optimisme dat typerend is voor de piek van een cyclus. Overnames hebben geprofiteerd van vlot beschikbaar en goedkoop krediet. Toch bleken beheerders voorzichtiger, een teken dat er een kentering wordt gevreesd. In dezelfde geest hebben de fondsen met de meeste ervaring de neiging gehad om meer aandelen te verkopen dan te kopen en fondsen hebben in het algemeen meer kapitaal uitgekeerd dan opgehaald. Co-investeringen met Private Equity-fondsen zijn nog altijd in de mode. Toch zijn de grote collectieve beleggingsfondsen en de hedge funds waarvan de activiteiten geconcentreerd zijn op liquide activa op hun stappen aan het terugkeren en hebben de waardering van jonge sterk groeiende privébedrijven zich enigszins gestabiliseerd. Deze relatieve terugkeer tot normale niveaus heeft de beursgang vertraagd van talrijke bedrijven die de voorbije jaren kapitaal hadden opgehaald aan stevige waarderingen.

In Azië blijft de groei in het algemeen sterker dan in de ontwikkelde landen. De fondsenwerving en het beleggingsritme zijn weer vertraagd in een context van waardevermeerdering. De sector van het Venture Capital is minder getroffen dan de andere strategieën. China blijft de belangrijkste markt voor privébeleggingen, maar het aandeel van de andere Aziatische landen is in opmars.

Sofina blijft op een consequente manier haar strategieën toepassen, in welke omgeving ook. Ze beheerst de omvang en inhoud van haar portefeuille, bouwt de belangrijkste relaties uit wanneer de gelegenheid zich voordoet en behoudt een intekeningsritme in lijn met haar objectieven doorheen de cycli.

De reële waarde van de portefeuille Private Equity-fondsen evolueerde als volgt:

IN € MILJOEN	2016	2015
Reële waarde op 1 januari	1.393,5	1.141,9
Investerings (opvraging van kapitaal)	248,3	239,4
Desinvesteringen (uitkeringen)	-291,3	-282,3
Overige veranderingen in de reële waarde	125,2	294,5
Reële waarde op 31 december	1.475,7	1.393,5

Op 31 december 2016 zag de geografische spreiding van de reële waarde en de resterende verplichtingen van de portefeuille Private Equity-fondsen van Sofina er als volgt uit:

HOOFDZETEL	REËLE WAARDE PORTEFEUILLE (in € miljoen)		RESTERENDE VERPLICHTINGEN (in € miljoen)	
Noord-Amerika	1.072,1	73%	483,2	66%
West-Europa	136,7	9%	99,5	13%
Opkomende markten	266,9	18%	153,7	21%
Totaal	1.475,7	100%	736,3	100%

Het aandeel in de reële waarde en de resterende verplichtingen van de beheerders met hoofdzetel in Noord-Amerika wordt gunstig beïnvloed door de sterke dollar. De nieuwe verplichtingen van deze beheerders worden zo afgewogen dat hun bijdrage stabiel blijft op ongeveer twee derde van de totale portefeuille. Voor het overige neemt het aandeel van de opkomende markten progressief toe en verkleint het aandeel van West-Europa, waar Sofina al ruimschoots blootgesteld is via haar rechtstreekse investeringen.

In de Amerikaanse portefeuille zijn de technologische sectoren goed voor ongeveer 53% van de reële waarde. Deze portefeuille telt een veertigtal actieve relaties, tegen een twintigtal in Azië en een tiental in West-Europa. De inspanningen in de Aziatische landen worden voortgezet.

De opportuniteiten liggen hier voornamelijk in minderheidstransacties met betrekking tot groeiende bedrijven. Het thema van de binnenlandse groei en de verhoging van de koopkracht bij de middenklasse wordt als een prioriteit beschouwd. Dit thema komt terug in meerdere sectoren zoals e-commerce, gezondheid, consumptiegoederen en onderwijs. India blijft de markt waar Sofina over het beste netwerk beschikt, dankzij de ervaring die de onderneming sinds 2005 opgebouwd heeft. De portefeuille van

Indiase fondsen valt geleidelijk aan terug op een tiental relaties. Tegelijk wordt al enkele jaren gewerkt aan een geleidelijke diversificatie van de Aziatische blootstelling, met bijzondere aandacht voor China. Het tempo van de verbintenissen in deze regio stijgt.

Op basis van de som van de reële waarden van de geïnvesteerde bedragen en de nog te volstorten verbintenissen zijn de belangrijkste beheerders met wie Sofina samenwerkt en die samen 50% van dit bedrag vertegenwoordigen: Sequoia Capital (inclusief Sequoia India en Sequoia China), Astorg Partners, Insight Venture Partners, General Atlantic, Bain Capital (inclusief Bain Venture), Abry, Lightspeed Venture Partners, Bencis, Ardian, TA Associates, Battery Ventures, Iconiq Capital, Thoma Bravo, Institutional Venture Partners, Francisco Partners, Dover Street, Silver Lake Partners, Atomico, New Enterprise Associates, Berkshire Partners en Aberdeen (inclusief Flag Capital Management).

In de loop van het boekjaar 2016 is het gecumuleerde bedrag van de niet-volstorte verbintenissen gestegen. Het tempo waartegen ingetekend werd op fondsen heeft als doel de activiteit te doen groeien in verhouding tot de stijging van het vermogen van de groep en in lijn met de vastgelegde doelstellingen inzake uitrol in Azië.

IN € MILJOEN wisselkoers bij afsluiting	2016	2015
Verbintenissen op 1 januari	698,3	524,2
Wijziging van de bestaande verbintenissen	-202,9	-154,9
Nieuwe verbintenissen	240,9	329,0
Verbintenissen op 31 december	736,3	698,3

De intekeningen in de loop van 2016 zijn als volgt gespreid: 67% in de Verenigde Staten, 22% in Azië en 11% in Europa.

De kasstromen met betrekking tot de portefeuille hangen af van het evenwicht tussen de opvragingen van kapitaal en de uitkeringen door de verschillende fondsen. In de loop van het boekjaar 2016 was de liquiditeit iets

minder gunstig. Ze liet de beheerders echter toe om uitkeringen te doen, die net zoals de voorbije drie jaar het totaal van de opvragingen overtroffen. Bovendien heeft Sofina een secundaire transactie uitgevoerd om haar blootstelling aan de Europese LBO-fondsen te verminderen. Bijgevolg leverde de Private Equity-portefeuille liquiditeiten op voor een bedrag van €43,2 miljoen in vergelijking met €42,9 miljoen het jaar voordien.

HEDGE FUNDS

Deze beleggingscategorie wordt momenteel geliquideerd. De blootstelling van onze groep aan die markt is daarom gering

geworden en bedraagt niet meer dan een geraamde waarde van €6,5 miljoen op 31 december 2016.

Sofina Growth

Bouwend op zijn bestaande competenties is Sofina gestart met de uitbouw van een activiteit van rechtstreekse investeringen, die aanleunt bij zijn Private Equity-activiteiten, dit onder de naam «Sofina Growth». Er wordt actief gewerkt met de vertrouwenspartners van de Sofina groep, voornamelijk fondsen, maar ook patrimoniumvennootschappen, om zo toegang te krijgen tot groeigerichte investeringen van minder dan € 50 miljoen. Bij deze aanpak zijn de keuze van de partner en de toegang tot de transacties de sleutelfactoren tot succes. Die toegang hangt sterk af van duidelijke criteria en van het vermogen om te reageren en daarna de transacties uit te voeren binnen een soms zeer korte tijdspanne, afgestemd op het proces van de partner. Dankzij haar ervaring, haar flexibele liquiditeitshorizon en haar netwerk wordt Sofina gezien als de partner bij uitstek voor dit type transacties.

“Sofina Growth” focust op investeringen in ontwikkelingskapitaal, die vaak minder matuur zijn, en met een rendabiliteit en risico die gemiddeld hoger liggen. De portefeuille bevat al een vijftiental investeringen

en de business pipeline is goed gevuld. De aandacht is vooral gericht op niet-beursgenoteerde bedrijven met een sterke groei, die rechtstreeks of onrechtstreeks blootgesteld zijn aan markten met een sterkere dynamiek of aan sectoren die bijzondere aandacht genieten van onze teams.

In de loop van het boekjaar 2016 werden zeven nieuwe investeringen gedaan voor een totaalbedrag van € 175 miljoen, waarvan drie in India, twee in China, één in de Verenigde Staten en één in Duitsland.

Er waren ook drie uitstappen tijdens het boekjaar, door de verkoop van O3b, Privalia en Innocean. Het gemiddelde “money multiple” bedroeg 1,8x van de initiële inleg.

De “Sofina Growth”-portefeuille heeft een reële waarde van € 554 miljoen en vertegenwoordigt ongeveer 11% van het vermogen.

Ze omvat de hieronder beschreven ondernemingen.

“*In the first meeting with Sofina, we knew we had found a partnership. There was an instant draw. We liked the simplicity, the willingness to learn, the leaning to understand our viewpoint and oh, the sense of humour. The biggest draw for us was the knowledge and experience Sofina brings as an institution. It has been almost twelve months since we embarked on this journey with Sofina and every single day we are grateful to the people, who introduced us to them.*

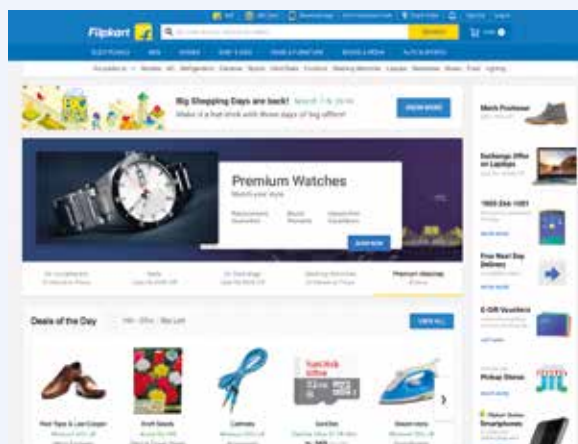
Neeraj Kakkar, Founder en CEO van Hector Beverages, 2016

Flipkart

Flipkart is een all-round e-commerce-platform en de marktleider in India. Het bedrijf werd in 2007 opgericht door Sachin Bansal en Binny Bansal. Het bedrijf verkoopt meer dan 80 miljoen producten in meer dan 80 categorieën, zoals elektronica, boeken en confectiekleding. Flipkart telt 100 miljoen geregistreerde gebruikers, heeft dagelijks 10 miljoen bezoeken en verzendt 8 miljoen pakjes per maand. De groep heeft haar logistiek volledig in eigen handen, van het voorraadbeheer (21 magazijnen) tot en met de levering aan de klant.

In 2016 heeft Flipkart zijn marktpositie in de online-verkoop van confectiekleding versterkt met de overname van Jabong. Het betreft de tweede belangrijke acquisitie in dit segment, na Myntra in 2014. Het bedrijf wordt gefinancierd door topklasse investeerders als Tiger Global, Accel Partners, Naspers, Iconiq Capital, Qatar Investment

www.flipkart.com

Authority, GIC en Morgan Stanley. Sofina bezit 1,93% van het kapitaal (op «fully diluted» basis).

Opgenomen op pagina 7 in de sector "Distributie"

Byju's

Byju's is een toonaangevende leverancier van aanvullende onderwijsoplossingen in India. Het bedrijf ontwikkelt immersieve videocursussen die leren leuk en boeiend maken, met de klemtoon op het segment K-12 (wiskunde en wetenschap) en testvoorbereidingen voor toelatingsexamens. "Byju's - The Learning App" verwelkomt al meer dan 3,5 miljoen studenten op zijn platform. Byju's wordt ondersteund door Sequoia Capital, Chan Zuckerberg Initiative, Lightspeed Venture Partners en IFC (Wereldbank).

Opgenomen op pagina 7 in de sector "Onderwijs"

www.byjus.com

"Sofina has been a very strong partner and has supported us in our exponential growth. Sofina has backed us at a time when we are creating world's best learning programs for children across grades. Working closely with Sofina has further enriched our understanding on how we can innovate and optimize our offerings for every user of the app. We are happy that the team at Sofina shares our vision of revolutionizing education and is there to guide us."

Byju Raveendran, Founder and CEO van Byju's 2017

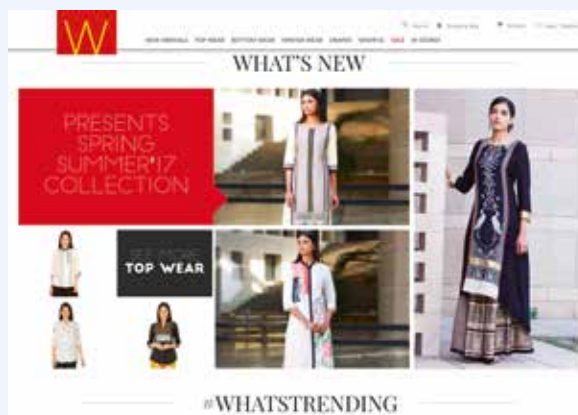
TCNS

TCNS Clothing Company ("TCNS") is de Indiase marktleider op het gebied van merkkledij voor dames. TCNS bezit 3 labels (W, Aurelia en Wishful) die zich toespitsen op het hedendaagse etnische segment. Het bedrijf brengt zijn producten op de markt via meer dan 1.600 contactpunten: een combinatie van exclusieve fysieke winkels, multimerk-outlets en portaalsites.

De investering gebeurde via TA Vogue Holdings, als een co-investering met TA Associates.

Opgenomen op pagina 7 in de sector "Consumptiegoederen"

www.wforwoman.com

Practo

Practo werd in 2008 in Singapore opgericht. De onderneming is gespecialiseerd in IT-oplossingen en software voor de gezondheidssector. Practo biedt verschillende oplossingen aan, zoals het zoeken van artsen en het boeken van medische consultaties (Practo Search), maar ook consultaties op afstand (Practo Consult) en software voor "practice management" (SaaS) en de digitalisering van medische gegevens ten behoeve van artsen en ziekenhuizen (Practo Ray, Insta, Qikwell). De onderneming is actief in zes landen (India, Singapore, de Filipijnen, Maleisië, Indonesië en Brazilië). In 2016 heeft Practo zich via de overname van Enlightiks versterkt in het segment van de data-analyse voor de medische sector. Sequoia Capital, Matrix Partners, Tencent en Google Capital hebben allen in Practo geïnvesteerd.

Opgenomen op pagina 7 in de sector "Gezondheidszorg"

www.practo.com

“It's been a fantastic experience working with Sofina. They are great investors to have and more importantly strategic partners for us as they provide us keen insights into markets and industries. It's been a pleasure working with the team and we hope over the next several years we can continue to partner disrupt in healthcare around the world.” **Shashank ND**, Founder en CEO van Practo, 2016

Pine Labs

Pine Labs is een onderneming die gespecialiseerd is in innovatieve IT-oplossingen voor het betalingsverkeer, in hoofdzaak in India. Pine Labs vereenvoudigt het betalingsbeheer van meer dan 60.000 handelaars door ze terminals (vaste of mobiele) aan te bieden die alle elektronische betaalmiddelen aanvaarden.

Bovendien biedt de technologie van Pine Labs de verschillende spelers in de betalingsketen (uitgevers, kopers, merken, klanten en handelaars) de mogelijkheid om op allerlei manieren in interactie te treden via de betaalterminal (promoties, gespreide betaling, getrouwheidsprogramma's enz.).

De onderneming is de nummer 1 op de Indiase markt. Pine Labs wordt ook gefinancierd door Sequoia Capital.

Opgenomen op pagina 7 in de sector "Informatietechnologie"

www.pinelabs.com

F&B Asia

F&B Asia is een investeringsmaatschappij die werd opgericht door de Private Equity-groep Everstone Capital, gevestigd in Singapore, met als doel een pan-Asia-tisch platform te bouwen voor de Food & Beverage-sector met verschillende locaties en horecaformules.

De deelnemingsportefeuille van F&B Asia omvat, naast de exclusieve licentie van Burger King in India en Indonesië, ook Domino's Pizza in Indonesië. F&B Asia is ook eigenaar van de keten van Harry's premium bars in Singapore en in India, en heeft deelnemingen in de restaurantketen Pind Balluchi, gespecialiseerd in de Noord-Indiase keuken, en in de Massive Restaurants-groep, die eigenaar is van de Indiase

fb-asia.com

ketens Masala Library, Made in Punjab, Farzi Café en Pa Pa Ya.

Opgenomen op pagina 7 in de sector "Consumptiegoederen"

ACT

Atria Convergence Technologies (ACT) is een Indiase leverancier van high speed broadband diensten en kabeltelevisie, met meer dan 1,5 miljoen abonnees. Het bedrijf is actief in Hyderabad, Bangalore en Chennai en breidt zich uit naar andere steden. ACT werd in 2016 overgenomen door een consortium van investeerders, geleid door TA Associates en India Value Fund Advisors.

De investering gebeurde via TA Action Holdings, als een co-investering met TA Associates.

Opgenomen op pagina 7 in de sector "Telecommunicatie"

www.actcorp.in

Hector Beverages

www.paperboatdrinks.com

Hector Beverages is een Indiase onderneming die zich opwerkt tot plaatselijk leider op de Indiase drankenmarkt. Het stermerk Paper Boat werd in 2013 gelanceerd en omvat een tiental traditionele Indiase recepten die verkocht worden als drinkklare producten, waaronder de «aamras» (mangopulp), «jaljeera» (limonade met komijn) en «aam panna» (kruidendrank op basis van groene mango). Hector Beverages produceert ook het merk Tzinga, dat verkocht wordt op de markt van de energiedranken. De onderneming wordt onder meer gefinancierd door Sequoia Capital, Hillhouse Capital en Catamaran Ventures. Opgenomen op pagina 7 in de sector "Consumptiegoederen"

De Paper Boat fruitsappen uitgewerkt volgens Indiase recepten bevinden zich op de beste tafels.

Carebridge

www.jiahui.com

Carebridge, gevestigd in Shanghai, ontwikkelt een geïntegreerd gezondheidsnetwerk dat zich onderscheidt door de kwaliteit en impact van haar medische en klinische zorg, klinisch onderzoek en beroepsopleidingen. Het is gestructureerd rond Jiahui International Hospital, een tertiair algemeen ziekenhuis van wereldniveau, en wordt ondersteund door een netwerk van zorginstellingen. Het ziekenhuis opent eind 2017 zijn deuren en heeft voor verschillende jaren een partnerschap aangegaan met Partners HealthCare International, in samenwerking met Massachusetts General Hospital, een academisch ziekenhuis dat geaffilieerd is aan Harvard Medical School. Deze samenwerking zal ondersteuning bieden aan Oncology en Women's Health, de twee Centers of

Excellence van Jiahui International Hospital. Carebridge wordt eveneens gesteund door Trustbridge Partners.

Opgenomen op pagina 7 in de sector "Gezondheidszorg"

“Sofina has been an investor of Trustbridge over the last five year and in 2016 invested directly in Carebridge, our health-care company. What impressed us the most is Sofina’s commitment and interest to invest for the long-term. Sofina team has a simple, collaborative approach with sharp industry focus and insight and builds true partnership with local managers and entrepreneurs. For its Asia initiatives, Sofina also invested with commitment and a long term approach, building a capable and differentiating Asia team. We are honored to have partners like Sofina and look forward to collaborating more closely in coming years.

Feng Ge, Managing Partner Trustbridge Partners en CEO van Carebridge Holdings, 2016

1stdibs

www.1stdibs.com

1stdibs®

1stdibs is een in 2001 opgerichte Amerikaanse onderneming, die een online “marketplace” voor decoratieve kunstvoorwerpen uitbaat. Op dit ogenblik is zij de onbetwiste leider in dit segment. De onderneming brengt meer dan 2.300 verkopers (galerijen, antiquairs, ambachtsslui) in 18 verschillende landen in contact met haar 1,4 miljoen kopers (decoreurs, verzamelaars, particulieren). De belangrijkste productcategorieën die op het platform worden verkocht zijn meubilair, beeldende kunst, juwelen en horloges, evenals modekleding. 1stdibs wordt beheerd door de getalenteerde ondernemer David Rosenblatt, de voormalige CEO van Doubleclick, en heeft befaamde financiers

achter zich staan zoals Benchmark Capital, Spark Capital, Index Ventures, Alibaba Group en Insight Venture Partners. Opgenomen op pagina 7 in de sector “Distributie”

Knewton

www.knewton.com

 KNEWTON

De Amerikaanse onderneming Knewton, opgericht in 2008, is een pionier inzake «personalised learning». Zij heeft een platform ontwikkeld om de educatieve digitale inhoud van derden te personaliseren. Op dat vlak is zij de onbetwiste marktleider en werkt als dusdanig samen met grote internationale uitgevers zoals onder meer Pearson, Houghton Mifflin Harcourt, Hachette, Elsevier, enz. Wereldwijd gebruiken 10 miljoen studenten – van de vroegste kinderjaren tot in het hoger onderwijs – het platform van Knewton. Toonaangevende Venture Capital-bedrijven zoals Founders Fund, Atomico, Accel Partners en Bessemer Venture Partners zijn aandeelhouder van de onderneming.

Opgenomen op pagina 7 in de sector “Onderwijs”

Postmates

www.postmates.com

Postmates is een leveringsbedrijf dat een netwerk van koeriers beheert in de grote steden van de Verenigde Staten. Door middel van zijn mobiele applicatie brengt Postmates klanten en koeriers met elkaar in contact en organiseert binnen enkele minuten een bestelling vanuit om het even welke restaurant of winkel in de omgeving. Het bedrijf, in 2011 door Bastian Lehmann, Sean Plaipe en Sam Street gesticht, is momenteel actief in meer dan 40 Amerikaanse steden en doet meer dan anderhalf miljoen leveringen per maand.

Founders Fund, Spark Capital en Tiger Global Management hebben in het bedrijf geïnvesteerd.

Opgenomen op pagina 7 in de sector “Transport en logistiek”

IHS

www.ihstowers.com

IHS is de Afrikaanse marktleider op het gebied van telecommunicatietorens voor operatoren van mobiele telefonie. De groep bouwt, verhuurt en beheert telecommunicatietorens voor haar eigen rekening en voor rekening van derden. Het bedrijf bezit een portefeuille van meer dan 24.500 torens in vijf Afrikaanse landen (Nigeria, Ivoorkust, Kameroen, Zambia en Rwanda), met een sterke positie in Nigeria.

Commercieel en operationeel was 2016 een uitstekend jaar voor de groep, die haar inkomsten, co-locatiecijfers en rendabiliteit zag stijgen in een macro-economische

context die nochtans ongunstig was tijdens het tweede semester. In juni van vorig jaar nam het bedrijf ook zijn Nigeriaanse concurrent HTN Towers over en breidde op die manier zijn portefeuille uit met ongeveer 1.200 torens.

Sofina investeerde eind 2014 in IHS in het kader van een kapitaalverhoging ten belope van USD 2 miljard, samen met Wendel, de hoofdaandeelhouder van IHS. De vennootschap heeft haar aandeel in het bedrijf licht zien stijgen dankzij haar deelname aan de recente financieringsronde in augustus 2016.

Opgenomen op pagina 7 in de sector "Telecommunicatie"

DIH

www.deutscheintensivpflege.de

Deutsche Intensivpflege Holding GmbH (DIH) is een onderneming, gespecialiseerd in extramurale zorg gebaseerd in Duitsland. DIH is de nummer 2 op de Duitse markt en omvat 10 operationele entiteiten. Zowat 400 patiënten doen een beroep op de diensten van de onderneming, zowel op individuele basis als in instellingen voor groepsverzorging.

De onderneming is in 2013 ontstaan uit een verzameling van operationele entiteiten. Sindsdien is ze verder uitgebreid zowel dankzij organische groei als door de overname van andere operationele bedrijven.

Van het 400-tal patiënten die gebruik maken van de

diensten van de onderneming, krijgt ongeveer 56% een geïsoleerde, individuele behandeling (in veel gevallen 24/24), terwijl de overige 44% in instellingen voor groepszorg verblijven.

In december 2016 stapte Sofina samen met Ergon Capital Partners in de onderneming. Het consortium van beleggers, geleid door Ergon, heeft alle DIH-aandelen van de vorige financiële aandeelhouder en van het management overgenomen. De verkopende aandeelhouders en directie hebben daarna, naast het consortium, in de vennootschap geheinvesteerd. Sofina heeft een waarnemerzetel in de besluitvormende organen van de DIH-groep.

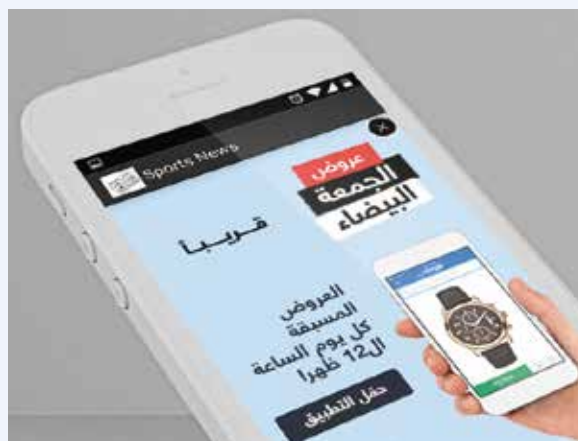
Opgenomen op pagina 7 in de sector "Gezondheidszorg"

Souq.com

uae.souq.com

Souq.com is het toonaangevende e-commerce platform voor het Midden-Oosten en Noord-Afrika en is gevestigd in de Verenigde Arabische Emiraten. De onderneming brengt een brede waaier producten op de markt in drie hoofdcategoryën: elektronica voor het grote publiek (smartphones, tablets, computers, enz.), consumptiegoederen (schoonheid, binnenhuisdecoratie en -inrichting, sportartikelen, speelgoed en babyproducten) en mode (horloges, handtassen, brillen). Haar belangrijkste afzetmarkten zijn Saoedi-Arabië, de Verenigde Arabische Emiraten en Egypte. De onderneming wordt in haar verdere ontwikkeling onder meer gesteund door de Zuid-Afrikaanse groep Naspers en het Amerikaanse fonds Tiger Global. Opgenomen op pagina 7 in de sector "Distributie"

Spartoo*

Spartoo is een Frans bedrijf dat gespecialiseerd is in de online-verkoop van schoenen, kleding en handtassen.

Het bedrijf werd in 2006 opgericht door drie studenten die nog steeds in de organisatie werken (onder wie CEO Boris Saragaglia). Het is momenteel actief in bijna alle Europese landen, met vooral een sterke marktpositie in Zuid-Europa (Frankrijk, Spanje, en Italië). Spartoo boekte in 2016 een omzet van iets minder dan € 120 miljoen en heeft een positieve EBITDA en operationele cashflow. Het openstellen van de website voor derde verkopers (marketplace) heeft nog meer bezoekers aangetrokken. Spartoo rolt zijn groeiplannen verder uit met de ontwikkeling van zijn offline-winkelketen, die nu 12 vestigingen telt. Door de opening van een eigen logistiek centrum heeft de groep zowel haar winstmarge als haar dienstverlening verbeterd.

www.spartoo.com

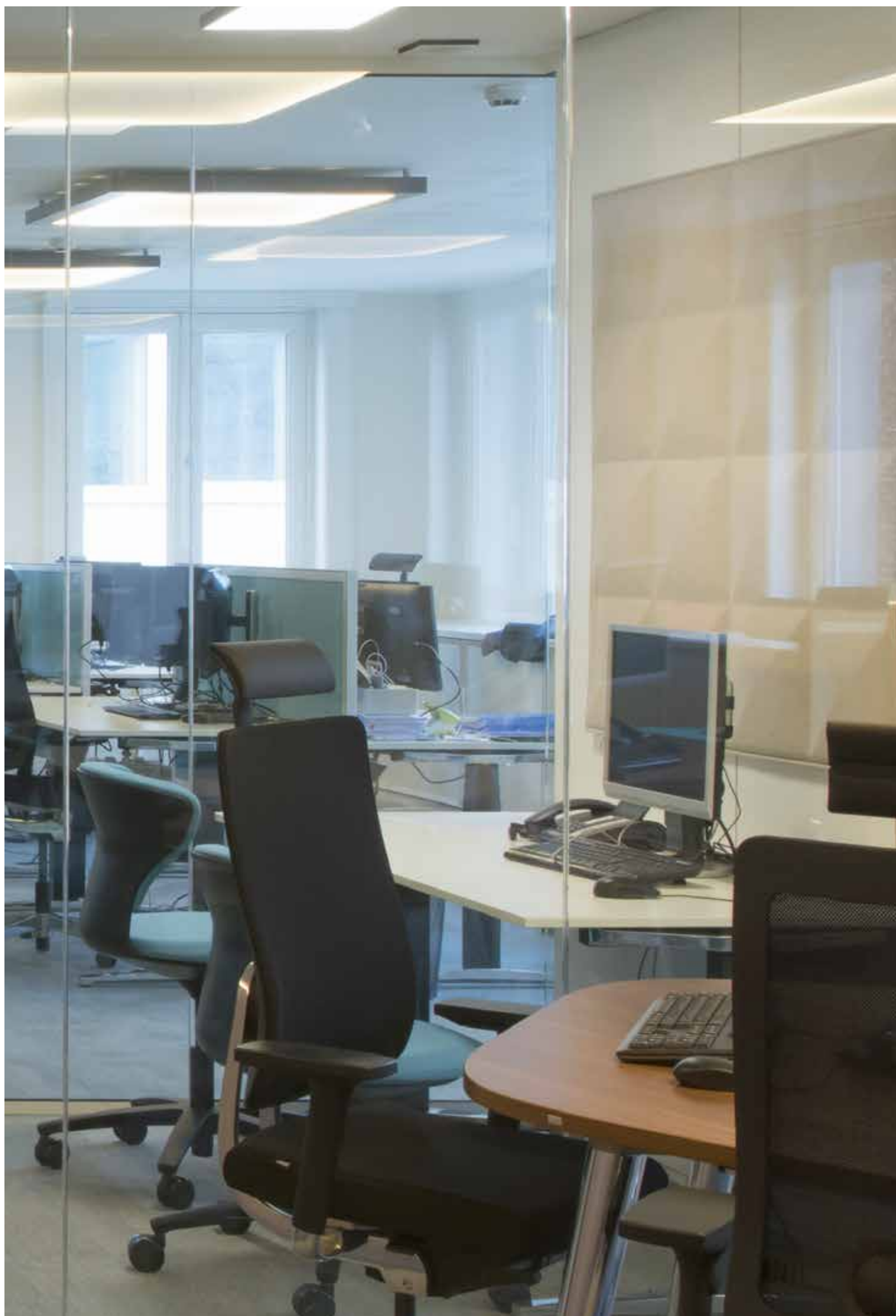
spartoo.com
TOUTE LA MODE À VOS PIEDS

Sinds 2013 deelt Sofina in het succes van deze online retailer met een zitje in de Raad van Commissarissen. Verschillende Franse en Zwitserse fondsen zitten in het kapitaal, naast ook het Amerikaanse fonds Highland Capital. Opgenomen op pagina 7 in de sector "Distributie"

“Sofina is een strategische partner die actief met ons meewerkt aan de ontwikkeling van onze groep. We delen dezelfde waarden: bescheidenheid, engagement en integriteit, terwijl we een ambitieuze langetermijnvisie delen wat betreft onze activiteiten. Het is deze visie op de lange termijn die ons de kracht geeft om de uitdagingen aan te gaan van deze industrie in verandering!

Boris Saragaglia, Founder en CEO van Spartoo, 2016

Verklaring inzake deugdelijk bestuur

Inzake deugdelijk bestuur bevat de onderhavige verklaring de informatie vereist door het Wetboek van Vennootschappen en de Belgische Corporate Governance Code van 12 maart 2009 (hierna de «Code»), die de vennootschap heeft aangenomen als referentiewetgeving. Deze is beschikbaar op de website van de Commissie Corporate Governance (www.corporategovernancecommittee.be).

De vennootschap wijzigt geregeld haar Corporate Governance Charter, de huishoudelijke reglementen van de Raad van Bestuur, het Auditcomité, het Remuneratiecomité, en het Benoemingscomité, en de Interne Gedragscode om er de wetgevende, regelgevende, statutaire of feitelijke ontwikkelingen in op te nemen.

Deze documenten kunnen permanent worden geraadpleegd op de website van de vennootschap (<http://www.sofina.be>).

1. Afwijkingen van de Corporate Governance Code

Overeenkomstig het principe «*comply or explain*», zoals opgenomen in de Code en bekrachtigd door artikel 96, §2 van het Wetboek van Vennootschappen, worden hieronder de volgende toelichtingen gegeven bij een aantal bepalingen van de Code. De cijfers tussen haakjes verwijzen naar de artikelen van de Code.

- **De Governance-structuur**

Het Uitvoerend Management bestaat uit de Uitvoerende Bestuurder en uit de «Andere Leiders», een hoedanigheid die hun is toegekend sinds 1 januari 2011. Sinds de inwerkingtreding van de Europese Verordening Marktmisbruik (Market Abuse Regulation - MAR) op 3 juli 2016, worden die bestuurders ook aangeduid als «Personen met Leidinggevende Verantwoordelijkheid - PLV».

De werking van het Uitvoerend Management is niet aan specifieke formaliteiten onderworpen. De beslissingen worden genomen door de Chief Executive Officer, die er de verantwoordelijkheid voor draagt (1.4, 6.1, 9.1/1). De beslissingen die moeten worden voorgelegd aan de Raad van Bestuur of die betrekking hebben op belangrijke keuzes, maken het voorwerp uit van een uitgebreide en constante dialoog tussen de Voorzitter en de Chief Executive Officer. De Raad van Bestuur heeft

geoordeeld dat een strikte, geschreven verdeling van de respectieve prerogatieven van elk geen nut heeft en dat een soepele werkwijze hier wenselijk is (1.5, 6.6).

- **De Raad van Bestuur**

In 2016 omvatte de Raad van Bestuur twee vrouwen. Hanneke Smits die ontslag nam op 2 november 2016 werd op 1 december 2016 door Michèle Sioen vervangen. De vennootschap is van plan om geleidelijk de genderdiversiteit in de Raad van Bestuur op te trekken, zoals blijkt uit het voorstel om een nieuwe vrouwelijke Bestuurder te benoemen tijdens de Algemene Vergadering op 4 mei 2017 (2.1).

De vennootschap heeft ervoor gekozen om de gemiddelde aanwezigheidsgraad van de Bestuurders op de bijeenkomsten van de Raad van Bestuur niet individueel, maar wel globaal mee te delen. De vennootschap is van oordeel dat de werking van een Raad van Bestuur berust op het collegialiteitsprincipe en dat het dan ook niet aangewezen is de mate van deelname te individualiseren (2.8).

- **De Bestuurders**

De Code beveelt aan dat niet-Uitvoerende Bestuurders niet meer dan vijf bestuursmandaten mogen uitoefenen in beursgenoteerde vennootschappen. De aard van de activiteit van een holdingmaatschappij, die er net in bestaat om participaties te nemen in andere bedrijven en die van nabij te volgen, onder meer door aanwezig te zijn in hun Raad van Bestuur, maakt de toepassing van een dergelijke beperking echter niet wenselijk (4.5).

De vorming en de evaluatie van de Bestuurders gebeurt voornamelijk via de contacten die ze geregeld onderhouden met de Voorzitter van de Raad van Bestuur en aan de hand van de vragen die ze kunnen richten tot de General Counsel of de Chief Executive Officer. Dit wordt gestaafd door de zeer gediversifieerde activiteit van een holdingmaatschappij en het professionalisme en de ervaring van de leden van de Raad van Bestuur. In december 2015 hebben de leden van de Raad een eerste zelfevaluatie uitgevoerd door het invullen van een formulier door elk van hen. De resultaten hiervan werden geanalyseerd door het Benoemingscomité en bekendgemaakt aan de Raad in 2016 (4.8, 4.11).

De Raad van Bestuur is van oordeel dat, gezien hun veelvuldige contacten en de verslagen van het Remuneratiecomité en van het Benoemingscomité die

manier dekkingsverrichtingen aan voor wissel- of beurskoersen.

De belangrijkste risico's en onzekerheden waarmee de vennootschap wordt geconfronteerd houden verband met de evolutie van de aandelenbeurzen en, voor haar kasstromen, met de evolutie van de rentevoeten. Voor haar investeringen en obligaties in vreemde valuta is Sofina blootgesteld aan wisselkoersschommelingen ten opzichte van de euro.

Voor het risicobeheer in algemene zin heeft de vennootschap een beleid uitgestippeld dat van toepassing is op alle personeelsleden. Dit beleid, goedgekeurd door de Raad van Bestuur op aanbeveling van het Auditcomité, heeft tot doel de controleomgeving te bepalen en de risico's te identificeren, met andere woorden de gebeurtenissen die op korte of lange termijn de intrinsieke waarde van de vennootschap en die van haar aandeel op de beurs zouden kunnen beïnvloeden.

Dit beleid omschrijft de wijze waarop deze risico's beheerd worden teneinde de risicobereidheid in lijn te brengen met de doelstellingen van de vennootschap, zowel wat betreft de strategische en operationele doelstellingen, de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving of de conformiteit met de wet- en regelgeving, alsook wat betreft de manier waarop dit beleid intern wordt gecontroleerd.

Het beleid inzake interne controle en risicobeheer is aangepast aan de specifieke activiteit van Sofina als financiële holding, met als voornaamste doelstelling het nemen van minderheidsbelangen op lange termijn in Belgische, Europese en internationale ondernemingen in uiteenlopende sectoren. Deze ondernemingen hebben elk hun eigen beleid inzake interne controle en risicobeheer. Het beleid van Sofina houdt tevens rekening met de beperkte omvang van

de vennootschap, wat een beleid mogelijk maakt dat voornamelijk berust op dialoog en permanente uitwisseling van informatie tussen de personeelsleden.

Elk jaar stelt het Auditcomité op aanbeveling van de Group Business Controller een intern auditprogramma op voor het komende jaar. Het plan bepaalt niet alleen de financiële informatie die door gespecialiseerde externe consultants aan een jaarlijkse interne audit wordt onderworpen, maar duidt ook specifieke onderwerpen aan. Daartoe behoren onder andere de conformiteit met de wet en regelgeving of, in 2015 en 2016, de pensioenregeling en de IT-beveiliging.

Het investeringsbeleid waakt erover dat een diversifiëring van de portefeuille wordt gehandhaafd. Op het vlak van Private Equity vertaalt de lange-termijnbenadering zich in een beleid van geregelde investeringen op basis van een strenge selectie van de beheerteams, terwijl de recente pool «Sofina Growth» grotendeels berust op het principe van co-investeringen naast professionele investeerders met wie de groep Sofina een vertrouwensrelatie heeft en die investeren in de doelvennootschappen.

3. Aandeelhoudersstructuur

De recentste kennisgeving van drempeloverschrijding die werd meegedeeld door Union Financière Boël SA, Henex SA, Société de Participations Industrielles SA en Mobilière et Immobilière du Centre SA, eerstgenoemde vennootschap handelend als gemachtigde voor de andere vennootschappen, dateert van 10 januari 2017 en vond plaats in het kader van de wet van 2 mei 2007, de zogenaamde transparantiewet.

Uit deze laatste verklaring blijkt dat deze aandeelhouders, evenals Sofina zelf, aandelen van Sofina aanhouden in de volgende verhouding:

Union Financière Boël SA :	1.800.866	5,26%
Société de Participations Industrielles SA :	8.486.320	24,78%
Mobilière et Immobilière du Centre SA :	2.535.968	7,40%
<i>Subtotaal:</i>	<i>12.823.154</i>	<i>37,44%</i>
Henex SA :	5.740.000	16,76%
Sofina SA :	593.109	1,73%
TOTAAL :	19.156.263	55,93%

Dezelfde partijen hadden in 2013 een verklaring van passieve drempeloverschrijding meegedeeld, na de vaststelling van het bestaan van een consortium tussen Société de Participations Industrielles SA, Union Financière Boël SA en Mobilière et Immobilière du Centre SA vanaf 1 juli 2013.

Volgend op deze drempeloverschrijding hebben de consortiumvennootschappen aangegeven een controle in rechte te hebben op Sofina (meer dan 50% van de stemgerechtigde aandelen).

De partijen die de verklaring hebben ingediend, hebben bepaald dat er geen controle is, noch op Société de Participations Industrielles SA, noch op Union Financière Boël SA, noch op Mobilière et Immobilière du Centre SA. Henex SA, gecontroleerd door Union Financière Boël SA, bezit 16,76% van Sofina.

Sofina heeft geen weet van enig akkoord tussen deze of andere aandeelhouders die beperkingen met zich mee zou kunnen brengen, noch wat betreft de overdracht van effecten of de uitoefening van stemrechten, noch, wat dit laatste betreft, de meer algemene beperkingen die voortvloeien uit de wetgeving of de statuten. De statuten bevatten geen verschillende categorieën van aandelen, noch speciale controlerechten, noch een systeem van aandeelhouderschap van werknemers. Er bestaan geen specifieke regels voor de benoeming of vervanging van de Bestuurders die niet opgenomen zijn in de gepubliceerde interne charters. De vennootschap is ook geen belangrijke verbintenis aangegaan die clausules zouden bevatten aangaande een eigen controlewijziging, uitgezonderd (i) een clause, opgenomen in de nieuwe incentive plan voor de leden van het Executive Committee van 1 januari 2017 (Long Term Incentive Plan – LTIP) en (ii) de clausules, opgenomen in de volgende kredietovereenkomsten: de Roll-Over Kredietovereenkomst ten belope van € 80 miljoen van 12 oktober 2016 tussen ING België NV en Sofina, de Revolving Kredietovereenkomsten ten belope van € 90 miljoen en € 50 miljoen van 15 december 2016 tussen BNP Paribas Fortis NV en Sofina en het Kaskredietcontract ten belope van € 100 miljoen van 22 november 2016 tussen Banque du Luxembourg SA en Sofina. Ze zullen ter goedkeuring op de Gewone Algemene Vergadering van 4 mei 2017 worden voorgelegd. Artikel 524 van het Wetboek van Vennootschappen was in 2016 niet van toepassing. Op 31 december 2016 bezat Sofina 593.109 eigen aandelen, zijnde 1,73% van het maatschappelijk kapitaal.

4. Artikel 523 van het Wetboek van Vennootschappen

Volgens de interpretatie van Sofina was artikel 523 van het Wetboek van Vennootschappen in 2016 van toepassing. De notulen van de vergadering die plaatsvond op 5 september 2016 om 16.15 uur in afwezigheid van de CEO, worden hier onverkort opgenomen:

Aanwezig:

*Sir David Verey, Voorzitter,
M. Dominique Lancksweert, Vice-voorzitter,
M. Nicolas Boël, Bestuurder,
M. Jacques Emsens, Bestuurder,
M. Laurent de Meeûs d'Argenteuil, Bestuurder,
M. Robert Peugeot, Bestuurder,
Mme. Hélène Ploix, Bestuurder,
M. Analjit Singh, Bestuurder,
Mme Hanneke Smits, Bestuurder,
M. Michel Tilmant, Bestuurder,
M. Guy Verhofstadt, Bestuurder,*

Neemt deel mee:

*M. Wauthier de Bassompierre,
Lid van het Executive Committee
Secretaris van de Raad*

Opening van de zitting

De zitting wordt geopend om 16.15 uur, onder het voorzitterschap van Sir David Verey. Harold Boël, CEO, woont de vergadering niet bij wegens een belangenconflict in de zin van artikel 523 van het Wetboek van Vennootschappen.

De CEO was van mening dat er, gezien het artikel 523 van het Wetboek van Vennootschappen en het feit dat dientengevolge de huidige beslissing de komende jaren een impact zal hebben op zijn variabele vergoeding, een belangenconflict bestond in de zin van dat artikel. Hij neemt dus niet deel aan de discussie en besluitvorming betreffende dat onderwerp. De Commissaris zal verslag uitbrengen over dat belangenconflict in zijn overzicht van de jaarrekeningen voor 2016, en de huidige notulen zullen toegevoegd worden aan het jaarverslag van de Raad over hetzelfde onderwerp, overeenkomstig de wettelijke voorschriften.

Long Term Incentive Plan («LTIP»)

De Voorzitter van het Remuneratiecomité vermeldt dat gedurende verschillende maanden reeds is gewerkt aan de uitwerking van het nieuwe langetermijn incentive plan voor de leden van het Executive Committee van Sofina. Op basis van de presentaties die zijn gegeven, hebben de

advocaten van de vennootschap een voorstel tot “terms & conditions” opgesteld voor de Performance Share Units die voor de begunstigden worden uitgegeven. Het Remuneratiecomité adviseert de Raad het nieuwe LTIP, waarvoor contractuele documentatie is opgesteld, in de voorgestelde vorm goed te keuren.

Het LTIP beoogt namelijk een deel van de remuneratie van de leden van het Executive Committee nauwkeuriger af te stemmen op de belangen van de aandeelhouders. De effectieve toekenning (“vesting”) van de Performance Share Units zal vier jaar lang onderworpen zijn aan een prestatietest, gebaseerd op de evolutie van de net asset value per aandeel van Sofina vergeleken met een referentie-index. Het LTIP zal dus positieve gevolgen hebben voor de vennootschap, voornamelijk wat het vermogen betreft.

De vorige berekeningsformule van de variabele vergoeding was hoofdzakelijk gebaseerd op de evolutie van het nettoresultaat van de groep, gewogen met de evolutie van het eigen vermogen van Sofina.

Het nieuwe plan impliceert dat, indien de evolutie van de net asset value per aandeel van Sofina lager is dan de referentie-index, de variabele vergoeding gelijk aan nul zal zijn. Is er daarentegen sprake van een overprestatie ten opzichte van de index, dan kan een bedrag van maximaal 5% van die overprestatie worden toegekend aan het managementteam. Dit plafond van 5% wordt bereikt in het geval de prestaties de index met 4% overstijgen. Het aandeel van de CEO in het nieuwe plan bedraagt 11,25% van het LTIP.

Het Remuneratiecomité zal voor de Algemene Vergadering van mei 2017 een presentatie over de principes en de werkwijze van het nieuwe plan opmaken, die op voorhand aan de Raad zal worden voorgelegd. Het remuneratieverslag zal ook de belangrijkste kenmerken van het LTIP beschrijven. Het LTIP zal, voor zover nodig, ter goedkeuring aan de bovenvermelde Vergadering worden voorgelegd, voor wat betreft (i) de vooraf bepaalde prestatiecriteria over vier jaren, waarvan sommige lopend zijn en (ii) een versnelde vesting in geval van wijziging van controle.

De Raad keurt de LTIP-plannen 2014-2017, 2015-2018 en 2016-2019 goed, onder voorbehoud van een verdere goedkeuring van de Algemene Vergadering. De vergadering wordt om 16.30 uur gesloten.

Deze vergadering ging over de vervanging van de huidige variabele verloning door de hierboven beschreven LTIP.

5. Samenstelling en werkwijze van de Raad van Bestuur en de verschillende Comités sinds de Gewone Algemene Vergadering van 6 mei 2016

De Raad van Bestuur van de vennootschap is als volgt samengesteld:

Sir David Verey CBE (Voorzitter)
Dominique Lancksweert (Vice-voorzitter)
Harold Boël (Chief Executive Officer)
Nicolas Boël
Jacques Emsens
Laurent de Meeûs d'Argenteuil
Robert Peugeot*
Hélène Ploix*
Analjit Singh*
Michèle Sioen*⁽¹⁾
Hanneke Smits*⁽²⁾
Michel Tilmant*
Guy Verhofstadt*

Het Remuneratiecomité is als volgt samengesteld:

Robert Peugeot* (Voorzitter)
Nicolas Boël
Michel Tilmant*

Het Benoemingscomité is als volgt samengesteld:

Robert Peugeot* (Voorzitter)
Nicolas Boël
Dominique Lancksweert
Michel Tilmant*
Sir David Verey CBE

Het Auditcomité is als volgt samengesteld:

Hélène Ploix* (Voorzitter)
Jacques Emsens
Michèle Sioen*⁽¹⁾
Hanneke Smits*⁽²⁾
Guy Verhofstadt*

De niet-Onafhankelijke Bestuurders zijn hetzij uitvoerend, hetzij verbonden aan de referentieaandeelhouders van de vennootschap, of hebben al meer dan drie mandaten of meer dan twaalf jaar als Bestuurder achter de rug.

De Raad van Bestuur is in 2016 vier maal bijeengekomen, met een gemiddelde aanwezigheidsgraad van 96%, vergelijkbaar met de vorige jaren. In de loop van het jaar werden bij gelegenheid ad hoc telefonische vergaderingen georganiseerd om de beschikbare Bestuurders in

* Onafhankelijke Bestuurders – (1) Vanaf 1 december 2016 – (2) Tot 2 november 2016

staat te stellen deel te nemen aan informele besprekingen over specifieke investeringsopportuniteiten.

Het Auditcomité, Remuneratiecomité en Benoemingscomité zijn respectievelijk vier, drie en drie maal⁽³⁾ bijeengekomen, met een gemiddelde aanwezigheidsgraad van respectievelijk 87%, 100% en 100%. Ze oefenen hun activiteiten uit in naleving van het Wetboek van Vennootschappen en hun respectieve huishoudelijke reglementen.

Naast het toezicht op de taken van zijn interne comités en de wettelijke verplichtingen met betrekking tot de goedkeuring van de jaarrekening en de halfjaarrekening, beslist de Raad van Bestuur ook over de resultaatverwerking, de maatregelen inzake financiële flexibiliteit, de publicatie van de financiële informatie, de strategie, de investeringspolitiek en de afhandeling van de investeringen/desinvesteringen van de Sofina groep. Hij waakt over de opvolging van de deelnemingen van de groep en evalueert of deze stroken met de strategie die hij heeft bepaald. Hij neemt eveneens de beslissingen inzake benoemingen en human resources, de filantropische activiteiten die de onderneming leidt en alle belangrijke operationele beslissingen (IT, infrastructuur, belastingen, juridische structuur van de Sofina groep enz.).

Het Auditcomité behandelde in 2016 diverse en uiteenlopende aangelegenheden in verband met de opstelling van de jaar- en halfjaarrekeningen, de waardering van de portefeuille en de duurzame waardeverminderingen, de financiële verslaggeving en de jaarverslagen, de door externe consultants uitgevoerde interne auditopdrachten in verband met de toepassing van het COSO-model en de IT-beveiliging, de fiscale geschillen in Frankrijk rond de heffing van belastingen aan de bron, de juridische structuur van de groep Sofina en de toepassing van de nieuwe boekhoudregel IFRS 9 betreffende de financiële instrumenten. Het Comité steunde daarbij onder meer op de werkzaamheden van zowel de Group Business Controller, die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de interne audit, als de externe consultants die gemachtigd zijn voor auditopdrachten, als de Commissaris. In maart 2016 hebben de leden van het Auditcomité in slotbeschouwingen verslag uitgebracht van de zelfevaluatie van hun werk, die door de Raad als volledig bevredigend werden beschouwd. Het Auditcomité heeft in 2016 een informele procedure voor de selectie van de volgende Commissaris opgezet. Dit heeft, na een namiddag van interviews met drie door

het management voorgeselecteerde kandidaten, waaronder de huidige Commissaris, geleid tot de beslissing om tijdens de volgende Algemene Vergadering Deloitte Bedrijfsrevisoren CVBA, vertegenwoordigd door de heer Eric Nys, voor die functie aan te bevelen.

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 526*bis* van het Wetboek van Vennootschappen is het Auditcomité samengesteld uit niet-Uitvoerende leden, van wie het merendeel onafhankelijke Bestuurders zijn: Mevrouw Hélène Ploix, de Voorzitter, Mevrouw Hanneke Smits (vanaf 1 december 2016 vervangen door Mevrouw Michèle Sioen) en de heer Guy Verhofstadt. In zijn geheel beschikt het Auditcomité over de vereiste bekwaamheden inzake boekhouding, audit en IFRS en dit door de jarenlange ervaring in grote financiële en industriële ondernemingen van bepaalde onder hen.

Het Remuneratiecomité boog zich van zijn kant over de gebruikelijke aangelegenheden met betrekking tot het opstellen van de Verklaring inzake deugdelijk bestuur en het Remuneratieverslag, de vaste en variabele vergoeding van de Chief Executive Officer, het beloningsbeleid voor de leden van het Executive Committee, hun vaste en variabele vergoeding, alsmede de winstdeling op lange termijn van de leden van het Executive Committee en van het managementteam via opties op Sofina-aandelen. Het heeft een belangrijk deel van zijn werk gewijd aan het opstellen van de LTIP die de bestaande variabele remuneratie vervangt en die verder wordt beschreven in het Remuneratieverslag. De Remuneratiecomité is ook begonnen aan een denkoefening over de evolutie van de interne pensioenregelingen bij Sofina.

Het Remuneratiecomité telt sinds juni 2016 drie niet-Uitvoerende Bestuurders: de heren Robert Peugeot, Michel Tilmant en Nicolas Boël, van wie de eerste het Voorzitterschap bekleedt. Het merendeel van de leden is onafhankelijk. Tot in mei 2016 was het Remuneratiecomité op dezelfde manier samengesteld als het Benoemingscomité en telde dus een meerderheid van drie onafhankelijke Bestuurders.

Het Benoemingscomité heeft zich in het bijzonder gebogen over de aangelegenheden betreffende de evaluatie van het werk van de Raad van Bestuur, evenals over de samenstelling en vernieuwing van die Raad en zijn interne Comités. Het werd op de hoogte gebracht van de verwachte evolutie van het kaderpersoneel. Sinds 5 september 2016 is het Benoemingscomité van het Remuneratiecomité gescheiden.

(3) Het Remuneratie- en Benoemingscomité werd opgesplitst in twee afzonderlijke comités op 5 september 2016. De vergaderingen van 5 september en 24 november 2016 werden apart gehouden.

Het Benoemingscomité telt vijf niet-Uitvoerende Bestuurders, van wie twee op 31 december 2016 onafhankelijk zijn: de heren Robert Peugeot en Michel Tilmant. Robert Peugeot zit het Comité voor.

Elk van deze Comités vervulde zijn opdracht in toepassing en binnen de grenzen van het interne charter aangaande zijn opdrachten en werking. Zij brachten de Raad van Bestuur stelselmatig verslag uit over hun vergaderingen en over de aanbevelingen die ze ter goedkeuring voorlegden. Ze lieten zich voor deze taken gedeeltelijk bijstaan door externe consultants.

Het Corporate Governance Charter bepaalt de informele evaluatieprocessen van de Raad van Bestuur, de Bestuurders, het Auditcomité, het Remuneratiecomité en het Benoemingscomité. Die evaluaties vinden op regelmatige tijdstippen plaats. Zij hebben betrekking op de omvang, de samenstelling en de prestaties van de Raad van Bestuur en zijn Comités. Periodiek of bij herverkiezing vindt ook een evaluatie plaats van de bijdrage en de doeltreffendheid van elke Bestuurder met het oog op een aanpassing van de samenstelling van de Raad van Bestuur, rekening houdend met de wijzigende omstandigheden. Deze evaluatie gebeurt onder meer op basis van de volgende criteria, die ook van toepassing zijn bij de benoeming van de Bestuurders:

- beroepsbekwaamheid en de mate waarin de betrokkene aan de huidige en toekomstige behoeften van de vennootschap beantwoordt,
- integriteit en algemene reputatie,
- onafhankelijk oordeel,
- collegialiteitsgeest,
- belangstelling voor de vennootschap en haar ontwikkeling.

De zelfevaluatie van het werk van de Raad van Bestuur, waarmee werd begonnen in 2015, is door het Benoemingscomité geanalyseerd. Er werd rekening gehouden met de opmerkingen van de Bestuurders door maatregelen te nemen die de werking van de Raad moesten verbeteren, vooral wat de volgende belangrijke punten betreft: het delen met de Raad van de formele evaluatie van de prestaties van de CEO, de introductie van

nieuwe Bestuurders en de evaluatie van individuele prestaties bij het vernieuwen van mandaten binnen de Raad.

Verder evalueert de Raad van Bestuur op permanente en informele wijze de prestaties van het Uitvoerend Management, evenals, op geregelde tijdstippen, de uitvoering van de strategie met inachtneming van de risicobereidheid. De werkzaamheden met betrekking tot de strategie werden in 2014 uitzonderlijk gespreid over drie vergaderingen van de Raad van Bestuur. In 2015 werd ze herzien en in 2016 grondig bijgewerkt tijdens twee vergaderingen van de Raad. Het werk van 2016 heeft geleid tot de bevestiging van het plan dat twee jaar voordien werd aangenomen, mits bijstelling van enkele parameters, zoals de opwaartse herziening van het maximumbedrag van verbintenissen inzake Private-Equityfondsen of het totaalbedrag geïnvesteerd in het beleggingssegment dat de onderneming wijdt aan bedrijven met een sterke groei, de opvolging en de evaluatie van de ondernemingen in portefeuille, de strikte toepassing van de investeringscriteria, de uitbreiding van de investerings thema's en het versterken van de teams.

Wij wijzen er nogmaals op dat de vennootschap een Gedragscode ingevoerd heeft, die van toepassing is op alle Bestuurders en alle personeelsleden van Sofina. Deze beschrijft onder meer de regels die van toepassing zijn bij handel met voorkennis, marktmanipulatie en belangenconflicten, evenals de daaraan gekoppelde sancties. De Gedragscode bevat ook de voorzorgsmaatregelen die de vennootschap in dat kader heeft getroffen en de regels die van toepassing zijn bij transacties door leden van het management. De invoering van dit beleid werd in 2013 gecontroleerd door een externe consultant en staat onder toezicht van het Auditcomité. Er worden geregeld interne presentaties over deze materie gegeven en iedereen moet elk jaar formeel bevestigen de principes te begrijpen en te eerbiedigen. De inwerkingtreding op 3 juli 2016 van de Verordening Marktmisbruik (Market Abuse Regulation – MAR) gaf aanleiding tot het updaten van de Gedragscode en een herinnering inzake de reglementen die van toepassing zijn.

A background image of several white marble columns with intricate carvings, arranged in a row. The columns are slightly out of focus, creating a sense of depth.

10

Remuneratieverslag

1. Procedure ter uitwerking van het remuneratiebeleid van de niet-Uitvoerende Bestuurders en voor de vaststelling van de individuele verloning van het Uitvoerend Management⁽¹⁾

Het remuneratiebeleid van de vennootschap wordt toegelicht in deel 4 van haar Corporate Governance Charter, dat beschikbaar is op de website van Sofina. Het beleid wordt bepaald door de Raad van Bestuur op voorstel van het Remuneratiecomité, dat het opstelt en geregeld herzielt, indien nodig met de hulp van een gespecialiseerde externe expert.

Het beleid kan als volgt worden samengevat:

- **Voor de niet-Uitvoerende Bestuurders**

De statuten van Sofina bepalen een globale omslag van tantièmes voor de Raad van Bestuur, af te houden van het bedrag van de onder de vorm van dividenden uit te keren jaarwinst van de vennootschap en sinds 2011 bepaald op 3% van het totale nettobedrag van haar dividenden. De Raad van Bestuur beslist over de verdeling onder zijn leden, met inbegrip van de remuneratie van de Comité's van de Raad en van de Erebestuurders, krachtens een specifiek reglement bepaald door de Raad van Bestuur op voorstel van het Remuneratiecomité.

Dit Comité baseert zich op de kennis en de ervaring van zijn leden, zowel in België als internationaal, om elk jaar de toepasselijkheid van het geldende reglement te evalueren. Het Comité kan hierbij desgewenst een beroep doen op de diensten van een gespecialiseerde externe consultant. Het Remuneratiecomité waarborgt de instandhouding van een verloningsgraad van de niet-Uitvoerende Bestuurders, die aantrekkelijk genoeg is om waardevolle kandidaten van internationaal niveau aan te trekken. De benoemingen van nieuwe Bestuurders gedurende de voorbije jaren boden de gelegenheid om zowel de toepasselijkheid van het reglement als het niveau van de voorgestelde remuneratie te testen.

- **Voor de Chief Executive Officer**

De remuneratie van de Chief Executive Officer wordt bepaald door de Raad van Bestuur op voorstel van het Remuneratiecomité, dat desgewenst beroep kan doen op de aanbevelingen van een gespecialiseerd expert. Het remuneratiebeleid en -niveau worden periodiek herzien.

Elk jaar stelt de Chief Executive Officer aan het Remuneratiecomité een aantal doelstellingen voor het lopende jaar voor en brengt hij verslag uit over de resultaten die hij meent behaald te hebben met betrekking tot de doelstellingen van het afgelopen boekjaar. Deze doelstellingen worden besproken tussen het Comité en de betrokkene en worden desgevallend aangepast. Over het algemeen hebben ze betrekking op verscheidene jaren. Zo kunnen ze handelen over een herziening of de implementatie van de strategie, de heroriëntering van een deel van de portefeuille, het in overweging nemen van nieuwe markten, sectoren en/of regio's, de invoering van betere procedures voor de selectie van de investeringsdossiers of hun opvolging, operationele verbeteringen, meer performante processen inzake controle en risicobeheer, enz.

De opties op aandelen van de vennootschap vormen een onderdeel van de remuneratie op lange termijn van de Chief Executive Officer. De opties worden dan ook jaarlijks toegekend en, behalve in uitzonderlijke omstandigheden, blijft hun aantal stabiel van het ene boekjaar tot het andere.

- **Voor de «Andere Leiders»**

Het Remuneratiecomité hanteert voor de remuneratie van de «Andere Leiders» een dubbele aanpak:

- meten van de prestaties van elke begunstigde in de loop van het boekjaar (evaluatiecriteria, doelstellingen, behalen van de doelstellingen). De berekeningsmechanismen, bepaald met de hulp van een gespecialiseerd consultant, zijn structureel identiek aan diegene voor de Chief Executive Officer en hieronder uiteengezet;

- aanpassing van de remuneraties op basis van het resultaat van deze metingen en de loonstudies die regelmatig worden verstrekt door een gespecialiseerd consultant. In 2014 werd een dergelijke studie uitgevoerd voor alle kaderleden en de leden van het Executive Comité. Er is een nieuwe studie voorzien in 2017.

2. Remuneratiebeleidsverklaring voor 2016 en verklaring over prestatiecriteria inzake doelstellingen voor het Uitvoerend Management

- **Voor de niet-Uitvoerende Bestuurders**

Krachtens de statuten ontvangen de Bestuurders tantièmes ten belope van 3% van de toegekende

(1) Het Uitvoerend Management bestaat uit de Chief Executive Officer en de «Andere Leiders», die samen het Executive Comité vormen.

nettodividenden, na aftrek van de zitpenningen die worden toegekend aan de leden van de gespecialiseerde Comités van de Raad.

De niet-Uitvoerende Bestuurders, met uitzondering van de Voorzitter sinds de Algemene Vergadering van 2 mei 2014, ontvangen geen enkele andere remuneratie, maar onkosten die voortvloeien uit hun deelname aan de vergaderingen van de Raad van Bestuur kunnen worden terugbetaald. De Voorzitter ontvangt een dubbele tantième en de Vice-voorzitter een anderhalve tantième.

- **Voor de Chief Executive Officer**

De remuneratie van de Chief Executive Officer omvat drie delen: een vast deel, een variabel deel en opties op aandelen van Sofina.

De Chief Executive Officer ontvangt geen tantième voor zijn mandaat als Bestuurder bij Sofina.

Het variabele deel van de remuneratie is, behalve in uitzonderlijke omstandigheden, beperkt tot 150% van het vaste deel. Het variabele deel wordt bepaald door drie criteria: de evolutie van het aandeel van de groep in de geconsolideerde nettowinst, de evolutie van het eigen vermogen en de geschatte nettowaarde van het vermogen van de vennootschap, en een beoordeling door het Remuneratiecomité van de bijdrage van de Chief Executive Officer tijdens het boekjaar in het licht van jaarlijks vastgelegde individuele en collectieve doelstellingen.

Aangezien de vennootschap steeds een langetermijnbeleid beoogd heeft, berusten de prestatiecriteria al vele jaren op de stelselmatige evaluatie van de drie voorgaande boekjaren voor het eerste criterium hierboven en van de vier voorgaande boekjaren voor het tweede criterium. In het systeem dragen de resultaten van een welbepaald jaar bij tot de bepaling van het variabele deel van de remuneratie gedurende de vier daaropvolgende boekjaren en worden ze gemoduleerd door de evolutie van de prestatie van de vennootschap tijdens deze jaren.

Deze prestatiecriteria worden elk jaar geëvalueerd door het Remuneratiecomité in het licht van de doelstellingen die voor het afgesloten boekjaar werden bepaald. De Chief Executive Officer brengt verslag uit over de resultaten die hij meent te hebben behaald ten opzichte van deze doelstellingen, op basis van een schriftelijke nota die mondeling wordt toegelicht. Het Comité beraadslaagt vervolgens zonder hem.

De Chief Executive Officer heeft ook jaarlijks de mogelijkheid om, behoudens uitzonderlijke omstandigheden, in te tekenen op een vast aantal opties op aandelen van Sofina, zoals bepaald door de Raad van Bestuur op aanbeveling van het Remuneratiecomité tijdens de vergadering voorafgaand aan de eerste Bestuursvergadering van het jaar.

- **Voor de «Andere Leiders»**

De remuneratie van de «Andere Leiders» omvat, net zoals bij de Chief Executive Officer, drie delen: een vast deel, een variabel deel en opties op aandelen van Sofina.

Het variabele deel van de remuneratie wordt, behalve in uitzonderlijke omstandigheden, beperkt tot een percentage van het vaste deel dat afhankelijk is van de anciënniteit van de betrokkene en dat kan variëren van 75% tot 100%.

Het variabele deel wordt bepaald door drie criteria: de evolutie van het aandeel van de groep in de geconsolideerde nettowinst, de evolutie van het eigen vermogen en de geschatte nettowaarde van het vermogen van de vennootschap, en een beoordeling door het Remuneratiecomité, op aanbeveling van de Chief Executive Officer, van de handelingen van elk van de «Andere Leiders» tijdens het boekjaar in het licht van de jaarlijks vastgelegde doelstellingen.

Zoals voor de Chief Executive Officer berusten de prestatiecriteria al meerdere jaren op de stelselmatige evaluatie van de voorgaande boekjaren. In het systeem dragen de resultaten van een welbepaald jaar bij tot de bepaling van het variabele deel van de remuneratie gedurende de vier daaropvolgende boekjaren en worden ze gemoduleerd door de evolutie van de prestatie van de vennootschap over deze jaren.

Elk jaar stellen de «Andere Leiders» in het begin van het jaar aan de Chief Executive Officer een aantal doelstellingen voor en brengen ze op het einde van het jaar verslag uit over de resultaten die ze met betrekking tot deze doelstellingen menen te hebben behaald. Deze doelstellingen worden besproken tussen de Chief Executive Officer en de betrokkenen, waarna eventueel aanpassingen worden doorgevoerd. De doelstellingen hebben doorgaans betrekking op verscheidene jaren en hangen gedeeltelijk af van de uitgeoefende functie. Tijdens een onderhoud met de Chief Executive Officer op het einde van het jaar verdedigen de «Andere Leiders» de realisatie van hun doelstellingen, wat de Chief Executive Officer in staat stelt om zijn aanbevelingen betreffende de beoordeling van de prestaties van elk van de «Andere Leiders» aan het Remuneratiecomité voor te leggen.

De opties op aandelen van de vennootschap vormen een onderdeel van de remuneratie op lange termijn van de «Andere Leiders». De opties worden dan ook jaarlijks toegekend en, behalve in uitzonderlijke omstandigheden, blijft hun aantal vrij stabiel van het ene boekjaar tot het andere. Ze worden aangeboden door de laatste Raad van Bestuur van het jaar, op aanbeveling van het Remuneratiecomité, dat op zijn beurt oordeelt op basis van de voorstellen van de Chief Executive Officer.

In 2016 ontvingen de “Andere Leiders” bovendien een brutopremie van € 1.200 uitgekeerd aan alle personeelsleden voor het behalen van de gezamenlijke doelstelling in het kader van het collectief bonusplan dat werd ingevoerd in toepassing van de collectieve overeenkomsten 90 en 90bis.

In vergelijking met de voorgaande boekjaren heeft het remuneratiebeleid in 2016 geen belangrijke wijzigingen ondergaan.

3. Vervanging van de variabele remuneratie door een “Long Term Incentive Plan” (LTIP) vanaf 2017 en lopende herziening van de pensioenregeling

De Raad heeft in 2016, op aanbeveling van het Remuneratiecomité, de vervanging goedgekeurd van het huidige systeem van variabele verloning door een LTIP, om zo de belangen van het management en de aandeelhouders van de vennootschap beter op elkaar af te stemmen en een grotere coherentie met de bedrijfsstrategie te verzekeren. Dit LTIP, dat voor 2016 nog niet van toepassing is en vandaar uitgebreider zal worden beschreven in het Remuneratieverslag 2017, geldt momenteel alleen voor de leden van het Executive Committee. Het zal binnenkort gedeeltelijk of volledig uitgebreid worden tot het management team, mits enkele aanpassingen afhankelijk van de senioriteit. Dit zal eveneens in het remuneratieverslag 2017 worden beschreven.

Het LTIP voorziet dat de leden van het Executive Committee elk jaar «Performance Share Units» (PSU) zullen ontvangen, waarvan de definitieve toekenning (vesting) zal plaatsvinden na het verstrijken van een wachtperiode van 4 jaar in functie van de resultaten van een prestatietest gaande over deze periode 4 jaar.

Deze prestatietest is de overprestatie over een periode van vier jaar van de nettovermogenswaarde per aandeel van de vennootschap (dividenden herbelegd)

(“NAVPS”) ten opzichte van de MSCI AC WI in euro⁽²⁾. Als de validatie van de prestatietest positief is en na het verstrijken van de periode van vier jaar, zullen de PSU recht geven op de betaling van een contant bedrag gelijk aan de intrinsieke waarde van het aantal onderliggende aandelen (met inbegrip van dividenden betaald voor deze aandelen tijdens de wachtperiode).

De toekenning van de PSU wordt bepaald na het einde van de referentieperiode van vier jaar:

- indien de prestatie van de NAVPS de MSCI AC WI met 4% overschrijdt zal het maximale aantal PSU definitief worden toegekend;
- indien de prestatie van de NAVPS over die periode gelijk is aan de prestatie van de MSCI AC WI (met andere woorden, als er geen sprake is van overprestatie), zullen de PSU gedeeltelijk definitief worden toegekend en het betaald bedrag zal gelijk aan ongeveer 20% van het maximale aantal PSU zijn; en
- er zal geen definitieve toekenning zijn van PSU in het geval van een onderprestatie van de NAVPS ten opzichte van de MSCI AC WI.

De eerste toekenningen van de PSU vonden plaats in oktober 2016, onder voorbehoud van de goedkeuring door de algemene vergadering. Ze werden verdeeld in drie tranches met verschillende validatie periodes gaande van 1 januari 2014 tot 31 december 2017, 1 januari 2015 tot 31 december 2018 en 1 januari 2016 tot 31 december 2019 respectievelijk.

De LTIP brengt met zich mee dat de variabele verloning nihil is, indien de evolutie van de eigen vermogen, herinvesterde dividend per aandeel van Sofina lager is dan de referentie-index. In geval van overprestatie ten opzichte van de index daarentegen, wordt een bedrag dat kan oplopen tot 5% van die overprestatie aan het managementteam toegekend. Dit plafond van 5% wordt bereikt indien de overprestatie de index met 4% overstijgt. In dit nieuwe plan bedraagt het aandeel van de Chief Executive Officer 11,25% van het LTIP.

De principes en het mechanisme van dit nieuw plan zullen tijdens de Gewone Algemene Vergadering van 4 mei 2017 toegelicht worden. Vervolgens zal aan de Algemene Vergadering worden voorgesteld om de LTIP goed te keuren, in overeenstemming met artikel 520ter lid 2 van het Wetboek van Vennootschappen met betrekking tot de prestaties van vooraf vastgestelde criteria van de prestatie van meer dan vier jaar waarvan sommige lopende zijn en van artikel 556 van het Wetboek van Vennootschappen als

(2) MSCI AC World NETR EUR Index - NDEEWN Index.

gevolg van de definitieve toewijzing van PSU in geval van verandering van controle van de vennootschap.

4. Remuneraties en andere beloningen die rechtstreeks of onrechtstreeks door Sofina en haar dochterondernemingen worden toegekend aan de Bestuurders van de vennootschap in hun hoedanigheid van leden van de Raad van Bestuur in 2016

De bedragen in de onderstaande tabel zijn berekend in toepassing van de punten 1. en 2. hierboven en zijn brutoremuneraties vóór afhouding van de belastingen. Ze worden toegekend in de loop van het boekjaar, in verhouding tot de duur van het uitgeoefende mandaat van elke Bestuurder tijdens het voorgaande boekjaar, en tot zijn of haar deelname aan de Comités van de Raad van Bestuur. Daar komt geen enkele beloning bovenop, behalve dat Bestuurders die uit het buitenland komen de terugbetaling kunnen vragen van onkosten, met name voor transport en overnachting, voortvloeiend uit hun deelname aan de bijeenkomsten van de Raad van Bestuur en de Comités. De niet-Uitvoerende Bestuurders ontvangen naast de tantièmes geen andere remuneratie en ook geen opties op aandelen. Een uitzondering hierop wordt sinds 2 mei 2014 gemaakt voor de Voorzitter.

De Raad van Bestuur heeft tijdens de vergadering van 28 november 2014 op voorstel van het Remuneratiecomité besloten een vaste jaarlijkse remuneratie van   150.000 toe te kennen aan de Voorzitter.

De zitpenningen voor de bijeenkomsten van de Comités van de Raad van Bestuur zijn vastgesteld op  3.500 per bijeenkomst voor de voorzitters en  2.500 voor de overige leden. Ze worden ingehouden van de totale enveloppe van tantièmes v  r de verdeling ervan onder de Bestuurders.

Naam	Totaal in �
Harold Boël	-
Nicolas Boël	141.775,94
Jacques Emsens	136.775,94
Dominique Lancksweert	201.413,91
Laurent de Mee��s d'Argenteuil	129.275,94
Robert Peugeot	146.775,94
Hélène Ploix	143.275,94
Analjit Singh	129.275,94
Michèle Sioen ⁽³⁾	10.949,60
Hanneke Smits ⁽⁴⁾	115.583,18
Michel Tilmant	141.775,94
Sir David Verey CBE ⁽⁵⁾	266.051,86
Guy Verhofstadt	136.775,94
TOTAAL:	1.699.706,06

5. Remuneratie van de Uitvoerende Bestuurder in 2016

Bij Sofina bestaat er geen «voornaamste vertegenwoordiger» van eender welke categorie van het Uitvoerend Management. In 2016 was de enige Uitvoerende Bestuurder Harold Boël, Chief Executive Officer. Hij heeft het sociaal statuut van zelfstandige.

De individuele remuneratie van de Uitvoerende Bestuurder voor de prestaties van het boekjaar 2016 ziet eruit als volgt:

	Harold Boël	
Bedragen (in duizend �)	2016	2015
Vaste brutoremuneratie	532	522
Variabele brutoremuneratie	805	791
Groepsverzekering	104	100
Voordelen in natura	5	5

De bij de vennootschap geldende groepsverzekeringen, van het type «te bereiken doel» en «vaste bijdragen», zijn dezelfde voor alle leden van het Uitvoerend Management.

De voordelen in natura vertegenwoordigen de voordelen met betrekking tot bedrijfswagens en mobiliteit en de tussenkomst in de communicatiekosten.

Er waren in 2016 geen specifieke wijzingen in deze remuneratie in vergelijking met het vorige boekjaar.

6. Remuneratie van de leden van het Uitvoerend Management

Het totale bedrag van de remuneratie en de andere beloningen die Sofina of haar dochterondernemingen in 2016 rechtstreeks of onrechtstreeks heeft toegekend aan de zeven leden van het Executive Committee⁽⁶⁾, kan als volgt worden uitgesplitst:

	Uitvoerend Management	
Bedragen (in duizend �)	2016 ⁽⁷⁾	2015 ⁽⁸⁾
Vaste brutoremuneratie	2.517	2.507
Variabele brutoremuneratie ⁽⁹⁾	2.223	2.220
Groepsverzekering	645	641
Voordelen in natura	35	33

De remuneratie omvat alle bedragen ontvangen in de geconsolideerde dochterondernemingen.

De andere voordelen in natura betreffen de voordelen die voornamelijk betrekking hebben op bedrijfswagens en mobiliteit en de tussenkomst in de communicatiekosten.

De bij de vennootschap geldende groepsverzekeringen van het type «te bereiken doel» en «vaste

(3) Sinds 1 december 2016. (4) Tot 2 november 2016. (5) Zijn vaste jaarlijkse remuneratie niet inbegrepen. (6) Marc Speckaert was pensioengerechtigd op 1 juni 2016, datum waarop hij geen deel meer uitmaakte van de onderneming en het Executive Committee. Het Comité telt sindsdien slechts 6 leden. (7) Marc Speckaert heeft het Executive Committee verlaten op 31 mei 2016. (8) Edward Koopman werd lid van het Executive Committee op 1 april 2015. Als Engels resident beschikt hij sinds die datum over een dienstwoning in Brussel. (9) Met inbegrip van het vakantiegeld op de variabele brutoremuneratie.

bijdragen» zijn dezelfde voor alle leden van het Uitvoerend Management.

7. Aantal en hoofdkenmerken van de aandelen, opties op aandelen of andere rechten tot het verkrijgen van aandelen zoals verleend, toegekend, uitgeoefend of vervallen in de loop van het boekjaar 2016

Geen enkele Uitvoerend Manager heeft andere aandelen of rechten tot het verkrijgen van aandelen toegekend gekregen dan opties op effecten aangeboden conform de wet van 26 maart 1999.

De Raad van Bestuur heeft in 2016, op aanbeveling van het Remuneratiecomité, 75.000 opties op aandelen van Sofina toegekend aan de leden van het Uitvoerend Management.

Overeenkomstig de bepalingen van de wet van 26 maart 1999 stemt de uitoefenprijs overeen met de laagste waarde van de gemiddelde slotkoers van het aandeel gedurende de 30 dagen die het aanbod voorafgaat of de laatste slotkoers die voorafgaat aan de dag van het aanbod.

Deze uitgeoefende opties werden door de betrokkenen gemeld aan de FSMA, conform de wettelijke voorschriften inzake transacties van bedrijfsleiders. De vorm van deze meldingen werd aangepast na de inwerkingtreding op 3 juli 2016 van de Europese Verordening Markt-misbruik. In 2016 zijn geen opties op aandelen van Sofina die waren toegekend aan het Uitvoerend Management vóór uitoefening vervallen.

8. Vertrekvergoedingen, eventueel vertrek en recht op invordering

Geen enkele vertrekvergoeding, van welke aard ook, op conventionele, statutaire, reglementaire, wettelijke of andere basis, is voorzien bij het aflopen van het mandaat van de Uitvoerende of niet-Uitvoerende Bestuurders, noch bij de beëindiging van de arbeidsovereenkomst van de 'Andere Leiders', ongeacht of dit vertrek vrijwillig, gedwongen, vervroegd of op de normale einddatum gebeurt.

Er bestaat geen recht op invordering van variabele remuneratie toegekend op basis van verkeerde financiële informatie.

Opties toegekend in 2016⁽¹⁰⁾

Naam	Aantal	Datum van aanbod	Datum van 1 ^{ste} uitoefening	Vervaldatum	Uitoefenprijs in €
Harold Boël	30.000	24.03.16	01.01.20	23.03.26	96,68
Victor Casier	7.500	24.11.16	01.01.20	23.11.24	126,16
Xavier Coirbay	7.500	24.11.16	01.01.20	23.11.26	126,16
W. de Bassompierre	7.500	24.11.16	01.01.20	23.11.23	126,16
François Gillet	7.500	24.11.16	01.01.20	23.11.26	126,16
Edward Koopman	7.500	24.11.16	01.01.20	23.11.26	126,16

Opties op aandelen van het uitvoerend management die werden uitgeoefend of vervallen zijn in 2016⁽¹⁰⁾

Naam	Aantal	Datum van uitoefening	Uitoefenprijs in €
Harold Boël	30.000	31.03.16	59,14
Victor Casier	500	02.05.16	68,08
	2.000	14.04.16	64,85
Xavier Coirbay	4.000	25.04.16	80,65
	5.000	25.04.16	79,13
	7.500	25.04.16	64,85
Wauthier de Bassompierre	3.000	23.06.16	79,13
	2.500	13.04.16	59,01
	2.500	18.10.16	64,85
François Gillet	4.000	10.06.16	66,32
	3.200	22.04.16	62,37
	2.300	28.04.16	62,37
	7.500	06.09.16	68,08
	5.000	22.06.16	59,01
Marc Speeckaert	1.600	11.04.16	66,32

(10) Omvat alleen de toegekende aandelen en opties die uitgeoefend werden toen Marc Speeckaert onderworpen was aan de meldplicht als lid van het Executive Committee, met andere woorden tot 31 mei 2016.

11

Filantropie

Sofina nam in 2011 samen met de vennootschappen Union Financière Boël SA, Société de Participations Industrielles SA en Henex SA deel aan de oprichting van het «Platform voor Opleiding en Talent» (het «Platform»), waarvan het vijfjarig bestaan in 2016 werd gevierd. Op 25 oktober 2016 bracht een evenement alle laureaten samen die het Platform sinds zijn oprichting heeft ondersteund.

In het bijzijn van het Opvolgingscomité, van de families en van alle medewerkers van de oprichtende vennootschappen hebben de laureaten voorbeelden van hun werk getoond voor een publiek van 150 mensen en verteld wat de steun van het Platform voor hen betekend heeft. Ze waren met niet minder dan 272, de uitverkorenen van die vijf jaar: 56 studenten, 72 ambachtslieden en 144 leerlingen.

In 2016 werd ook de website, die het werk van het Platform belicht, gerealiseerd: www.sofinaboel.be. Geïnteresseerden krijgen er uitleg over de werking van de organisatie, ontdekken er de laureaten en kunnen eventueel contact opnemen en zich kandidaat stellen. Bovendien wil de site ook een contactmedium zijn voor schenkers en de laureaten uit de verschillende categorieën. Het succes van ons filantropisch initiatief zal niet alleen worden gemeten aan het aantal gesteunde laureaten en hun impact op de wereld van morgen, maar ook aan de banden die ze onderling hebben gesmeed en aan de positieve dynamiek die ze rond het Platform hebben gecreëerd.

Het Platform, dat door de Koning Boudewijnstichting (KBS) wordt gesteund en wordt beheerd door een Opvolgingscomité dat bestaat uit vertegenwoordigers van de oprichters en voorgezeten is door een onafhankelijk lid, de heer Jacques Levy-Morelle.

Het Platform beschikt over een jaarlijks budget van € 1 miljoen. Het wil «de ontwikkeling van talent aanmoedigen door het toekennen van specifieke individuele beurzen of door steun aan een project van organisaties die zich inzetten voor gelijkaardige doelen.»

Het Platform heeft daartoe drie pijlers gekozen, die het sinds de oprichting ondersteunt en waarvan sommige door het Platform zijn gecreëerd:

1° Beurzen voor Belgische universiteitsstudenten die hun opleiding willen vervolmaken aan een gereputeerde buitenlandse universiteit.

De strikte selectiecriteria zijn bedoeld om precies die personen te ondersteunen die na hun terugkeer een intellectuele bijdrage kunnen leveren aan de maatschappij en/of de academische wereld. Voor de toekenning van

de beurzen 2016 werkte het Platform samen met verschillende partners:

- **de Belgian American Educational Foundation**, voor de Amerikaanse beurzen. Zeven studenten werden in 2016 geselecteerd;
- **het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek**, via hetwelk het Platform vijf laureaten naar het buitenland kon sturen;
- **de Fernand Lazard Stichting**, uit wiens kandidaten het Platform twee beursstudenten heeft gekozen.

Het Platform heeft actief deelgenomen aan de selectieprocedures die deze drie instellingen volgens hun eigen hoge standaarden hanteren. Bij de veertien geselecteerde beursstudenten noteren wij drie Masters, zes doctorandi, een postdoctoraatstudent, twee MBA's en twee medische specialisaties. Zeven laureaten gingen naar de VS, twee naar Canada, twee naar Australië, één naar Maleisië en één naar Japan.

De duur van de verblijven in het buitenland schommelt tussen zes maanden en één jaar en de toegekende beursbedragen variëren, afhankelijk van de gevolgde opleiding, van € 15.000 tot € 55.000.

Alle beursstudenten zijn uitgekozen op basis van hun kandidatuur en persoonlijkheid, en ongeacht hun universiteit, studierichting of gewenste opleiding. De meeste van deze veertien laureaten vatten hun opleiding aan bij het van start gaan van het schooljaar 2016 afgelopen september. Zij vormen nu de vijfde lichting geselecteerde beursstudenten sinds de oprichting van het Platform, dat intussen reeds 56 briljante laureaten ondersteund heeft.

2° Beurzen voor de vorming van jonge, getalenteerde Belgische ambachtslieden in de erfgoedberoepen, zodat ze hun opleiding kunnen vervolmaken bij de beste vakmensen en opleiders in hun vakgebied in Europa.

Het Platform heeft tal van Belgische actoren (organisaties, vakverenigingen, federaties enz.) ontmoet om zicht te krijgen op de specifieke behoeften van de sector en op het ruimere kader waarbinnen dit initiatief zou kaderen. Op basis daarvan werd besloten met de hulp van de KBS de geschikte identificatie- en selectiecriteria voor beloftevolle ambachtslieden te formuleren. Voor de uiteindelijke selectie van de beursstudenten werd een

Pijler 1 - Universiteitsstudenten - Laureaten van 2016

Pijler 2 - Ambachtslieden - 5 laureaten van Skills Belgium (wedstrijddeelnemers aan het Europees Kampioenschap voor Beroepen in Göteborg) - selectie van 2015-2016

Pijler 3 - Boost voor Talenten - Studenten van het laatste jaar secundair onderwijs 2015-2016 in Luik en Antwerpen

procedure opgesteld en een selectiecomité opgericht, dit alles door erkende vakspecialisten ondersteund.

Sinds 2015 heeft het Platform ook een partnerschap aangegaan met de verenigingen "Worldskills Belgium" en "Ijzer en Vuur" om zo haar bekendheid te versterken.

Achtentwintig ambachtslieden genoten in 2016 de steun van het Platform, verdeeld als volgt:

- **12 beurzen werden toegekend aan kandidaten die zich registreerden via de website van de KBS, waar het Platform traditiegetrouw mee samenwerkt.** Bij de gesteunde beroepen vinden we schilders, keramisten, glasblazers en textielconservatoren. De laureaten zijn op vervolmaking vertrokken naar landen zoals Frankrijk, Italië, het Verenigd Koninkrijk, Zwitserland en Mongolië.
- **5 jongeren mochten een specifieke opleiding volgen in het kader van een partnerschap met de organisatie WorldSkills om zich optimaal voor te bereiden op het Wereldkampioenschap voor Beroepen dat in 2016 in Göteborg werd gehouden.** Zij hebben er de Belgische kleuren verdedigd in beroepen van het architecturaal patrimonium (timmerwerk, schrijnwerk, metselwerk, enz.) en hebben mooie resultaten behaald: vier van de vijf kandidaten behaalden een medaille voor uitmuntendheid, wat betekent dat hun score gelijk of groter was dan het gemiddelde van hun mededingers.
- **11 smeden hebben een drie jaar durende opleiding voortgezet in samenwerking met de vereniging «IJzer en Vuur».** Het opzet van dit initiatief is een beroep te redden dat in België ooit heel populair was, maar op het punt staat te verdwijnen. De laureaten zitten in tweede jaar van hun opleiding, die wordt gegeven door een Italiaanse en een Tsjechische meestersmid die hun vakkennis delen tijdens drie stages van elk 10 dagen per jaar.

Afhankelijk van het soort stage en de duur ervan, variëren de toegekende beurzen doorgaans van € 5.000 tot € 20.000. Sinds het begin van dit project heeft het Platform 72 ambachtslieden ondersteund. Het is de bedoeling deze inspanningen aan te houden om meer naamsbekendheid te verwerven, onder meer door de samenwerking met beroepslieden die evenzeer begaan zijn met het promoten van een kwaliteitsopleiding voor Belgische ambachtslieden in erfgoedberoepen.

3° «Boost voor Talenten»: hulp aan jonge scholieren met een bescheiden sociaaleconomische achtergrond, met het oog op een geslaagde overgang van de middelbare school naar het hoger of universitair onderwijs.

Om de derde pijler van het filantropisch beleid te ontwikkelen, inspireerde het Platform zich op buitenlandse initiatieven zoals «IntoUniversity» en «Start-Stiftung». Die zetten er de KBS in 2011 toe aan het project «Boost» op te zetten. Deze verschillende initiatieven hebben als gemeenzame noemer dat ze de slaagcijfers willen optrekken van jongeren van wie het sociaal milieu de school- en universitaire prestaties niet altijd bevordert.

Het project «Boost voor Talenten» selecteert ieder jaar in Antwerpen en Luik op basis van hun potentieel een vijftiental leerlingen uit het vierde middelbaar. Vervolgens verbindt het Platform zich ertoe hen vier jaar lang te volgen, tot ze slagen in hun eerste jaar hoger onderwijs van het lange type. Een activiteiten- en follow-up-programma wordt uitgerold waarin de laureaten, met de hulp van een gespecialiseerde coördinator, aan hun kennis, vaardigheden en openheid van geest kunnen sleutelen, om zo een universitaire opleiding voor te bereiden. Afhankelijk van het ontwikkelingsstadium van de leerling worden welbepaalde doelstellingen vastgelegd:

- **Jaar 1:** zelfkennis en werkmethode
- **Jaar 2:** kennismaking met beroepen en taalbeheersing
- **Jaar 3:** springplank naar het hoger onderwijs en openheid voor de buitenwereld
- **Jaar 4:** slagen in het eerste jaar hoger onderwijs

De leerlingen beschikken over specifieke faciliteiten (pc, internet, abonnementen, enz.) en ontvangen een maandelijks beursbedrag. De ouders wordt gevraagd de activiteiten van hun kinderen van nabij te volgen.

Tot op heden heeft het Platform 144 leerlingen in het programma opgenomen, van wie de oudsten in 2016 de eerste cyclus van vier jaar hebben beëindigd. Hun slaagpercentage in het hoger onderwijs bedraagt om en bij de 33% in zowel Antwerpen als Luik. Het platform ambieert dit percentage te verbeteren. Dit cijfer is aanvaardbaar, gezien het sociaaleconomische milieu van de jongeren. Bovendien is dit de eerste groep die gesteund werd door het Platform, dat over de jaren heen zijn werking en follow-up heeft verbeterd. Het gemiddelde slaagpercentage aan de universiteit is trouwens identiek voor alle bevolkingslagen.

Gedurende de komende jaren zal een inspanning geleverd worden om aan de “boosters” en hun slaagkansen tegemoet te komen door het creëren van studieruimten. Ze zullen ook hulp krijgen bij de persoonlijke keuze van hun hogere studies.

Geconsolideerde balans en resultatenrekening

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING OP 31 DECEMBER 2016

Geconsolideerde balans

ACTIVA

In duizend €

	Toelichting	31/12/2016	31/12/2015
Vaste activa		5.029.089	4.781.166
Materiële vaste activa	3	14.986	14.942
Geassocieerde deelnemingen	4	182.680	205.528
Overige financiële vaste activa	5	4.831.207	4.560.468
Uitgestelde belastingvorderingen	6	216	228
Vlottende activa		365.571	676.003
Financiële vlottende activa	7	58.196	92.019
Overige vorderingen		1.727	98
Belastingen		4.652	4.777
Geldmiddelen en equivalenten	8	300.996	579.109
TOTAAL VAN DE ACTIVA		5.394.660	5.457.169

VERPLICHTINGEN

In duizend €

	Toelichting	31/12/2016	31/12/2015
Eigen vermogen		5.268.010	5.208.040
Kapitaal	10	79.735	79.735
Uitgiftepremies		4.420	4.420
Reserves		5.183.855	5.123.885
Langlopende verplichtingen		15.909	12.696
Langlopende voorzieningen	11	11.019	7.518
Langlopende financiële verplichtingen		0	0
Uitgestelde belastingverplichtingen	6	4.890	5.178
Kortlopende verplichtingen		110.741	236.433
Financiële schulden	12	100.023	227.755
Kortlopende handels- en overige schulden	13	10.599	8.678
Belastingen		119	0
TOTAAL VAN DE VERPLICHTINGEN		5.394.660	5.457.169

Geconsolideerde resultatenrekening

In duizend €			
	Toelichting	31/12/2016	31/12/2015
Dividenden		75.947	64.796
Rentebaten		3.191	4.573
Rentelasten		-3.309	-4.301
Nettoresultaat op vaste activa	14	202.938	259.567
Nettoresultaat op vlottende activa	15	-4.171	-3.462
Overige baten		1.630	3.028
Overige lasten	16	-29.392	-29.459
Aandeel in het resultaat van de geassocieerde deelnemingen	4	21.098	12.760
RESULTAAT VÓÓR BELASTINGEN		267.932	307.502
Belastingen	6	-414	-301
RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR		267.518	307.201
AANDEEL VAN DE GROEP IN HET RESULTAAT		267.518	307.201
<i>Winst per aandeel (€)⁽¹⁾</i>		<i>7,9600</i>	<i>9,1115</i>
<i>Verwaterde winst per aandeel (€)</i>		<i>7,8541</i>	<i>8,9796</i>

(1) Berekening gebaseerd op het gemiddelde aantal uitstaande effecten (33.607.886 aandelen in 2016 en 33.715.635 in 2015).

Geconsolideerd overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

	In duizend €	
	31/12/2016	31/12/2015
Resultaat van de periode	267.518	307.201
Voor verkoop beschikbare financiële activa	-101.193	371.234
Aandeel van de geassocieerde deelnemingen in overige elementen van het resultaat	-10.572	7.090
Afdekking van valutarisico	-11.391	-38.887
Overige elementen	-5	4
Uitgestelde belastingen op meerwaarden op voor verkoop beschikbare financiële activa	175	-1.365
Baten en lasten die rechtstreeks in het eigen vermogen zijn verwerkt en die later naar het resultaat zullen worden overgeboekt	-122.986	338.076
Aandeel van de geassocieerde deelnemingen in overige elementen van het resultaat	704	633
Actuariële winsten en verliezen gekoppeld aan pensioenverplichtingen	-2.926	-362
Baten en lasten die rechtstreeks in het eigen vermogen zijn verwerkt en die later niet naar het resultaat zullen worden overgeboekt	-2.222	271
TOTAAL VAN DE GEBOEKTE BATEN EN LASTEN	142.310	645.547
Toerekenbaar aan deelnemingen zonder overheersende zeggenschap	0	0
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van het moederbedrijf	142.310	645.547

13

Evolutie van het eigen vermogen

In duizend €

	Kapitaal	Uitgifte- premies	Reserves	Eigen aandelen	Herwaar- dering van vaste activa	AANDEEL VAN DE GROEP	Deel- nemingen zonder overheer- sende zeggen- schap	TOTAAL
Saldi op 31.12.14	79.735	4.420	3.005.104	-125.084	1.686.401	4.650.576	0	4.650.576
Resultaat van het boekjaar			307.201			307.201		307.201
Winstuitkering			-79.230			-79.230		-79.230
Afdekking van valutarisico					-38.887	-38.887		-38.887
Bewegingen in eigen aandelen			1.318	-11.443		-10.125		-10.125
Variaties van de herwaar- deringsmeerwaarden of -minwaarden					371.234	371.234		371.234
Aandeel van de geassocie- eerde deelnemingen in overige elementen van het resultaat			1.173		6.550	7.723		7.723
Overige			913		-1.365	-452		-452
Wijzigingen in deelnemin- gen zonder overheersende zeggenschap						0	0	0
Saldi op 31.12.15	79.735	4.420	3.236.479	-136.527	2.023.933	5.208.040	0	5.208.040
Resultaat van het boekjaar			267.518			267.518		267.518
Winstuitkering			-83.983			-83.983		-83.983
Afdekking van valutarisico					-11.391	-11.391		-11.391
Bewegingen in eigen aandelen			635	-217		418		418
Variaties van de herwaar- deringsmeerwaarden of -minwaarden					-101.193	-101.193		-101.193
Aandeel van de geassocie- eerde deelnemingen in overige elementen van het resultaat			-1.835		-8.033	-9.868		-9.868
Overige			-1.706		175	-1.531		-1.531
Wijzigingen in deelnemin- gen zonder overheersende zeggenschap						0	0	0
Saldi op 31.12.16	79.735	4.420	3.417.108	-136.744	1.903.491	5.268.010	0	5.268.010

14

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

In duizend €

	Toelichting	31/12/2016	31/12/2015
Geldmiddelen en equivalenten bij de aanvang van het boekjaar	8	579.109	362.633
Dividenden		85.546	58.890
Rentebaten		1.916	1.576
Rentelasten		-3.310	-2.434
Aankoop van financiële vlottende activa (beleggingsportefeuille)		0	-100
Verkoop van financiële vlottende activa (beleggingsportefeuille)		77.229	137.657
Verkoop van financiële vlottende activa (deposito's op meer dan 3 maanden)		-45.000	0
Netto aankoop/verkoop van overige financiële vlottende activa		-28.165	-17.417
Overige kortlopende vorderingen		1	3.176
Administratie- en andere kosten		-25.098	-26.414
Nettobelastingen		-271	142
Kasstroom uit operationele activiteiten		62.848	155.076
Aankoop/verkoop van materiële vaste activa		-697	-267
Kapitaalvermindering en verkoop van geassocieerde deelnemingen	4	44.371	0
Aankoop van financiële vaste activa		-823.583	-388.721
Verkoop van financiële vaste activa		650.273	539.704
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-129.636	150.716
Aankoop/verkoop van eigen aandelen		-1.149	-10.126
Winstuitkering		-82.444	-79.179
Terugbetaling van leningen		-227.732	-11
Nieuwe leningen		100.000	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-211.325	-89.316
Geldmiddelen en equivalenten op balansdatum	8	300.996	579.109

15

Toelichtingen

1. Verklaring van overeenstemming en grondslagen voor financiële verslaggeving	96
2. Sectorinformatie	100
3. Materiële vaste activa	100
4. Geassocieerde deelnemingen	101
5. Overige financiële vaste activa	102
6. Belastingen	105
7. Financiële vlottende activa	106
8. Geldmiddelen en equivalenten	106
9. Hiërarchie van de reële waarden aan het einde van het boekjaar	106
10. Kapitaal	107
11. Voordelen voor het personeel	108
12. Kortlopende financiële verplichtingen	110
13. Kortlopende financiële schulden, handels- en overige schulden	110
14. Nettoresultaat op vaste activa	110
15. Nettoresultaat op vlottende activa	111
16. Overige lasten	111
17. Overheidssteun	111
18. Rechten en verbintenissen	112
19. Informatie betreffende verbonden partijen en geassocieerde deelnemingen	112
20. Plan voor deelname van het personeel	114
21. Lijst van geconsolideerde dochterondernemingen en geassocieerde deelnemingen	115
22. Financiële risico's	116
23. Afdekkingstransacties	116

1. Verklaring van overeenstemming en grondslagen voor financiële verslaggeving

Sofina is een naamloze vennootschap naar Belgisch recht waarvan de maatschappelijke zetel gevestigd is Nijverheidsstraat 31, 1040 Brussel.

De geconsolideerde jaarrekening van de groep Sofina op 31 december 2016 werd opgesteld door de Raad van Bestuur van 30 maart 2017. De jaarrekening werd opgesteld in overeenstemming met de IFRS-standaarden zoals goedgekeurd door de Europese Unie.

In de loop van het boekjaar bestonden de activiteiten van de groep uit het actief beheer van portefeuilles van financiële vaste activa en beleggingen.

De volgende nieuwe standaarden en interpretaties zijn in 2016 in voege getreden:

- Aanpassing van IAS 27 – Enkelvoudige jaarrekening – Equitymethode (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2016);
- Aanpassing van IFRS 10, IFRS 12 en IAS 28 – Beleggingsentiteiten: Toepassing van de vrijstelling van consolidatie (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2016);
- Aanpassing van IFRS 11 – Samenwerkingsverbanden – Verwerving van een deelneming in een gezamenlijke onderneming (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2016);
- Aanpassing van IAS 1 – Presentatie van de jaarrekening – Initiatief over informatieverzorging (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2016);
- Aanpassing van IAS 16 en IAS 38 – Materiële en immateriële vaste activa – Verduidelijking van de toegestane afschrijvingsmethodes (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2016);
- Aanpassing van IAS 16 en IAS 41 – Materiële vaste activa en biologische activa – Vruchtdragende planten (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2016);
- Aanpassing van IAS 19 – Personeelsbeloningen

– Werknemersbijdragen (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 februari 2015);

- Verbeteringen aan IFRS (2012-2014) (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2016);
- Verbeteringen aan IFRS (2010-2012) (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 februari 2015).

De nieuwe standaarden en interpretaties hebben geen materiële gevolgen voor de geconsolideerde jaarrekening van Sofina.

Bovendien is Sofina niet overgegaan tot vervroegde toepassing van de nieuwe en aangepaste standaarden en interpretaties die van kracht worden na 31 december 2016:

- Aanpassing van IFRS 2 – Classificatie en evaluatie van transacties waarvan de betaling gebaseerd is op aandelen (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2018, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- IFRS 9 – Financiële instrumenten en de daaropvolgende aanpassingen (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2018);
- Aanpassing van IFRS 4 – Verzekeringscontracten – toepassing van IFRS 9 samen met IFRS 4 (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2018, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- Aanpassing van IFRS 10 en IAS 28 – Verkoop of inbreng van activa tussen de investeerder en de geassocieerde deelneming of het samenwerkingsverband (datum voor inwerkingtreding voor onbepaalde tijd uitgesteld, waardoor ook de goedkeuring door de Europese Unie uitgesteld is);
- Verbeteringen aan IFRS (2014-2016) (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2017 of op of na 1 januari 2018, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- Aanpassing van IAS 40 – Overboeking van vastgoedbeleggingen (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2018, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);

- IFRIC 22 – Voorafbetalingen van transacties in vreemde valuta (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2018, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- IFRS 14 – Uitgestelde rekeningen met betrekking tot prijsregulering (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2016, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- IFRS 15 – Opbrengsten uit contracten met klanten (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2018);
- IFRS 16 – Huurcontracten (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2019, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- Aanpassing van IAS 7 – Kasstroomoverzicht – Initiatief over informatieverschaffing (van toepassing voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2017, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- Aanpassing van IAS 12 – Belasting op het resultaat – Boeking van uitgestelde belastingvorderingen voor niet-gerealiseerde verliezen (van toepassing voor boekjaren die op of na 1 januari 2017 aanvangen, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie).

De toekomstige toepassing van deze nieuwe standaarden en interpretaties zal naar verwachting geen materiële gevolgen hebben voor de geconsolideerde jaarrekening, met uitzondering van de nieuwe standaard IFRS 9, die waarschijnlijk de verwerking van niet-geconsolideerde deelnemingen die niet worden aangehouden voor handelsdoeleinden zal beïnvloeden. Vanaf de rekeningen voor het jaar 2018 zal de onderneming de variaties in de reële waarden van al haar niet-geconsolideerde deelnemingen in het resultaat opnemen.

Waarderingsgrondslagen

De geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld op basis van de historische kostprijs, behalve voor financiële vaste activa (voor verkoop beschikbare activa) en beleggingen (activa aangehouden voor handelsdoeleinden), die geboekt worden tegen reële waarde.

Om het belang te weerspiegelen van de inputs die

bij de waarderings tegen reële waarde worden gebruikt, rangschikt de groep deze waarderings volgens een hiërarchie met de volgende niveaus:

- niveau 1: genoteerde prijzen (niet-aangepast) op actieve markten voor identieke activa of verplichtingen;
- niveau 2: andere inputs dan de in niveau 1 ondergebrachte genoteerde prijzen die voor het actief of de verplichting waarneembaar zijn, hetzij direct (d.w.z. als prijzen), hetzij indirect (d.w.z. afgeleid van prijzen);
- niveau 3: inputs voor het actief of de verplichting die niet gebaseerd zijn op waarneembare marktgegevens (niet-waarneembare inputs).

CONSOLIDATIE

Grondslagen voor consolidatie

De methode van integrale consolidatie wordt toegepast voor de dochterondernemingen waarover Sofina zeggenschap uitoefent, hetzij alleen, hetzij via een of meer dochterondernemingen.

De 'equity'-methode wordt toegepast voor de geassocieerde deelnemingen waarover Sofina en/of een of meerdere van haar dochterondernemingen invloed van betekenis uitoefenen, voor zover die ondernemingen niet van te verwaarlozen betekenis zijn. "Invloed van betekenis" betekent over het algemeen, in het bezit zijn van 20% tot 50% van de totale stemrechten verbonden aan de effecten van een entiteit.

Transacties in een vreemde valuta

Transacties in een vreemde valuta worden geboekt tegen de wisselkoers op de transactiedatum.

Monetaire activa en verplichtingen in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de slotkoers. Wisselkoersverschillen die voortvloeien uit deze transacties, alsmede de koersomrekeningsverschillen die voortvloeien uit de omrekening van in een vreemde valuta luidende activa en verplichtingen worden geboekt in de resultatenrekening. Niet-monetaire activa en verplichtingen die in een vreemde valuta luiden, worden omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum.

De omrekening in euro van de jaarrekening van buitenlandse ondernemingen opgenomen in de consolidatie wordt uitgevoerd tegen de slotkoers voor de balansposten en tegen de gemiddelde wisselkoers voor het boekjaar voor de posten van de resultatenrekening.

Het verschil dat voortvloeit uit de aanwending van die twee verschillende koersen wordt in de geconsolideerde balans opgenomen in reserves.

Belangrijkste wisselkoersen:

Slotkoers	€1 = 1,0541 USD
	€1 = 0,85618 GBP
	€1 = 1,0739 CHF
	€1 = 1,5234 SGD
Gemiddelde koers	€1 = 0,78047 GBP
	€1 = 1,5242 SGD

Goodwill

De goodwill vertegenwoordigt het verschil tussen de verwervingsprijs en het aandeel van de groep in de reële waarde van de identificeerbare activa en verplichtingen van een dochteronderneming of geassocieerde deelneming op de aankoopdatum.

Positieve goodwill uit aankopen wordt minstens jaarlijks getoetst op bijzondere waardevermindering. Eventuele bijzondere waardeverminderingen worden opgenomen in de resultatenrekening. Een bijzonder waardeverminderingsverlies dat voor goodwill is opgenomen, mag in een latere periode niet worden teruggenomen.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden op de actiefzijde van de balans geboekt tegen hun verwervings- of productiewaarde, verminderd met de geaccumuleerde afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen. Materiële vaste activa worden afgeschreven in functie van hun geschatte gebruiksduur, volgens de lineaire methode.

Gebouw	30 jaar
Meubilair en materieel	3 tot 10 jaar
Rollend materieel	4 jaar

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa worden opgenomen op de transactiedatum en worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Financiële vaste activa bestaan uit voor verkoop beschikbare effecten die zijn verworven om te worden aangehouden. Ze worden gewaardeerd tegen hun reële waarde op elke balansdatum. Niet-gerealiseerde winsten en verliezen worden rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt. Indien een verlies het feit weerspiegelt dat de

boekwaarde van het actief de geschatte realiseerbare waarde overschrijdt, dan wordt een aanpassing opgenomen in de resultatenrekening. Bij de overdracht van een vast actief wordt het verschil tussen de netto-opbrengst van de verkoop en de boekwaarde (waarde op de balans op de verkoopdatum, gecorrigeerd voor het bedrag opgenomen in het eigen vermogen in hoofde van de periodieke herwaarderingen tegen reële waarde van het vast actief) opgenomen in de resultatenrekening, hetzij op de debetzijde, hetzij op de creditzijde.

Beursgenoteerde effecten worden gewaardeerd tegen de beurskoers op de balansdatum.

Niet-beursgenoteerde effecten worden gewaardeerd op de balansdatum tegen de waarde van de recentste wezenlijke transactie die door de groep werd verricht, of volgens een algemeen aanvaarde waarderingmethode, of tegen de netto-actiefwaarde.

Private-equityfondsen worden gewaardeerd op basis van de recentste verslagen van de fondsbeheerders. Indien die waarderingen dateren van vóór de balansdatum, dan worden de waarden aangepast om rekening te houden met de volstorting van kapitaal en de uitkeringen sinds de waarderingdatum van het laatste rapport, en worden ze omgerekend in euro op basis van de wisselkoers op balansdatum. Tevens wordt rekening gehouden met wezenlijke gebeurtenissen sinds de laatste waarderingdatum.

Financiële vlottende activa

Handelsvorderingen worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Portefeuilles van Financiële vlottende activa bestaan uit effecten aangehouden voor handelsdoeleinden die werden aangekocht om te worden verkocht. Ze worden gewaardeerd tegen hun reële waarde op elke balansdatum. Niet-gerealiseerde winsten en verliezen worden opgenomen in het nettoresultaat van het boekjaar waarin ze zich voordoen.

Niet-beursgenoteerde effecten worden gewaardeerd op de balansdatum tegen de waarde van de recentste transactie die door de groep werd verricht, of volgens een algemeen aanvaarde waarderingmethode, of tegen de netto-actiefwaarde of de verwervingswaarde indien geen andere waardering beschikbaar is.

Afgeleide financiële instrumenten worden aanvankelijk opgenomen tegen reële waarde en geherwaardeerd

op elke balansdatum. Wijzigingen in reële waarde worden opgenomen in het resultaat op vlottende activa.

Geldmiddelen en equivalenten omvatten de liquiditeiten en de termijndeposito's op minder dan drie maanden.

Eigen aandelen

De aankoop of verkoop van eigen aandelen wordt respectievelijk opgenomen als een verhoging of vermindering van het eigen vermogen. De mutaties van de periode worden gemotiveerd in het overzicht van de evolutie van het eigen vermogen. Op die mutaties wordt geen winst of verlies geboekt.

Voordelen voor het personeel

De werknemers van de groep genieten pensioenplannen van het type 'te bereiken doel' en van het type 'vaste bijdragen'. Deze pensioenplannen worden gefinancierd door bijdragen van de diverse ondernemingen en dochterondernemingen van de groep die personeel tewerkstellen en door bijdragen van de werknemers.

Voor de pensioenstelsels wordt de kost van de pensioenverplichtingen bepaald volgens de actuariële 'projected unit credit'-methode, overeenkomstig de grondslagen van IAS 19. Er wordt een berekening gemaakt van de actuele waarde van toegezegde pensioenrechten. De op deze manier berekende actuele waarde zal dan worden vergeleken met de bestaande financiering en hiervoor zal indien nodig een boekhoudkundige reserve moeten worden aangelegd. De door de actuarissen opgestelde kosten worden op hun beurt vergeleken met de premies of bijdragen die door de werkgever worden gestort aan de financieringsinstelling en als gevolg hiervan kan desgevallend een bijkomende kost worden opgenomen in de geconsolideerde resultatenrekening.

Het in de balans opgenomen bedrag stemt overeen met de contante waarde van de pensioenverplichtingen, verminderd met de reële waarde van de activa van de pensioenplannen, overeenkomstig de grondslagen van IAS 19. De actuariële verschillen, de verschillen tussen het reële rendement en het normatieve rendement op de activa alsook het effect van de plafonnering van het netto-actief (rente-effect niet inbegrepen) worden integraal verwerkt in het eigen vermogen en daarna niet naar het resultaat overgeboekt.

Toegekende winstdelingen worden opgenomen overeenkomstig IFRS 2. Conform deze standaard wordt de reële waarde van de opties op de toekenningsdatum

opgenomen in de resultatenrekening over de wachtperiode ("vesting period"). De opties worden gewaardeerd conform een algemeen aanvaard waarderingsmodel op basis van de marktgerelateerde voorwaarden op het ogenblik van hun toekenning.

Financiële verplichtingen

Afgeleide financiële instrumenten worden aanvankelijk opgenomen tegen reële waarde en gehewaardeerd op elke balansdatum. Wijzigingen in de reële waarde worden opgenomen in de resultatenrekening.

Leningen en voorschotten in rekening-courant worden bij eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde, verminderd met de transactiekosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de aankoop of uitgifte ervan en vervolgens tegen afgeschreven kostprijs.

De door Sofina uitgegeven obligatielening met warrants werd gewaardeerd volgens de volgende principes: op de uitgiftedatum werd de reële waarde van de obligatiecomponent gewaardeerd op basis van de marktrente voor gelijkwaardige obligaties. Het verschil tussen de opbrengst van de obligatie-uitgifte en de reële waarde toegekend aan de obligatiecomponent, dat overeenstemt met de waarde van de warrants, werd opgenomen als verplichting in de geconsolideerde resultatenrekening. De rentekost op de obligatiecomponent wordt berekend door op het betrokken instrument de marktrente op de uitgiftedatum toe te passen.

Voorzieningen

Een voorziening wordt aangelegd indien op de balansdatum een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting bestaat ten gevolge van een gebeurtenis in het verleden en die waarschijnlijk kosten zal voortbrengen waarvan het bedrag op betrouwbare wijze kan worden geschat.

Belastingen

Belastingen omvatten winstbelastingen en uitgestelde belastingen. Uitgestelde belastingen worden opgenomen in de resultatenrekening, behalve indien ze betrekking hebben op elementen die rechtstreeks werden verwerkt in het eigen vermogen, in welk geval ze eveneens rechtstreeks in die rubriek worden verwerkt.

Winstbelastingen bestaan uit belastingen te betalen op de belastbare inkomens van het boekjaar, alsmede uit elke aanpassing met betrekking tot voorgaande boekjaren.

Uitgestelde belastingen bestaan uit belastingen op winsten die moeten worden betaald of gerealiseerd in de loop van toekomstige boekjaren, als gevolg van tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van de activa en verplichtingen in de balans en de fiscale boekwaarde en als gevolg van de overdracht van niet-gecompenseerde gebruikte fiscale verliezen.

De uitgestelde belasting wordt niet verwerkt indien de tijdelijke verschillen voortvloeien uit fiscaal niet-aftrekbare goodwill, uit de eerste opname van activa of verplichtingen met betrekking tot een transactie die geen bedrijfscombinatie is en niet van invloed is op de boekhoudkundige winst of op de fiscale winst op het ogenblik van de transactie, of uit investeringen in dochterondernemingen voor zover het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de nabije toekomst niet zal worden afgewikkeld.

Uitgestelde belastingen op niet-gecompenseerde fiscale verliezen worden slechts opgenomen in zoverre het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst beschikbaar zal zijn, waarmee de niet-gecompenseerde fiscale verliezen kunnen worden verrekend.

De belastingen worden berekend tegen de belastingtarieven die op de balansdatum van kracht zijn of die met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid van kracht zullen zijn.

Baten en lasten

De baten en lasten worden berekend als volgt:

- Dividenden en overige opbrengsten worden opgenomen in de resultatenrekening op de inningsdatum.
- Rentebaten en -lasten worden opgenomen op basis van tijdsevenredigheid.
- Winst of verlies op vaste en vlottende activa wordt opgenomen op de datum van de transactie die ze heeft gegenereerd.
- Overige baten en lasten worden opgenomen op het ogenblik van de transactie.
- De inkomsten en meerwaarden van niet-geconsolideerde buitenlandse deelnemingen worden geboekt na aftrek van de buitenlandse belastingen.

2. Sectorinformatie

De informatie per bedrijfs- of geografisch segment, overeenkomstig de criteria van standaard IFRS 8, werd niet van toepassing geacht, aangezien Sofina en

haar dochterondernemingen over het geheel actief zijn in de sector van de investeringen (vaste activa) en de financiële beleggingen (vlottende activa).

3. Materiële vaste activa

In duizend €

	Terreinen en gebouwen		Meubilair en rollend materieel		Totaal	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Aankoopwaarde						
<i>Begin van de periode</i>	22.201	22.174	1.370	1.162	23.571	23.336
Aankopen en overdrachten	104	27	594	210	698	237
Vervreemding en buitengebruikstelling	0	0	-13	-1	-13	-1
<i>Einde van de periode</i>	22.305	22.201	1.951	1.371	24.256	23.572
Afschrijvingen en waardeverminderingen						
<i>Begin van de periode</i>	7.541	6.995	1.089	995	8.630	7.990
Geboekt	547	546	105	96	652	642
Geannuleerd ten gevolge van vervreemding en buitengebruikstelling	0	0	-12	-2	-12	-2
<i>Einde van de periode</i>	8.088	7.541	1.182	1.089	9.270	8.630
Nettoboekwaarde op het einde van het boekjaar	14.217	14.660	769	282	14.986	14.942

4. Geassocieerde deelnemingen

In duizend €

	B&W	Imagine Holdings	Petit Forestier	Sofindev III	TOTAAL
Waarde volgens de equitymethode op 31 december 2014	9.890	9.059	162.146	7.940	189.035
Wijzigingen in het kapitaal	0	0	0	0	0
Aandeel in de winst of het verlies	-102	73	12.786	3	12.760
Wijzigingen in herwaarderingsreserves	0	3.147	0	3.404	6.551
Gestort dividend	-1.086	0	-3.558	0	-4.644
Impact van een wijziging van het eigen-domsbelang in het eigen vermogen aan het begin van de periode	0	0	722	0	722
Overige wijzigingen	1.256	0	205	-357	1.104
Waarde volgens de equitymethode op 31 december 2015	9.958	12.279	172.301	10.990	205.528
Kapitaalverminderingen en verkopen	-8.855	-9.008	0	-4.851	-22.714
Aandeel in de winst of het verlies	185	3.991	11.378	5.544	21.098
Wijzigingen in herwaarderingsreserves	0	-3.146	0	-4.886	-8.032
Gestort dividend	-809	-4.109	-5.101	-1.536	-11.555
Impact van een wijziging van het eigen-domsbelang in het eigen vermogen aan het begin van de periode	0	0	0	0	0
Overige wijzigingen	-479	-7	-1.358	199	-1.645
Waarde volgens de equitymethode op 31 december 2016	0	0	177.220	5.460	182.680

In duizend €

	Petit Forestier		Sofindev III	
	2016	2015	2016	2015
Verkorte balansen				
Vaste activa	1.638.932	1.531.979	21.497	46.928
Vlottende activa	244.345	220.922	1.112	76
Activa	1.883.277	1.752.901	22.609	47.004
Eigen vermogen	412.174	400.547	28.084	43.391
Langlopende verplichtingen	1.002.625	911.393	0	0
Kortlopende verplichtingen	468.478	440.961	-5.475	3.613
Verplichtingen	1.883.277	1.752.901	22.609	47.004
Verkorte resultatenrekening				
Operationele opbrengsten	614.437	577.157	456	546
Nettoresultaat	27.502	29.502	22.239	13
Eigendomsbelang	43,27%	43,27%	27,40%	27,40%

De deelnemingen in B&W en Isola Capital Belgium II (het voormalige Imagine Holdings) werden verkocht in 2016 en die verkopen hebben een resultaat van respectievelijk +21.657.000 EUR en -7.000 EUR opgeleverd.

Door onze aanwezigheid in de Raad van Bestuur van de ondernemingen Petit Forestier en Sofindev III kunnen wij een invloed van betekenis uitoefenen.

Voor Petit Forestier hebben wij ons gebaseerd op de voorlopige rekeningen van 31 december 2016.

Indien Sofina meer dan 20% van het kapitaal aanhoudt, maar geen invloed van betekenis heeft, worden de deelnemingen niet verwerkt volgens de equity-methode. Het gaat bijvoorbeeld om situaties waarin de rekeningen volgens IFRS-normen niet tijdig beschikbaar

zijn, of in geval van niet-afdoende vertegenwoordiging in de Raden van Bestuur. Voor 2016 betreft het de volgende vennootschappen:

- **Global Lifting Partners:** Jaarrekening niet tijdig beschikbaar volgens de IFRS-normen.
- **Isola Capital Belgium:** Tijdelijk een belang van meer dan 20%.
- **JF Hillebrand:** Geen afdoende vertegenwoordiging in de Raad van Bestuur.

Isola Capital Hong Kong
TA Action Holdings (ACT)
TA Vogue Holdings (TCNS)
GoldIron (First Eagle)
Care Holding Luxembourg (DIH)
SC China Co-Investment
QMC II Iberian Capital Fund

Geen vertegenwoordiger met beslissingsbevoegdheid in de Raad van Bestuur.
Wij zijn slechts een inactieve financiële partner. Wij beschikken niet over beheersbevoegdheid in deze vennootschappen.

Deze vennootschappen worden in de geconsolideerde jaarrekening gewaardeerd tegen reële waarde.

5. Overige financiële vaste activa

	In duizend €	
	2016	2015
Deelnemingen (voor verkoop beschikbare effecten)		
Nettowaarde aan het begin van de periode	4.519.942	4.022.263
Investerings tijdens de periode	801.692	447.556
Vervreemdingen tijdens de periode	-495.862	-323.221
Wijzigingen in niet-gerealiseerde winsten:		
- Toevoegingen en terugnemingen op de balans	151.844	609.383
- Toevoegingen en terugnemingen in de resultatenrekening	-164.410	-226.741
Wijzigingen in bijzondere waardeverminderingen opgenomen in de resultatenrekening	-17.769	-9.298
Nettowaarde aan het einde van de periode (1)	4.795.437	4.519.942
Vorderingen (voor verkoop beschikbare effecten)		
Nettowaarde aan het begin van de periode	40.526	44.448
Investerings tijdens de periode	26.693	7.342
Vervreemdingen tijdens de periode	-29.840	-12.500
Wijzigingen in niet-gerealiseerde winsten:		
- Toevoegingen en terugnemingen op de balans	1.154	1.161
- Toevoegingen en terugnemingen in de resultatenrekening	-1.476	0
Wijzigingen in bijzondere waardeverminderingen opgenomen in de resultatenrekening	-161	-100
Wijzigingen in gelopen rente	-1.126	175
Nettowaarde aan het einde van de periode (2)	35.770	40.526
Nettowaarde (1) + (2)	4.831.207	4.560.468

De belangrijkste bewegingen van aankoop en verkoop tijdens het boekjaar 2016 (met een reële waarde

hoger dan € 5 miljoen) betreffen de volgende financiële vaste activa:

	(Aantal effecten/nominaal)	
	Netto investeringen	Netto verkopen
Care Holding Luxembourg (DIH)	212.690	
Carebridge	25.000.000	
GoldIron (First Eagle)	14.256	
JF Hillebrand	950.500	
Postmates	4.746.625	
SC China Co-Investment	(*)	
SES	1.625.000	
TA Action Holdings (ACT)	19.041.837	
TA Vogue Holdings (TCNS)	36.230.053	
The Hut Group	201.643	
Think & Learn (Byju's)	260.036	
vente-privee	3.756.786	
Colruyt		220.000
Engie		8.958.904
Financière Verdi (Ethypharm)		7.766.974
Financière Verdi 10%		14.916.309
Metalor		819
O3b		14.301
O3b loan		7.158.500
O3b SSF		8.359.869
Privalia		5.707.762
Total		721.338

* 42% van de maatschappelijke rechten verworven.

De belangrijkste netto bewegingen van het boekjaar 2016 ten belope van meer dan € 5 miljoen met betrekking tot de investeringsfondsen betreffen de uitstap uit Abry, Astorg, Bain Capital, Bencis Capital Partners, Draper Fisher Jurvetson, Electra Partners, Equita, General Atlantic, Insight Venture Partners, Odewald,

Sequoia Capital, Silver Lake, Spectrum Equity, Summit Partners, TA Associates, Waterland en de investeringen in Abry, Astorg, Atomico, Battery Ventures, Bencis Capital Partners, General Atlantic, Iconiq Capital, Insight Venture Partners, Isola Capital, Sequoia Capital, Silver Lake, Summit Partners, TA Associates en Thoma Bravo.

De belangrijkste deelnemingen (met een reële waarde van meer dan € 5 miljoen) op 31 december 2016 zijn de volgende:

	Aangehouden maatschappelijke rechten	
1stdibs	6.077.254	8,48%
Africa Telecom Towers (IHS)	1.733.786.954	11,32%
bioMérieux	835.619	2,12%
Caledonia	2.847.344	5,14%
Care Holding Luxembourg (DIH)	212.690	26,78%
Colruyt	7.780.000	5,19%
Danone	7.107.394	1,08%

	Aangehouden maatschappelijke rechten	
Deceuninck	23.461.513	17,33%
Eurazeo	3.847.417	5,52%
F&B Asia	21.500.000	9,79%
Flipkart	2.083.707	1,93%
GL events	3.103.029	13,26%
GoldIron (First Eagle)	14.256	99,30%
Global Lifting Partners (Arcomet)	15.934.013	39,84%
Hector Beverages	1.022.000	9,74%
Ipsos	3.179.919	7,16%
JF Hillebrand	950.500	20,00%
Knewton	1.789.370	5,78%
Luxempart	1.257.500	5,26%
M.Chapoutier	3.124	14,44%
M.M.C. (Chapoutier)	12.742	16,56%
Mérieux NutriSciences	35.228	15,21%
Mersen	1.679.852	8,21%
Orpea	3.180.000	5,28%
Pine Labs	340.909	6,69%
Polygone (GL events)	123.781	13,60%
Postmates	4.746.625	4,71%
Practo	1.493	5,93%
QMC II Iberian Capital Fund	34.732.655	39,82%
Rapala Normark Corp.	7.500.000	19,23%
SC China Co-Investment	(*)	42,00%
SCR - Sibelco	6.968	1,48%
SES	15.585.104	2,71%
Souq.com	843.942	1,80%
Spartoo	514.277	18,13%
TA Action Holdings (ACT)	19.041.837	44,44%
TA Vogue Holdings (TCNS)	36.230.053	48,72%
The Hut Group	201.643	5,70%
Think & Learn (Byju's)	260.036	10,02%
vente-privee	3.756.786	6,01%

De belangrijkste ondernemingen die op 31 december 2016 voor onze rekening investeringsfondsen met een individuele waarde van meer dan € 5 miljoen beheren, zijn Aberdeen Asset Management, Abry, Ardian, Artiman Ventures, Astorg, Atomico, Bain Capital, Battery Ventures, Bayside Capital, Bencis Capital Partners, Berkshire Partners, Catterton Partners, Charlesbank, China Renaissance Capital, Chriscapital, Dover Street, Draper Fisher Jurvetson, ePlanet Capital, Everstone Capital, Falcon House Partners, Formation 8, Francisco Partners, General Atlantic, Granite Ventures, H.I.G. Capital, Highland Capital Partners, Iconiq Capital, India Value Fund Advisors, Insight Venture Partners, Isola Capital, Institutional Venture

Partners, Kedaara Capital, Kelso & Company, KPS Capital Partners, L Capital Asia, Lexington Partners, Lightspeed Venture Partners, Multiples, New Enterprise Associates, North Bridge, Oak Investment Partners, Pechel, Polaris Partners, Rho Capital Partners, Sanderling Ventures, Sequoia Capital, Shasta Ventures, Silver Lake, Sofindev, Spark Capital, Spectrum Equity, Summit Partners, Sun Capital Partners, TA Associates, The Asian Entrepreneur Legacy Partners, Technology Crossover Ventures, The Social+ Capital, Thoma Bravo, Tiger Global, TPG Capital, Trustbridge Partners, Venrock en Welsh, Carson, Anders & Stowe.

(*) Maatschappelijke rechten voor 42 %

6. Belastingen

In duizend €

Winstbelastingen	2016	2015
Kosten (baten) van belastingen van het boekjaar	513	400
Kosten (baten) van uitgestelde belastingen	-99	-99
	414	301

Vergelijking tussen de kosten (baten) van belastingen van het boekjaar en de boekhoudkundige winst

Winst vóór belastingen	267.932	307.502
Impôts calculés au taux de 33,99%	91.070	104.520
Impact van andere belastingtarieven in andere landen	853	253
Impact van vrijstelling van meer- of minderwaarden bij verkoop	-61.193	-85.969
Impact van vrijstelling van ontvangen dividenden	-16.692	-14.413
Impact van de notionele interesten	-2.267	-2.500
Impact van belastingaanpassingen met betrekking tot voorgaande boekjaren	-18	-223
Impact van het resultaat van geassocieerde deelnemingen	-14.455	-4.559
Overige belastingaanpassingen (verworpen uitgaven, recupereerbare verliezen, fairness tax, diversen)	3.215	3.291
Belastingskosten (-baten) van het boekjaar	513	400

Belastingen met betrekking tot eigenvermogensposten

Kosten (baten) van uitgestelde belastingen met betrekking tot de meerwaarde bij de verkoop van het gebouw «Napelsstraat»	-108	-108
Kosten (baten) van uitgestelde belastingen met betrekking tot overheidssubsidies	-4	-4
Uitgestelde belastingen op niet-gerealiseerde meerwaarden op aandelen	-175	-1.364

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen	ACTIVA		VERPLICHTINGEN	
Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen houden verband met de volgende elementen:	2016	2015	2016	2015
Materiële vaste activa	216	228	2.352	2.460
Niet-gerealiseerde meerwaarden op financiële vaste activa	0	0	2.458	2.634
Overige activa en verplichtingen	0	0	80	84
Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen voortvloeiend uit tijdelijke verschillen	216	228	4.890	5.178

	2016	2015
Verrekenbare overdraagbare fiscale verliezen, notionele interesten en definitief belaste inkomsten waarvoor geen enkele uitgestelde belastingvordering wordt opgenomen	208.670	208.650

Kosten en baten van uitgestelde belastingen	KOSTEN		BATEN	
Uitgestelde belastingen opgenomen in de resultatenrekening houden verband met de volgende elementen:	2016	2015	2016	2015
Materiële vaste activa	13	13	108	108
Overige activa en verplichtingen	0	0	4	4
Totaal	13	13	112	112

7. Financiële vlottende activa

	In duizend €	
	2016	2015
Effecten aangehouden voor handelsdoeleinden		
Nettowaarde aan het begin van de periode	85.808	167.090
Investerings tijdens de periode	45.000	0
Vervreemdingen tijdens de periode	-54.509	-65.214
Wijzigingen in niet-gerealiseerde winsten	-24.821	-16.068
Nettowaarde aan het einde van de periode	51.478	85.808
Diverse financiële vlottende activa ¹	6.718	6.211
Financiële vlottende activa aan het einde van de periode	58.196	92.019

Financiële vlottende activa worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening.

(1) - Dit omvat voor €985 duizend forwards in USD/EUR, die regelmatig worden vernieuwd, om een deelneming in USD te dekken. De dekking heeft betrekking op USD 115 miljoen (zie Toelichting 23).
- Dit omvat voor €658 duizend forwards in USD/EUR, die regelmatig worden vernieuwd, voor een aanvullende dekking op USD 100 miljoen die sinds april 2015 werd geactiveerd op een welbepaald pakket private-equityfondsen (zie Toelichting 23).
- Dit omvat voor €715 duizend forwards in USD/EUR, die regelmatig worden vernieuwd, voor een dekking op USD 106 miljoen die sinds september werd geactiveerd op een totaalbedrag van USD 250 miljoen.

8. Geldmiddelen en equivalenten

Geldmiddelen en equivalenten omvatten banksaldi, contanten en beleggingen in geldmarktinstrumenten op ten hoogste 3 maanden.

	In duizend €	
	2016	2015
Contanten en banksaldi	189.895	218.950
Beleggingen op korte termijn	111.101	360.159
Geldmiddelen en equivalenten	300.996	579.109

9. Hiërarchie van de reële waarden aan het einde van het boekjaar

	In duizend €			
	Totaal op 31/12/15	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
Financiële vaste activa	4.560.468	2.291.096	186.156	2.083.216
Effecten aangehouden voor handelsdoeleinden	85.808	0	85.808	0
Totaal	4.646.276	2.291.096	271.964	2.083.216
	Totaal op 31/12/16	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
Financiële vaste activa	4.831.207	2.163.057	108.745	2.559.405
Effecten aangehouden voor handelsdoeleinden	6.478	0	6.478	0
Total	4.837.685	2.163.057	115.223	2.559.405

Activa gewaardeerd volgens niveau 1 worden gewaardeerd tegen de beurskoers op de balansdatum.

Activa gewaardeerd volgens niveau 2 worden gewaardeerd op basis van waarneembare gegevens zoals de beurskoers van het belangrijkste actief dat de vennootschap bezit.

Activa gewaardeerd volgens niveau 3 worden gewaardeerd:

- op basis van de recentste verslagen van de fondsbeheerders;
- op basis van de economische waarde van de andere activa.

- **DETAILS VAN DE BEWEGINGEN VOOR NIVEAU 3:**

In duizend €

	2016	2015
Deelnemingen (voor verkoop beschikbare effecten)		
Nettowaarde aan het begin van de periode	2.083.216	1.577.711
Investerings tijdens de periode	792.052	396.643
Vervreemdingen tijdens de periode	-267.371	-156.733
Wijzigingen in niet-gerealiseerde winsten:		
- Toevoegingen en terugnemingen op de balans	98.581	430.831
- Toevoegingen en terugnemingen in de resultatenrekening	-144.999	-145.780
Wijzigingen in bijzondere waardeverminderingen opgenomen in de resultatenrekening	-2.074	-19.456
Overdracht naar of van niveau 3	0	0
Nettowaarde aan het einde van de periode - niveau 3	2.559.405	2.083.216

- **GEVOELIGHEIDSANALYSE VAN NIVEAU 3:**

Niveau 3 bestaat uit niet-beursgenoteerde effecten waarvoor een prijsrisico bestaat, maar dat risico wordt gedrukt door de grote verscheidenheid aan investeringen die Sofina doet. Ook de doelstelling van de Sofina groep om meerwaarde op lange termijn te creëren, draagt bij tot de vermindering van het risico.

Inzake Private Equity kunnen de beheerders ook sneller beslissen om een negatief verschil weg te werken. Ook het marktrisico kan een impact hebben op niet-beursgenoteerde effecten, zij het minder rechtstreeks in vergelijking met beursgenoteerde effecten.

Bovendien heeft het liquiditeitsrisico een grotere impact op niet-beursgenoteerde effecten dan op beursgenoteerde aandelen, wat de waarderingen kan

bemoeilijken. Dit risico kan ook een invloed hebben op hoe lang niet-beursgenoteerde stukken aangehouden worden en op de verkoopprijs. Het is moeilijk om de invloed van deze risico's op de niet-beursgenoteerde effecten van niveau 3 te becijferen.

Niet-beursgenoteerde effecten zijn overigens onderhevig aan het wisselrisico, waarover u meer informatie vindt in toelichting 22 betreffende de financiële risico's.

Het grootste wisselrisico lopen de activa in Amerikaanse dollar. Ter informatie: een schommeling van 10 % naar boven of naar beneden ten opzichte van de koers op 31 december 2016 zou zich vertalen in een schommeling van - € 181,83 miljoen en + € 222,05 miljoen van de reële waarde van de portefeuille van niveau 3 op 31 december 2016.

10. Kapitaal

In duizend €

	Kapitaal		Eigen aandelen	
	Aantal aandelen	Bedrag	Aantal aandelen	Omvang aangehouden kapitaal
Saldi op 31.12.14	34.750.000	79.735	1.053.906	2.418
Mutaties tijdens het boekjaar	-500.000	0	-428.497	-962
Saldi op 31.12.15	34.250.000	79.735	625.409	1.456
Mutaties tijdens het boekjaar	0	0	-32.300	-75
Saldi op 31.12.16	34.250.000	79.735	593.109	1.381

Het geplaatst en volledig volstort kapitaal bestaat uit gewone aandelen zonder vermelding van de nominale waarde. Houders van gewone aandelen hebben het recht dividenden te ontvangen en hebben recht op een stem per aandeel op de algemene aandeelhoudersvergaderingen

van de vennootschap. Het brutodividend voor het boekjaar 2015, betaald in 2016, bedroeg € 2,45 per aandeel. Het voorgestelde brutodividend voor het boekjaar 2016 bedraagt € 2,56 per aandeel.

11. Voordelen voor het personeel

De Sofina groep kent pensioen- en overlijdensuitkeringen toe, gefinancierd door groepsverzekeringscontracten. Deze pensioenplannen zijn voornamelijk van het type “te bereiken doel”.

De pensioenverplichtingen zijn gedekt door beleggingen.

Wij hebben beslist om vanaf 2015 ook onze pensioenplannen met vaste bijdragen, die tot nu toe als

verwaarloosbaar beschouwd werden in vergelijking met de andere plannen, te provisioneren.

Wij hebben de plannen met vaste bijdragen laten evalueren op basis van de “unit credit”-methode, waarbij de verbintenis van Sofina berekend werd om het minimumrendement op alle momenteel al gestorte bijdragen te kunnen waarborgen (volgens IAS 19).

	In duizend €	
	2016	2015
Bedragen opgenomen in de balans		
Actuele waarde van de pensioenverplichtingen	19.429	16.066
Reële waarde van de fondsbeleggingen	-8.410	-8.548
Actuele waarde van de pensioenverplichtingen	11.019	7.518
Bewegingen van de verplichtingen tijdens het boekjaar		
Nettoverplichtingen aan het begin van het boekjaar	7.518	6.636
Aanpassing begin van de periode wegens pensioenplannen met vaste bijdragen	0	448
Bedrag verwerkt in het eigen vermogen	2.926	-86
Nettobaten of -lasten opgenomen in de resultatenrekening	1.527	1.500
Betaalde bijdragen	-952	-980
Bedrag opgenomen op balansdatum	11.019	7.518
Pensioenkosten opgenomen in de resultatenrekening		
Kosten van de geleverde diensten	-1.333	-1.345
Interesten op pensioenverplichtingen	-337	-237
Rentebaten	184	125
Beheerskosten	-41	-43
Verwacht rendement op de fondsbeleggingen	0	0
Opgenomen actuariële winsten en verliezen	0	0
Nettobaten of -lasten	-1.527	-1.500

In duizend €

	2016	2015
Belangrijkste actuariële veronderstellingen op balansdatum		
Disconteringsvoet:		
Vaste prestaties		
oud plan	0,85%	2,10%
nieuw plan	1,15%	2,50%
Vaste bijdragen		
oud plan	0,90%	2,30%
nieuw plan	0,90%	2,00%
Groeipercentage van de lonen	4,80%	4,90%
Inflatie	1,80%	1,90%
Levensverwachtingstabel	MR-3/FR-3	MR-3/FR-3

Fondsbeleggingen worden niet geïnvesteerd in effecten van de vennootschap.

Pensioenkosten zijn opgenomen in de rubriek 'Overige kosten' van de resultatenrekening.

Evolutie van de actuele waarde van toegezegde pensioenrechten:		
Actuele waarde van toegezegde pensioenrechten aan het begin van de periode:	16.066	12.391
Aanpassing begin van de periode wegens pensioenplannen met vaste bijdragen	0	2.339
Kosten van verstrekte diensten tijdens het boekjaar	1.443	1.449
Rentekosten	337	237
Pensioenuitkeringen betaald tijdens het boekjaar	-1.349	-232
Belastingen op de betaalde bijdragen	-116	-118
Winsten en verliezen voor de periode	3.048	0
Andere wijzigingen	0	0
Actuariële winsten en verliezen	0	0
Actuele waarde van toegezegde pensioenrechten aan het einde van de periode:	19.429	16.066

Evolutie van de reële waarde van de fondsbeleggingen:		
Reële waarde van de fondsbeleggingen aan het begin van de periode:	8.548	5.755
Aanpassing begin van de periode wegens pensioenplannen met vaste bijdragen	0	1.891
Pensioenuitkeringen betaald tijdens het boekjaar	-1.349	-232
Bijdragen ontvangen tijdens het boekjaar	1.062	1.084
Verwachte rentebaten	184	125
Belastingen op de betaalde bijdragen	-116	-118
Beheerskosten	-42	-43
Verwacht rendement	48	38
Actuariële winsten en verliezen	75	48
Actuele waarde van toegezegde pensioenrechten aan het einde van de periode:	8.410	8.548

Personeelskosten	13.670	13.135
-------------------------	---------------	--------

Gemiddeld personeelsbestand

Het gemiddeld aantal personen in dienst van de vennootschappen in de consolidatiekring bedraagt:

Werknemers	35	30
Managementpersoneel	22	21
	57	51

12. Kortlopende financiële verplichtingen

	In duizend €	
	2016	2015
Langlopende financiële verplichtingen die binnen het jaar vervallen ⁽¹⁾	100.023	227.752
Diverse financiële schulden	0	3
	100.023	227.755

(1) Op 31 december 2016 betreft het bankvoorschotten op 3 maanden of langer tegen een rentevoet van 0,45%.

13. Kortlopende handels- en overige schulden

	In duizend €	
	2016	2015
Handelsschulden	239	483
Schulden uit hoofde van de sociale zekerheid	3.978	3.149
Financiële schulden (op meer dan 3 maanden)	0	747
Diverse financiële schulden ⁽²⁾	5.286	3.163
Dividenden met betrekking tot voorgaande boekjaren	967	994
Diverse taksen en belastingen	129	142
	10.599	8.678

(2) Dit omvat voor €4.407 duizend forwards in USD/EUR, die regelmatig worden vernieuwd, voor een dekking van USD 144 miljoen die sinds september werd geactiveerd op een totaalbedrag van USD 250 miljoen en die de dekking door de obligatie-uitgifte met vervaldatum in september heeft vervangen (zie bijlage 23).

14. Nettoresultaat op vaste activa

De belangrijkste meerwaarden werden gerealiseerd bij de verkoop van aandelen in O3b, Financière Verdi, Metalor, Privalia, Colruyt en Total, en bij de uitkering van de winsten gerealiseerd door private-equityfondsen.

Effecten waarvan de reële waarde kleiner is dan de aankoopwaarde worden geval per geval geanalyseerd

om te bepalen of een duurzame waardevermindering moet worden opgenomen, gebaseerd op de inschatting van een mogelijke terugkeer tot beter fortuin. Er werden duurzame waardeverminderingen opgenomen, hoofdzakelijk op de effecten Mersen, Rapala en Spartoo en een aantal private-equity-activa.

	In duizend €	
	2016	2015
Resultaat door verkoop van vaste activa		
Niet-gerealiseerde meer- en minderwaarden overgeboekt naar de resultatenrekening	165.886	226.713
Gerealiseerde meer- en minderwaarden	51.084	28.553
Terugnemingen van duurzame waardeverminderingen	3.669	35.853
Subtotaal	220.639	291.119
Resultaat niet behaald uit verkopen		
Resultaat uit afdekking van de private-equityportefeuille	-8.450	-73
Duurzame waardeverminderingen – netto toevoegingen	-21.600	-45.251
Wisselkoersverschillen	12.340	13.764
Afschrijving van subsidies	9	8
Subtotaal	-17.701	-31.552
Totaal	202.938	259.567

15. Nettoresultaat op vlottende activa

Het nettoresultaat op vlottende activa bestaat vrijwel geheel uit winsten en verliezen op activa en verplichtingen

gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening.

	In duizend €	
	2016	2015
Resultaat uit beleggingen van kasmiddelen	-3.265	9.928
Resultaat uit afgeleide producten	2.457	1.709
Resultaat uit wisselkoersverschillen	-3.542	-15.080
Resultaat uit diverse activa	179	-19
	-4.171	-3.462

De daling van het nettoresultaat op vlottende activa is vooral het gevolg van een daling van de rendabiliteit

van de vlottende activa, die voornamelijk de hedgefund-portefeuille treft.

16. Overige kosten

	In duizend €	
	2016	2015
Financiële kosten	1.244	1.930
Diensten en diverse goederen	10.701	11.485
Bezoldigingen, sociale kosten en pensioenen	13.670	13.135
Diversen	3.777	2.909
	29.392	29.459

De structuur van de overige kosten bleef vergelijkbaar met die van het voorgaande boekjaar.

17. Overheidssteun

Een subsidie van € 349.000 werd in 2005 toegekend door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het betreft een tussenkomst van het Gewest in de kosten voor renovatiewerken aan de gevels van het herenhuis waarin Sofina haar maatschappelijke zetel heeft. Het toegekende bedrag werd in de balans opgenomen in uitgestelde baten en wordt afgeschreven in hetzelfde tempo als het gebouw waarvan de gevels deel uitmaken.

Een subsidie van € 56.000 werd in 2013 toegekend door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het betreft een tussenkomst van het Gewest in de kosten voor renovatiewerken aan de gevels van ons gebouw aan de

Antwerpselaan. Het toegekende bedrag werd in de balans opgenomen in uitgestelde baten en wordt afgeschreven in hetzelfde tempo als het gebouw waarvan de gevels deel uitmaken.

Een subsidie van € 60.000 werd in 2016 toegekend door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het betreft een tussenkomst van het Gewest in de kosten voor renovatiewerken aan de gevels van het herenhuis waarin Sofina haar maatschappelijke zetel heeft. Het toegekende bedrag werd in de balans opgenomen in uitgestelde baten en wordt afgeschreven in hetzelfde tempo als het gebouw waarvan de gevels deel uitmaken.

18. Rechten en verbintenissen

In duizend €

		2016		2015	
		Munt	€	Munt	€
Financiële vaste activa, niet-gestort toegezegd kapitaal ⁽¹⁾	EUR		111.604		131.790
	USD	685.416	650.238	660.634	606.811
	GBP	3.824	4.467	1.592	2.169
	CHF	0	0	2.180	2.012
			766.309		742.782
Toegekende rechten van verkoop ⁽²⁾			1.650.303		1.336.036
Niet-opgenomen kredietfaciliteiten			385.000		300.000
Diverse verplichtingen			0		24.478

(1) Deze bedragen vloeien hoofdzakelijk voort uit intekeningen op Private-Equityfondsen.

(2) Het betreft hoofdzakelijk toegekende rechten van voorkoop, in geval van verkoop van deelnemingen in vennootschappen aangehouden door Sofina en haar dochterondernemingen, aan aandeelhouders van deze vennootschappen.

19. Informatie betreffende verbonden partijen en geassocieerde deelnemingen

In duizend €

	2016	2015
Activa		
Investerings in niet-geconsolideerde verbonden ondernemingen	0	0
Investerings in geassocieerde deelnemingen	182.680	205.528
Vorderingen op niet-geconsolideerde verbonden ondernemingen	0	0
Resultaten op transacties met verbonden partijen/geassocieerde deelnemingen		
Dividenden ontvangen van niet-geconsolideerde verbonden ondernemingen	0	0
Dividenden ontvangen van geassocieerde deelnemingen	11.555	4.644
Interesten ontvangen van geassocieerde deelnemingen	0	0
Gegevens over materiële transacties met verbonden partijen, uitgevoerd buiten de marktomstandigheden: nihil.		
Vergoeding van managers op sleutelposities		
Bedragen betaald aan de met het dagelijks bestuur belaste bestuurder:		
Contante betaling	1.424	2.448
Betaling in aandelen	456	402

• AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR:

De recentste kennisgeving van drempeloverschrijding die werd meegedeeld door Union Financière Boël SA, Henex SA, Société de Participations Industrielles nv en Mobilière et Immobilière du Centre SA, eerstgenoemde vennootschap handelend als gemachtigde voor de andere vennootschappen, dateert van 10 januari 2017.

Uit deze verklaring blijkt dat deze aandeelhouders, evenals Sofina zelf, aandelen van Sofina aanhouden in de volgende verhouding:

	Aantal	%
Union Financière Boël SA	1.800.866	5,26%
Société de Participations Industrielles SA	8.486.320	24,78%
Mobilière et Immobilière du Centre SA	2.535.968	7,40%
<i>Subtotaal</i>	<i>12.823.154</i>	<i>37,44%</i>
Henex SA	5.740.000	16,76%
Sofina SA	593.109	1,73%
Totaal	19.156.263	55,93%

Dezelfde partijen hadden in 2013 een verklaring van passieve drempeloverschrijding meegedeeld na de vaststelling van het bestaan van een consortium tussen Société de Participations Industrielles nv, Union Financière Boël SA en Mobilière et Immobilière du Centre SA vanaf 1 juli 2013.

Volgend op deze drempeloverschrijding hebben de consortiumvennootschappen een controle in rechte op Sofina (meer dan 50% van de stemgerechtigde aandelen).

De partijen die de verklaring hebben ingediend, hebben bepaald dat er geen controle is, noch op Société de Participations Industrielles SA, noch op Union Financière Boël SA, noch op Mobilière et Immobilière du Centre nv. Henex SA, gecontroleerd door Union Financière Boël SA, bezit 16,76% van Sofina.

De vennootschap is geen belangrijke verbintenis aangegaan die clausules zou bevatten aangaande een

eigen controlewijziging, uitgezonderd (i) clausules van controlewijziging, opgenomen in de volgende kredietovereenkomsten: de Roll-Over Kredietovereenkomst ten belope van € 80 miljoen van 12 oktober 2016 tussen ING België nv en Sofina, de Revolving Kredietovereenkomsten ten belope van € 90 miljoen en € 50 miljoen van 15 december 2016 tussen BNP Paribas Fortis nv en Sofina en het Kaskredietcontract ten belope van € 100 miljoen van 22 november 2016 tussen Banque du Luxembourg SA en Sofina en (ii) de nieuwe winstdelingsregeling voor de leden van het Executive Committee van 1 januari 2017 (Long Term Incentive Plan – LTIP) die ter goedkeuring aan de Gewone Algemene Vergadering op 4 mei 2017 zullen worden voorgelegd.

Op 31 december 2016 bezat Sofina 593.109 eigen aandelen, ofwel 1,73 % van het maatschappelijk kapitaal.

• BEZOLDIGING VAN DE COMMISSARISSEN:

	In duizend €	
	2016	2015
Revisorale opdrachten uitgevoerd door de Commissaris	64	63
Overige controleopdrachten uitgevoerd door het netwerk van de Commissaris	1	0
Revisorale opdrachten uitgevoerd door het netwerk van de Commissaris	74	65

20. Plan voor deelname van het personeel

• AARD EN DRAAGWIJDTE VAN DE REGELINGEN

De Groep Sofina kent zijn kaderleden opties op aandelen van Sofina toe. Elke aandelenoptie kan ten vroegste worden uitgeoefend op 1 januari van het vierde kalenderjaar dat volgt op het jaar waarin het aanbod werd gedaan, en ten laatste op het einde van het tiende kalenderjaar dat volgt op het jaar waarin het aanbod werd gedaan.

De aandelenopties die werden toegekend op 5 december 2005 en 18 februari 2008 werden overeenkomstig de wetgeving met 5 jaar verlengd.

De afwikkeling van de aandelenoptieregelingen gebeurt uitsluitend in bestaande Sofina-aandelen.

De vennootschap waakt er op elk ogenblik over het noodzakelijke aantal aandelen in bezit te hebben om de verschillende aandelenoptieregelingen te dekken.

Opties	Aantal	Uitoefenprijs gewogen gemiddelde in €
Uitstaand op 01/01/2016	495.241	74,70
Uitoefenbaar op 01/01/2016	166.741	68,46
Toegekend gedurende het boekjaar	97.500	101,37
Uitgeoefend gedurende het boekjaar	132.300	65,04
Afstand van gedaan gedurende het boekjaar		
Vervallen gedurende het boekjaar		
Uitstaand op 31/12/2016	460.441	82,44
Uitoefenbaar op 31/12/2016	134.441	66,91

De bandbreedte van uitoefenprijzen van de 460.441 uitstaande opties op 31 december 2016 bedraagt € 59,01 tot € 100,75 en de gewogen gemiddelde resterende

looptijd bedraagt 6 jaar, met een bandbreedte voor uitoefening van de opties tussen 0 en 10 jaar.

• BEREKENING VAN DE WAARDE

Gewogen gemiddelde prijs van de opties uitgegeven in 2016: €8,35

Het gebruikte optiewaarderingsmodel is het Black-Scholes-model.

De gewogen gemiddelden van de belangrijkste gebruikte parameters voor de berekeningen zijn:

Boekjaar	Prijs van het onderliggende aandeel	Rendement op dividend	Risicovrije rentevoet	Verwachte volatiliteit
2016	104,84	1,73%	0,04%	16,61%

De volatiliteit werd berekend op basis van de historische bewegingen van de koers van het Sofina-aandeel.

• INVLOED OP HET RESULTAAT

De kosten in 2016 met betrekking tot de aandelenoptieregelingen bedragen € 1.225 duizend (€ 1.271 duizend in 2015).

21. Lijst van geconsolideerde dochterondernemingen en geassocieerde deelnemingen

Naam en zetel	Aangehouden maatschappelijke rechten	
	Aantal	Eigendomsbelang (%)
A. Volledig geconsolideerde dochterondernemingen		
Advent Management Belgium Nijverheidsstraat 29 - 1040 Brussel Ondernemingsnummer 0423 386 786	10.269	100,0
Finabru Nijverheidsstraat 31 - 1040 Brussel Ondernemingsnummer 0832 085 301	20.000	100,0
Rebelco Nijverheidsstraat 31 - 1040 Brussel Ondernemingsnummer 0403 262 256	8.100.000	100,0
Sidro Nijverheidsstraat 31 - 1040 Brussel Ondernemingsnummer 0403 215 439	1.313.203	100,0
Sobeldev Nijverheidsstraat 29 - 1040 Brussel Ondernemingsnummer 0443 974 542	177.402	100,0
Sofilec 8a boulevard Joseph II - LU-1840 Luxembourg	22.000	100,0
Truficar 8a boulevard Joseph II - LU-1840 Luxembourg	4.842.378	100,0
Trufidee 8a boulevard Joseph II - LU-1840 Luxembourg	5.843.088	100,0
Trufilux 8a boulevard Joseph II - LU-1840 Luxembourg	41.826.399	100,0
Trufigone 8a boulevard Joseph II - LU-1840 Luxembourg	30.000	100,0
Sofina Multi Strategy, FIS 8a boulevard Joseph II - LU-1840 Luxembourg	200.000	100,0
Sofina Private Equity SCA, SICAR 8a boulevard Joseph II - LU-1840 Luxembourg	5.900.000	100,0
Interamerican 8a boulevard Joseph II - LU-1840 Luxembourg	7.488	100,0
Interealty Fin De Boelelaan, 7 - NL-1083HJ - Amsterdam	47.163	100,0
Trufiswiss Rue des Contamines, 16 - CH-1206 Genève	141.080.846	100,0
Sofina Asia Private Limited 108 Amoy Street # 03-01 - SG-069928 Singapour	4.500	100,0

B. Geassocieerde ondernemingen	Aantal	Eigendomsbelang (%)	Boekjaar afgesloten op	Activiteiten
Sofindev III Lambroekstraat, 5D - 1831 Machelen Ondernemingsnummer 0885 543 088	54.790	27,4	31-déc	Holding
Petit Forestier 11, route de Tremblay - F93420 Villepinte - France	1.244.172	43,3	31-déc	Verhuur van koelwagens en -meubilair

Aangezien Sofina voldoet aan de voorwaarden van artikel 70 van de Luxemburgse wet van 19 december 2002 kunnen de Luxemburgse dochterondernemingen worden

vrijgesteld van de voorschriften betreffende publicatie van hun enkelvoudige jaarrekening.

22. Financiële risico's

De activiteiten van de groep bestaan uit het actief beheer van portefeuilles financiële vaste activa en beleggingen. De financiële vaste activa en de vlottende financiële activa zijn dan ook onderhevig aan de risico's die inherent zijn aan de aandelenbeurzen en, voor de geldbeleggingen van de vennootschap, aan de evolutie van de rente.

Wijzigingen van de beurskoersen worden weerspiegeld in het eigen vermogen en in de resultatenrekening in geval van duurzame waardeverminderingen.

De voorbije evolutie van de niet-gerealiseerde winsten, opgenomen in de tabel «Evolutie van het eigen vermogen», geeft aanwijzingen over de risico's verbonden aan de schommelingen van de beurskoers.

Op 31 december 2016 bevinden onze activa in USD zich hoofdzakelijk binnen private equity en vertegenwoordigen ze 91 % van deze post. Op het niveau van directe investeringen is 20% uitgedrukt in USD en dus eveneens blootgesteld aan de koersschommelingen van de USD. Onze investeringen in USD omvatten zowel investeringen waarvan de activiteit wordt uitgeoefend in de Verenigde Staten als investeringen waarvan de activiteit wordt uitgeoefend in opkomende landen en uitgedrukt is in USD. Dit zijn de belangrijkste elementen die onderworpen zijn aan het wisselkoersrisico.

Het wisselkoersrisico gedragen door onze portefeuille is gedeeltelijk afgedekt, zoals beschreven in Toelichting 23. Er dient te worden opgemerkt dat andere deelnemingen in EUR ook onderhevig zijn aan koersschommelingen door wijzigingen in de USD, indien ze hun activiteit gedeeltelijk of volledig uitoefenen in de Verenigde Staten of in een gebied dat wordt beïnvloed door de USD.

Vorderingen opgenomen in financiële vaste activa (€ 35.777.000 eind 2016 en € 40.526.000 eind 2015) zijn gewaardeerd tegen reële waarde op basis van de marktrente. Rekening houdend met de relatieve omvang van deze categorie financiële activa in verhouding tot de totale financiële activa, wordt het renterisico niet materieel geacht.

Rekening houdend met de beperkte omvang van de financiële schulden ten opzichte van het eigen vermogen (1,9% eind 2016 en 4,37% eind 2015) en gezien het feit dat deze hoofdzakelijk voortvloeien uit bankvoorschotten waarvan de voorwaarden bepaald zijn, wordt het bankkredietrisico niet materieel geacht.

Het liquiditeitsrisico is eveneens niet van materiële betekenis, gezien de diversifiëring van de investeringen en beleggingen en de notering van het grootste deel van de activa op de belangrijkste effectenbeurzen.

23. Afdekkingstransacties (in overeenstemming met IAS 39)

1) Er werd een reëlewaarde-afdekking aangegaan van effecten in USD in onze private-equityportefeuille in de Verenigde Staten. Deze is beperkt tot een wisselkoersrisico in USD/EUR van USD 350 miljoen.

De obligatie-uitgifte van USD 250 miljoen die de wisselkoersafdekking USD/EUR garandeerde gedurende een periode van 4 jaar, is vervallen in september 2016. Ze is vervangen door forwards ten belope van hetzelfde bedrag, dat wil zeggen USD 250 miljoen. Deze komen bovenop de afdekking van USD 100 miljoen, aangegaan in april 2015, die ook bestaat uit forwards.

Op 31 december 2016 bedroeg de wisselkoerswinst op het deel van de effecten in USD in onze private-equityportefeuille in de Verenigde Staten die deel uitmaakt van de afdekking USD 10,5 miljoen. Op 31 december

2015 bedroeg de wisselkoerswinst op het deel van de effecten in USD in onze private-equityportefeuille in de Verenigde Staten die deel uitmaakt van de afdekking € 26,0 miljoen.

2) In 2014 werd een reëlewaarde-afdekking aangegaan van een deelneming in USD. Deze is beperkt tot een wisselkoersrisico in USD/EUR van USD 115 miljoen.

Forwards ten belope van USD 115 miljoen garanderen de wisselkoersdekking USD/EUR.

Op 31 december 2016 bedroeg de wisselkoerswinst op de deelneming in USD die deel uitmaakt van de afdekking € 3,7 miljoen. Op 31 december 2015 bedroeg de wisselkoerswinst op de deelneming in USD die deel uitmaakt van de afdekking € 12,9 miljoen.

16

Verslag van de Commissaris

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING DER AANDEELHOUDERS OVER DE GECONSOLIDEERDE FINANCIËLE STATEN VAN DE VENNOOTSCHAP SOFINA NV OVER HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP 31 DECEMBER 2016

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons oordeel over het overzicht van de geconsolideerde financiële toestand op 31 december 2016, de geconsolideerde resultatenrekening, het geconsolideerde overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerde kasstroomoverzicht van het boekjaar afgesloten op 31 december 2016 en over de toelichting, en omvat tevens de vereiste bijkomende verklaring.

Verslag over de geconsolideerde financiële staten – Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de geconsolideerde financiële staten over het boekjaar afgesloten op 31 december 2016, opgesteld in overeenstemming met International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie, en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften. Het totaal van het overzicht van de geconsolideerde financiële toestand bedraagt 5.394.660 KEUR en de geconsolideerde resultatenrekening sluit af met een winst van het boekjaar (aandeel Groep) van 267.518 KEUR.

- **VERANTWOORDELIJKHEID VAN HET BESTUURSORGAAN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE GECONSOLIDEERDE FINANCIËLE STATEN**

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde financiële staten die een getrouw beeld geven in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals goedgekeurd door de Europese Unie, en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften alsook voor het implementeren van de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde financiële staten die geen afwijking van materieel belang, als gevolg van fraude of van fouten, bevatten.

- **VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE COMMISSARIS**

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze geconsolideerde financiële staten tot uitdrukking te brengen op basis van onze audit. Wij hebben onze audit volgens de internationale auditstandaarden (ISA's) zoals deze in België werden aangenomen uitgevoerd. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de audit plannen en uitvoeren teneinde een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de geconsolideerde financiële staten geen afwijkingen van materieel belang bevatten.

Een audit omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de geconsolideerde financiële staten opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip

van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de geconsolideerde financiële staten als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de interne beheersing van de entiteit in aanmerking die relevant is voor het opstellen van de geconsolideerde financiële staten, die een getrouw beeld geven, teneinde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing. Een audit omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving, de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen, alsmede de presentatie van de geconsolideerde financiële staten als geheel.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de entiteit de voor onze audit vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel te baseren.

- **ORDEEL ZONDER VOORBEHOUD**

Naar ons oordeel geven de geconsolideerde financiële staten van de vennootschap SOFINA per 31 december 2016 een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van het geconsolideerd geheel als ook van diens resultaten en van diens kasstroom over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals goedgekeurd door de Europese Unie, en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.

Verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde financiële staten.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten de naleving van bepaalde wettelijke en reglementaire verplichtingen na te gaan. Op grond hiervan doen wij de volgende bijkomende verklaring die niet van aard is om de draagwijdte van ons oordeel over de geconsolideerde financiële staten te wijzigen:

Het jaarverslag over de geconsolideerde financiële staten behandelt de door de wet vereiste inlichtingen, stemt overeen met de geconsolideerde financiële staten en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat. Het beschrijft de beginselen achter de financiële gevolgen van de beslissing van de Raad van Bestuur, op grond van artikel 523 van het Wetboek van vennootschappen, om een nieuw lange-termijn incentive plan te ontwikkelen voor de leden van het Executive Committee van de vennootschap SOFINA.

Brussel, 30 maart 2017
MAZARS BEDRIJFSREVISOREN CVBA
Commissaris
vertegenwoordigd door
Xavier DOYEN

Enkelvoudige jaarrekening van Sofina SA

PER 31 DECEMBER 2016

Krachtens artikel 105 van het Wetboek van Vennootschappen is de hierna weergegeven jaarrekening een verkorte versie van de jaarrekening. De integrale versie, met inbegrip van de sociale balans, zal worden ingediend bij de Nationale

Bank van België en is eveneens ter beschikking op de zetel van de vennootschap en op haar website.

De Commissaris heeft met betrekking tot de jaarrekening geen voorbehoud geformuleerd.

Jaarrekening per 31 december 2016 na winstverdeling

In miljoen €			
ACTIF	2016		2015
VASTE ACTIVA		1.734	1.879
Financiële vaste activa		1.734	1.879
Verbonden ondernemingen	750		750
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	826		876
Overige financiële vaste activa	158		253
VLOTTENDE ACTIVA		60	56
Vorderingen op ten hoogste één jaar		2	2
Geldbeleggingen		54	51
Liquide middelen		4	3
Overlopende rekeningen		0	0
TOTAAL VAN DE ACTIVA		1.794	1.935
VERPLICHTINGEN			
EIGEN VERMOGEN		1.546	1.491
Kapitaal	80		80
Uitgiftepremies	4		4
Reserves	1.186		1.217
Overgedragen winst	276		190
VOORZIENINGEN		11	8
SCHULDEN		237	436
Schulden op meer dan één jaar	0		0
Schulden op ten hoogste één jaar	235		435
Overlopende rekeningen	2		1
TOTAAL VAN DE VERPLICHTINGEN		1.794	1.935

Resultatenrekening

	2016		2015	
				In miljoen €
Bedrijfsopbrengsten		5		9
Omzet	1		1	
Andere bedrijfsopbrengsten	3		3	
Niet-recurrente opbrengsten	1		5	
Bedrijfskosten		28		22
Diensten en diverse goederen	11		10	
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	11		10	
Voorzieningen voor risico's en kosten	4		1	
Andere bedrijfskosten	2		1	
Bedrijfswinst (Bedrijfsverlies) (+)/(-)		-23		-13
Financiële opbrengsten		285		253
Recurrente financiële opbrengsten	163		173	
Opbrengsten uit financiële vaste activa	144		159	
Andere financiële opbrengsten	19		14	
Niet-recurrente financiële opbrengsten	122		80	
Financiële kosten		118		125
Recurrente financiële kosten	45		64	
Kosten van schulden	3		5	
Andere financiële kosten	42		59	
Niet-recurrente financiële kosten	73		61	
Winst (Verlies) van het boekjaar vóór belastingen (+)/(-)		144		115
Belastingen (+)/(-)		0		0
Winst van het boekjaar (+)/(-)		144		115
Onttrekkingen aan de belastingvrije reserves		31		10
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar (+)/(-)		175		125

Resultaatverwerking

	2016		2015	
				In miljoen €
Te bestemmen resultaat		365		276
Te bestemmen winst/verlies van het boekjaar	175		125	
Overgedragen winst van het vorige boekjaar	190		151	
Onttrekking aan het eigen vermogen				
Aan de reserves				
Toevoeging aan het eigen vermogen		0		0
Overige reserves	0		0	
Over te dragen resultaat		-276		-190
Over te dragen winst	-276		-190	
Uit te keren winst		-89		-86
Vergoeding van het kapitaal	-87		-84	
Bestuurders	-2		-2	

Bestemming van het resultaat

Aan de Gewone Algemene Vergadering van Sofina wordt de volgende bestemming van de winst van het boekjaar van € 365.392 duizend voorgesteld:

	€ duizend
Nettodividend van €1,79	61.308
Roerende voorheffing op het dividend	26.274
Bestuurders	1.839
Overgedragen winst	275.971
	365.392

De bestemming van het resultaat omvat de uitkering aan 34.250.000 aandelen van een nettodividend van € 1,79 per aandeel, ongewijzigd tegenover het voorgaande boekjaar. Het totale brutodividend bedraagt € 87.582 duizend, met inbegrip van € 26.274 duizend aan roerende voorheffing.

Als dit voorstel wordt goedgekeurd, zal met ingang van 11 mei 2017 aan elk aandeel, in ruil voor coupon nr. 19, een dividend van € 1,79 netto na aftrek van de roerende voorheffing worden uitbetaald⁽¹⁾.

De betalingen worden in België uitgevoerd door Euroclear Belgium.

(1) De begunstigten bedoeld in art. 264 1^oa van het WIB 92 en de buitenlandse pensioenfondsen en erkende pensioenspaarfondsen en de houders van een in aanmerking komende individuele spaarrekening zoals bedoeld in artikelen 106 § 2, 115 § 1 en § 2 en 117 § 2 van het KB/WIB. 92 kunnen het brutobedrag van coupon nr. 19 (zijnde € 2,557143) uitbetaald krijgen op voorwaarde dat ze de vereiste coupons en attesten ten laatste op 18 mei 2017 voorleggen. Begunstigten van overeenkomsten tot het vermijden van dubbele belasting kunnen een vermindering verkrijgen van de roerende voorheffing volgens de voorwaarden in de overeenkomst.

Lijst van ondernemingen ^(*) waarover wordt bericht

BIOMERIEUX ▲	44
CALEDONIA ▲	37
CHAPOUTIER	33
COLRUYT GROUP ▲	26
DANONE ▲	31
DECEUNINCK ▲	55
EURAZEO ▲	36
FIRST EAGLE	38
ALTERNATIEF BEHEER	59
GL EVENTS ▲	51
IPSOS ▲	49
JF HILLEBRAND	58
LUXEMPART ▲	40
MERIEUX NUTRISCIENCES	46
MERSEN ▲	56
ORPEA ▲	42
PETIT FORESTIER	48
QMC II	39
RAPALA ▲	34
SES ▲	52
THE HUT GROUP	29
VENTE-PRIVEE	28
SOFINA GROWTH	63
1stDIBS	68
ACT	66
BYJU'S	64
CAREBRIDGE	67
DIH	69
F&B ASIA	66
FLIPKART	64
HECTOR BEVERAGES	67
IHS	69
KNEWTON	68
PINE LABS	66
POSTMATES	68
PRACTO	65
SOUQ.COM	69
SPARTOO	70
TCNS	65

▲ Beursgenoteerde vennootschappen

S O F I N A

Purpose & Patience

SOFINA | Naamloze vennootschap

Maatschappelijke Zetel

Nijverheidsstraat, 31 | B-1040 Brussel

Tel. : (+32) 2 551 06 11

Fax : (+32) 2 513 96 45

Ondernemingsnummer

0403 219 397

sofina@sofina.be | www.sofina.be